DESCRIPTIVE CATALOGUE OF ARABIC AND PERSIAN MANUSCRIPTS

[GUJARAT VIDYA SABHA COLLECTION]

PART II

Compiled and edited by:
Dr. Chhotubhai Ranchhodji Naik
M.A.,B.T.,Ph.D. (Bom.), F.R.A.S. (Lond.)

Publisher:
GUJARAT VIDYA SABHA
Sardar Vallabhbhai Patel Road,
AHMEDABAD-1

DESCRIPTIVE CATALOGUE
OF
ARABIC AND PERSIAN MANUSCRIPTS

[GUJARAT VIDYA SABHA COLLECTION]

PART II

Compiled and edited by:

Dr. Chhotubhai Ranchhodji Naik
M.A., B.T., Ph.D. (Bom.), F.R.A.S. (Lond.)

Publisher :

GUJARAT VIDYA SABHA
Sardar Vallabhbhai Patel Road,
AHMEDABAD-1

First Edition : 500 Copies

Printed by A. M. Kapadia (Grafo Corporation), 1879, Mujadi's Pole, Panch Patti, Kalupur, Ahmedabad - 1.

Published by Jethalal J. Gandhi, Assistant Secretary, Gujarat Vidya Sabha, Ahmedabad, 20th May 1964.

This volume is published with the help of the grant-in-aid for publication of catalogues of MSS. given by the Ministry of Education, Government of India, New Delhi.

Price Rs. **25**

PREFACE

Amongst the various literary and cultural activities of the Gujarat Vidya Sabha, Ahmedabad, collection of old manuscripts in Sanskrit, Prakrit, Persian, Arabic and old Gujarati languages has engaged the attention of the Sabha from its very inception. It had at the end of the year 1962–63 5,824 Sanskrit, 205 Arabic-
411 211
——— ———
6,335 416

Persian and 2,860 Gujarati manuscripts. We have had a running accession list of these manuscripts. The Sabha had been thinking for some time to prepare a descriptive catalogue of these manuscripts. But as the estimated cost was beyond the present financial resources of the Sabha, the idea was postponed. In the meanwhile, we got a communication dated 14th July, 1960, from the Ministry* of Scientific Research and Cultural Affairs, New Delhi, enclosing a scheme for publication of rare manuscripts and proposing grants-in-aid to institutions undertaking such work. We applied on 27th July, 1960 to the Ministry of Scientific Research and Cultural Affairs, New Delhi, for grant-in-aid for publication of the catalogues of manuscripts in possession of the Gujarat Vidya Sabha through the Chief Secretary, Gujarat State, Ahmedabad, as was required. On 3-11-1960, we initially submitted a scheme for a catalogue of all the Sanskrit manuscripts and Persian manuscripts in possession of the Sabha. But the Government of India in their letter dated 7th January, 1961, informed us that they 'approve in the first instance, the compilation and publication of catalogues of 3,000 manuscripts in Sanskrit-Prakrit and 300 in Arabic-Persian available with the Sabha and that they agree, in principle, to the payment of necessary grants-in-aid to the Sabha for the purpose.' Accordingly, we undertook to prepare and publish a descriptive catalogue of 3,000 Sanskrit manuscripts and 300 Arabic and Persian manuscripts.

* Now, the Ministry of Education.

The work of preparing the descriptive catalogue of Sanskrit manuscripts was entrusted to Prof. Dr. Priyabala J. Shah, M. A., Ph. D. (Bom.), D. Litt. (Paris) and that of Arabic and Persian manuscripts to Prof. Dr. Chhotubhai R. Naik, M. A., B. T., Ph. D. (Bom.), F. R. A. S. (Lond.).

The first part of the Descriptive Catalogue of the Arabic and Persian Manuscripts prepared and edited by Dr. Chhotubhai R. Naik has already been published and I have pleasure in publishing its second part.

I offer my sincerest thanks on behalf of the Gujarat Vidya Sabha to the Government of India for their grants-in-aid without which this publication would not have been possible.

I also thank Dr. Chhotubhai R. Naik for accepting and completing this work at my request.

I hope this publication will prove useful to the scholarly world.

Prarthna Samaj, Sardar
Vallabhbhai Patel
Road, Raikhad,
Post Box No. 23,
Ahmedabad - 1.
20th May, 1964

CHANDRAKANT C. GANDHI
Honorary Secretary,
GUJARAT VIDYA SABHA

INTRODUCTION

On 8th February, 1961, I was entrusted by the Honorary Secretary of the Gujarat Vidya Sabha, Ahmedabad with the work of preparing a catalogue of the collections of Arabic and Persian manuscripts of the Gujarat Vidya Sabha deposited in the B. J. Institute of Learning and Research, in accordance with the tabular form and in the light of the scheme approved by the Ministry of Scientific Research and Cultural Affairs, Government of India.

The catalogue prepared by me comprises the manuscripts from two collections: one is the property of the Gujarat Vidya Sabha and the other belongs to the Aparav Bholanath Library entrusted to the care of the Gujarat Vidya Sabha.

Experience has shown that no research work worthy of the name is possible in any line connected with the Muslim History and Culture in India in general and in Gujarat in particular, without a good collection of Persian and Arabic books bearing on the subject. Happily, Gujarat is rich in Persian and Arabic manuscripts owing to her association with the independent Muslim rulers in the past. During those times Arabic and Persian received preferential treatment and poets and scholars both *Muslims* and *Hindus* were held in high esteem. Thereafter during the whole of the Mughal Period, the proficiency in the composition of Persian poetry, compilation of history in Persian and the study of the Persian literature was reckoned as a mark of learning and worthy of respect; so amongst the *Hindus* the *Nagars*, *Kayasths* and *Brahmakhshatriyas* took to the study and cultivation of the same. Further, the importance of the Persian scholarship necessitated the copying of the works of the best authors with as much elegance and elaboration as their quality demanded; for the art of printing was unknown in those days. This process naturally led to a widespread taste among people for beautiful handwriting which came to be regarded as a fine art indispensable to accomplished people.

In the times of the independent *Sultans* as well as the *Mughal Subadars* excellent libraries containing valuable manuscripts were maintained by rulers, noblemen and *Muslim* divines. *Hindus* also had good collections of such manuscripts. Many of these, however, have left their Indian home and migrated to Europe during the British rule; but quite a large number of them has been still preserved in the libraries attached to big mosques and mausoleums like Hazrat Pir Muhammadshah, in Ahmedabad, as well as the private collections of *Muslim* families and *Hindu* families, particularly amongst the *Nagars*, *Kayasths* and *Brahmakhshatriyas* in cities like Ahmedabad, Surat, Broach and Junagadh. The stores of ample research materials available there require investigation and examination. Unfortunately many of these valuable treasures are fast disappearing, which must be deplored as a national loss in the domain of learning. It is high time that a resolute endeavour must be made to prevent it. For this end, it is necessary that the manuscripts should be acquired, preserved, catalogued and published.

The manuscripts in this catalogue range in size from big tomes to scrolls. The documents written in scrolls are very interesting from historical, sociological and economic points of view and throw a flood of light on the history of the period in which they were written.

In the making of the catalogue, manuscripts composed by different authors and copied by the same scribe or different scribes all bound together in one by a later owner have been indicated under the same number differentiated by sections marked (a), (b), (c) etc.

In case of old manuscripts, their conditions have been described in greater detail.

The colophons of numerous manuscripts have been unfortunately lost or torn or defaced partly through ravages of time and partly through negligence of owners from whom they have been procured. In absence of the indications of dates, an attempt has been made to estimate the age of those particular manuscripts from their condition and other internal evidences.

Most of the MSS. described in this catalogue are in Persian. They treat of almost all the then known branches of knowledge as would be evident by a glance at it. As stated above, besides *Muslims*, there was a remarkable number of *Hindu* scholars who wrote both in prose and verse.

Furthemore, just as the *Hindus* of the times of the *Muslim* rulers were conversant with Persian, so the learned *Muslims* of the time were conversant with *Sanskrit* and some of them translated *Sanskrit* books into Persian (e.g. Vide Nos. 8-8; 92-127).

It is also noteworthy that there were professional scribes whose energy was amazing. Their hand-writing in most cases was steady, elegant and charming. With many of them, it was a family profession and the traditional skill. Amongst them, there were *Hindus* also.

It is surprising to note that in spite of the lapse of time, the ink used in most of the old MSS. has not much faded; and the quality of the paper used has not deteriorated, though damaged in parts by worms.

The first part of the work containing the catalogue of 210 manuscripts has already been published and this is the second part which includes the description of the remaining 90 manuscripts (from No. 211 to No. 300) and five appendices.

My heartiest thanks are due to Prof. A. N. Quraishi, my research student and on the teaching staff of Gujarat College, Ahmedabad, for his valuable help and illuminating suggestions.

I would be failing in my duty, if I were not to acknowledge my indebtedness to my colleague and friend, Dr. L. H. Tengshe, Professor of English in H. K. Arts College, Ahmedabad for having carefully gone through the manuscript.

I must tender my cordial thanks to Prof. M. A. Abbasi who was my post-gradute student and now on the teaching staff of Gujarat College, Ahmedabad for assisting me in proof-correction,

It is my duty to express my profound gratitude to the Gujarat Vidya Sabha for offering me an opportunity to prepare this descriptive catalogue of three hundred Arabic and Persian manuscripts.

In the end I have to thank the Printers, Grafo Corporation, Ahmedabad who had to struggle with difficulties inherent in oriental typography; however, they have succeeded remarkably well in executing the work.

Sheth B. J. Institute of
Learning & Research,
Ahmedabad - 9
20-5-1964.

C. R. Naik

LIST OF ABBREVIATIONS

Ar.	Arabic
Astr.	astronomy
Bio.	biography
c.	circa
C.	complete
Chem.	chemistry
Cl.	cloth
Col.	column
Comm.	commentary
Doc.	document
Epi.	epistolography
Gra.	grammar
His.	history
Inc.	incomplete
Lexi.	lexicography
Logo.	logogriphs
M.	maṯẖnawī
Med.	medicine
P.	paper
Per.	Persian
Phi.	philosophy
Poet.	poetic(al)
U.	Urdu
Re.	religion
Rh.	rhetoric(al)
Su.	sufism
Theo.	theology

SYSTEM OF TRANSLITERATION

In transliterating oriental names and words into English, the system generally adopted here is the same as that employed in all standard works on oriental subjects. Rare cases of irregularity might have crept in, in spite of my very careful attention, for which the reader's indulgence is craved. For every Arabic and Persian letter a Roman letter has been substituted; in some instances, however, it was necessary, according to the general practice with the Orientalists to employ two Roman representatives for one oriental symbol as:

ṯẖ = ث ch = چ kh = خ ḏẖ = ذ zh = ژ sh = ش gh = غ

No special sign has been used to indicate the letter 'Hamza' (ء). The pronunciation of the Kasra is represented by an 'i'. The 'System of Transliteration' followed in the catalogue is as follows:

ا	a		ذ	ḏẖ	Ḏẖ	غ	gh	Gh		
آ	ā	Ā	ر	r		ف	f			
ب	b		ز	z		ق	q			
پ	p		ژ	zh	Zh	ک	k			
ت	t		س	s		گ	g			
ث	ṯẖ	Ṯẖ	ش	sh	Sh	ل	l			
ج	j		ص	ṣ	Ṣ	م	m			
چ	ch	Ch	ض	ḍ	Ḍ	ن	n			
ح	ḥ	Ḥ	ط	ṭ	Ṭ	و	w,	ū		
خ	kh	Kh	ظ	ẕ	Ẕ	ہ	h			
د	d		ع	(')		ی	ī	Ī		

The final mute ہ as in خانہ pronounced khāna.

A quiescent hamza represented by an apostrophe (') as رأفت ra'fat.

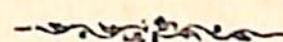
VOWEL-POINTS:

(َ) represented by 'a'
Ex. دَم dam

(ِ) represented by 'i'
Ex. دِژ dizh

(ُ) represented by 'u'
Ex. رُک ruk

CONTENTS

ĀPĀRĀO BHOLĀNĀTH COLLECTION - *contd.*

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
211 Ethics	74	Akhlāq-i-Nāṣirī*	Khwāja Nāsiru'd-Dīn bin Muḥammad bin Muḥammad Ṭūsī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	22×16 196; 15; 44	Inc.	Old; bound but torn; damaged by worms; c.A.D. 1750	*Nasta'līq* character; neat steady bold hand; text surrounded by triple lines, two inside red, one outside blue; headings in red ink; folios at the beginning missing; and occasional marginal and interlinear glosses. AUTHOR : Nāṣiru'd-Dīn Ṭūsī entitled Muḥaqqiq, the great philosopher, astronomer and mathematician was born in 597/1201 and died in 672/1274. He was in the service of the great master of the Assassins, when Halāku sacked their capital, Alamut. He was a man of versatile genius. The majority of his works on philosophy, astronomy, theology etc. are in Arabic and he also wrote in his native Persian. WORK : The title means "the Ethics of Nāṣir". The author states in the preface that having been desired by the governor of Quhistān, Nāṣiru'd-Dīn bin Abū Manṣūr to translate into Persian the Kitābu'ṭ-Ṭihārat of Abū 'Alī

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Muḥammad bin Miskawaih, he had complied with his wish by writing an abridged version of that treatise to which he had added the ethics of the civil and domestic life and had given to the work a title derived from his patron's name. It was completed in 633/1235 The first of the three main discourses (*maqālas*) into which the work has been divided is headed 'Moral Refinement' and contains such sections as 'the Knowledge of the Human Soul', 'Perfection and Deficiency of the Human Soul' and 'the Good' and 'Happiness' which are the aims of perfection. The second main division contains chapters 'On the knowledge of Policy and Administration of Revenue,' 'On Good Manners of speech, 'On Good Manners of Eating' and such other matters. The last part concerns itself with the art of government and the laws which regulate the intercourse between man and man.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
212 His.	75	Ā'in-i-Akbarī	Abu'l-Faḍl	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Its difficult style is trying. The language is encumbered with Arabic words. CONTENTS : The MS. contains folios from the beginning upto the sixth *faṣl* of the third *maqāla*. × × ×
Per.	27.7×14.4 470; 19; 62	Inc.	Old; bound but torn; slightly damaged by worms; folios at the beginning torn; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character in some folios and *Shikasta-āmīz* in the remaining; headings in red ink; important words marked with red lines drawn over them; and folios at the beginning missing. AUTHOR : Vide No. 15; Col. 11 WORK : The celebrated *Ā'īn-i-Akbarī* is the concluding volume of the *Akbarnāma*. It treats of the regime of Akbar in all its manifold phases and Abū'l-Faḍl's own biography. It was compiled in the 42nd year of Akbar's reign. The style, though ornate and priggish occasionally, is on the whole easy and graceful. It is a detailed book of Akbar's rule comprising

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
213 "E" Poet.	78	Khulāṣa-i-Shāhnāma*	Tawakkul Beg	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				statistics and gazetteer and supplying varied informations on the social, political, religious, literary, judicial, civil, military, agricultural and economic progress of the country.
				× × ×
Per.	25×16 209; 17; 53	C.	Old; bound but torn; much damaged by worms; c.A.D. 1825	*Nasta'līq* character in some folios and *shikasta-āmīz* in the remaining; neat and steady bold hand; and headings and marks of poetical quotations in red ink. AUTHOR: Tawakkul Beg was the son of Tolak Beg. WORK: The title means "the Abridged Shāhnāma". The book is also known as *Muntakhab-i-Shāhnāma*, *Tarīkh-i-Dilkushā* as well as *Tarīkh-i-Shamsher-khānī*. It is stated in the preface that in 1063/1652, Prince Dārā Shikoh, the *Ṣūbadār* of Kabul deputed Tawakkul Beg as *Wā-qi'a-navis* (news-writer) and *Amin* (confidential agent) to Ghazna when he made this abridgement at the request of Shamsher-khān, the governor.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
214 "E" Re.	79	Dabistān-i-Maḍḥāhib*	Mubīd Shāh	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				The work is an abridgement of Firdawsī's Shāhnāma consisting of copious extracts from the work connected by a prose narrative. The history extends from Gayūmarṭḥ down to the siege of Ard-sher Bāb-kān. The work concludes with a dry enumeration of that king's successors, notes on the *Shāhin-shāh*, Firdawsī's life and the satire generally ascribed to the poet. × × ×
Per.	23.2×15.3 370; 15; 52	C.	Old; leather-bound; worm-eaten; folios in the end greatly damaged; c.A.D. 1775	*Nasta'līq* character; neat steady bold hand; headings and marks of poetic quotations in red ink. AUTHOR : The work has generally been ascribed to Muḥsin Fānī but the real author seems to have been Mīr Ḍḥu'l-Fiqār 'Alī al-Ḥusainī al-Arustānī better known as Mubid Shāh who was under the special charge of the fifth disciple of Āḍḥar Kaiwān called Mubid Hushiyār who died at Akbarābād (Patna) in 1050/1640. The author spent many years in

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Kashmīr, Lāhore, Surat (Gujarat) and Ḥaiderābād. Between 1061 / 1650 and 1069 / 1658 (the latest dates mentioned in the work) he revised and recast, with the assistance of some *Hindū* friends the whole of his account of the *Hindū* system. WORK: The title means "the School of Creeds'. It is a valuable account of the religious creeds and philosophical systems of the East, prevalent during the period round about 1061/1650. It was completed before 1068/1657 in Shāh Jahān's reign. It has been divided into twelve main sections (*ta'līm*) on subjects like Pārsis, Hindūs, Jews, Christians, Muslims, Philosophers and Sufīs.

× × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
215 "E" Poet. (comm.)	80	Sharḥ-i-Makhzanu'l-Asrār	Niẓāmī Ganjawī	Muḥammad bin Qiwām bin Rustam bin Aḥmad bin Maḥmūd al-Balkhī	P.
216 "E" Epi.	81	Ma'danu'l-Inshā (Daftar-i-Awwal)	Bholānāth Sārābhāi Mehtā	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	26×17.5 291; 17; 50	Inc.	Old; worm-eaten and chips of paper stuck on torn parts; A.H. 1135 (A.D. 1722)	*Nasta'līq* character; folios from the beginning missing COMMENTATOR: He was familiarly called Bakrayi. He also wrote notes to both the parts of Sikandarnāma. WORK: The title means "the Commentary on the *Makhzanu'l-Asrār*." The *Makhzanu'l-Asrār* is a didactic *mathnawī*. [Vide No. 121 (a)] CONTENTS: The MS. contains the text as well as the commentary. The text is full of mistakes committed by the scribe. First a verse (or more verses if the idea is continued) has been given and then the same has been commented upon. × × ×
Per.	26.4×13.7 228; 13; 47	C.	Good; cloth-bound; A.H. 1257 (V.S. 1915 —A.D. 1841)	*Nasta'līq* character; neat bold hand; text surrounded on all sides by red lines drawn over them; and headings in red ink. COMPILER: He belonged to the Vadanagarā Nāgar community. He was born in Aḥmedābād in

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
	—			1238/1822 and died in 1304/1886. He was a prominent reformist and a Gujarātī poet and prose-writer. He had good command on the Persian language. WORK: The title means "the Mine of Correspondence." There are letters written by Sārābhāi and addressed to his son Bholānāth (the compiler). The work is important from the historical point of view. It throws ample light on the social customs of the time. Sārābhāi has made use of Gujarātī words like '*laddū*', '*mahārāj*', '*dāl*', and '*bhojan*' in his letters. The collection has been divided into two *daftars*. Each has been subdivided into four *maktabs*. In all there are 158 *khaṭṭs* (letters) in the first *daftar* and 83 in the second. In the first, most of the letters are dated *Vikram Samvat* 1900 and in the second, 1903. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
217 Ethics	82	Gulistān*	Shaikh Muṣliḥu'd-Dīn Sa'dī Shīrāzī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	26.2×15.3 89; 13; 53	C.	Old; a little damaged; worm-eaten and damped; A.H. 1242 (A.D. 1826)	*Shikasta-āmīz* character; and discriminating marks of verse and headings in red ink. AUTHOR : This brightest ornament of Irān, matchless possessor of piety and learning and nightingale of the groves of Shīrāz was born in 580/1292 and died at the same place in 691/1292. The *Bostān* in verse and the *Gulistān* in prose are his monumental works which have entitled him to an everlasting fame. He was a prolific writer in all forms of verse. WORK : The title means "the Rose-garden". It was written in 656/1258 and was dedicated to Atābek Abū Bakr bin Sa'd bin Zangī. It has been written in prose but with long sections in verse. It abounds in principles of practical philosophy. It covers almost the same ground as the author's *Bostān*; but it is lighter and more humurous. As such it contains innumerable stories called from history and from the author's own accumulated

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
218 "E" Ornate Prose (comm.)	75	Sharḥ-i-Khuṭbāt-i-Ẓuhūrī	Ẓuhūrī	Muḥammad Saifulla Aḥmadābādī	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				experiences. Their simplicity has a distinctive charm. There are chapters on subjects like beneficence, equity, charity, the advice of Nawsherwān to his son, Hurmuz; the admonition of Khusraw to his son Sheroya, poverty, youth, humulity etc, all with illustrative stories. × × ×
Per.	26.3×16.7 59; 11; 50	C.	Good; a little worm-eaten; A.H. 1153 (A.D. 1740)	*Nasta'līq* character; very neat and elegant hand; and fine paper. COMMENTATOR; He was an author of several books on multifarious subjects. WORK: The MS. is a commentary on the *Khuṭbas* (orations) delivered by Mullā Nūru'd-Dīn Ẓuhūri. (Vide No. 30) The commentary was completed in 1053/1643. CONTENTS: The MS. contains the text of the *Sih Naṯhr*, the monumental work of ornate prose of Ẓuhūrī. But the commentator wrongly states in the preface that the text is the commentary

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
219 "E" Poet.	89	Majmū'a-i-Ash'ār	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				on the *Khuṭbas* of Ẓuhūrī. He has further stated that as he found them very difficult for people of ordinary calibre to understand, he undertook to comment upon them.
				× × ×
Per.	31.5×18 230; 18; 54	Inc.	Old; leather-bound but torn; a little worm-eaten; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; a specimen of attractive calligraphy; in gold and blue *jadwals*; divided into several parts, each having the first page exquisitely illuminated with fine floral designs in gold and other hues; headings in red ink; and defective at the end. Work: The MS. contains verses of different poets on various subjects. It has been divided into several parts: I *Muqatta'āt*, II Eyebrows, III Eyes, IV stature, V Legs, VI Youth, VII Love, VIII Zephyr, IX Locks and allied subjects. Verses are from the works of renowned and popular poets like Amīr Khusraw, Ḥasan Dehlawī, Naẓīrī Nishāpurī, Khāqānī, Fiṭrat, 'Abdu'l-Wāsī' Jabalī and Muẓaffar Ḥusain.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
220 "E" Poet. (M.)	90	Mathnawī (Daftar-i-Awwal)*	Jalālu'd-Din Rūmī	—	P.
221 "E" Poet. (Dīwān)	91	Dīwān-ī-Nāṣir 'Alī*	Shaikh Nāṣir 'Alī-Sirhindī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	31.7×18.7 34; 21; 78	C.	Old; damaged by worms	*Nasta'līq* character; very neat small hand; headings in red ink; and occasional marginal glosses. POET : Vide No. 21; Col. 11 WORK : ,, ,, ,, CONTENTS : The MS. contains only the first *daftar*. There is a preface to it in prose. × × ×
Per.	26.7×17.5 96; 11; 48	C.	Old; bound; worm-eaten; A.H. 1251 (A.D. 1835)	*Nasta'līq* character; very elegant hand; and headings in red ink. POET : He was born at Sirhind situated between Delhi and Lahore. He died in A.H. 1108/1697. He was considered as a great *Ṣūfī*. He enjoyed the patronage of Saif Khān, a distinguished nobleman of Aurangzīb's court in Allahabad. Later on he was patronized by Ḍḥū'l-Fiqār Khan, another nobleman of Aurangzib's court. Besides the present work, he was the author of some *maṯḥnawīs*. WORK : The Dīwān contains *ghazals* and *rubā'is*. There are in the *ghazals* delicacy of thoughts,

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
222 "E" His.	95	Tawārikh-i Rājhāy-i-Dehli-i-Hindustān (Juzw-i-Awwal)	Chandra-bhān Barahman	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				novelty of subjects, far-fetched similies and metaphors. CONTENTS: In the MS., the *ghazals* have been arranged in an alphabetical order of the last letters of *radīfs*. × × ×
Per.	23.2×'2 19; 14; 34	C.	A little worm-eaten; A.H. 1268 (V.S. 1908 —A.D. 1851)	*Nasta'līq* character; very neat and elegant steady bold hand; headings in red ink; and important words marked with red lines drawn over them. AUTHOR: Vide No. 12 WORK: The title means "the Histories of the Kings of Dehli (of India)". It was compiled in 1067/1656 in the 27th year of Shāh Jahān's reign, according to the statement of the author in the preface. He adds that he got materials from books in Hindi as well as Persian like the *Ṭabaqāt-i-Akbarī* of Bakhshī Nizāmu'd-Dīn (d. 1594). He gives in it notes on Kings and Emperors who ruled in Delhi. They are, in all, seventy four and he arranged them into classes.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
223 Lexi.	97	Farhang-i Turkī	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	22.2×12.5 15; 17; 42	C.	Good; bound; c.A.D. 1810	*Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; text surrounded by double red lines; headings and the Turkī words in red ink; and Persian equivalents and meanings in black ink. COMPILER: The name is not known. WORK: It is a Turkī-Persian dictionary. First pronunciation and then equivalents or meanings in Persian have been given. There are only those Turkī words that are useful for students of the Persian language and literature. They have been arranged according to the initial and final letters of words. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
224 "E" Astr.	101	'Ilm-i-'Alam-i-'Ulwiyyāt dar Shumar-i-dam bar āmadan wa raftan kih ta'alluqa-i-Āftāb wa Māhtāb ast	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	25.7×13.7 20; 13; 4	C.	Old; bound; a little worm-eaten; c.A.D. 1825	*Nasta'līq* character; attractive specimen of calligraphy; and bold hand. WORK: This small treatise is otherwise termed *'Ilm*-i-*Dam.* It contains a preface on the subject-matter. In it various definitions of *'Ilm* have been given. There are three chapters. The author states in the preface that the philosophers of India are of opinion that the supreme reality is in themselves. The peculiarities of zodiacal signs, stars and planets have been described. According to them the sunlight has an influence on the right side and the moon-light on the left. Different effects are produced on the brain by them. In the first chapter, there is the description of signs and the result yielded by their influence; in the second solutions of probable queries have been given; and in the third, some effects have been explained. In the preface, there is the note on Parshottamrai Meghraj

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
225 Poet. (comm.)	104	Sharḥ-i-Maṭhnawī-i-Ma'nawī	Maulānā Jalālu'd-Dīn Rūmī	Muḥammad Nūrulla Aḥrārī	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				of Lucknow, who has given details of Sāmudrika (physiognomy).
				× × ×
Per.	22×14 159; 17; 39	Inc.	Old; leather-bound but torn; worm-eaten; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; neat elegant small hand; headings in red ink; and folios from the end missing. POET: Vide No. 21; Col. 11 COMMENTATOR: His full name was Shāh Mīr Muḥammad Nūrullā Aḥrārī. According to a note on the fly-page he resided at Arcot. WORK: It is a commentary on the *Maṯhnawī* of Jalālu'd-Dīn Rūmī. (Vide No. 21; Col. 11) The work does not embody the text. It deals with detached passages. The commentator states in the preface that having applied himself from his youth to the study of the *Maṯhnawī*, he had been in the habit of putting down on the margins of his copy any new meaning that occurred to him until yielding to the solicitations of his friends, he

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
226 "E" Poet. (M.)	105	Qirānu's-Sa'dain*	Amīr Khusraw	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				wrote out the notes in a connected form. In the text, the commentator frequently quotes his predecessor 'Abdu'l-Laṭīf.
				× × ×
Per.	21×12 90; 24; 37	C.	Old; folios loose; worm-eaten; slightly damped; c.A.D. 1775	*Nasta'līq* character; neat elegant small hand; and headings in red ink. POET: He was born in 652/1253 and died in 725/1325. He was a brilliant star in the firmament of Persian poetry in India, that succeeded in keeping its light steady by the side of many luminaries of Persia. He was a great ṣufī and was a favourite disciple of Niẓāmu'd-Dīn Awliā. As a poet he is well-known for originality of ideas. WORK: The title means "the Conjunction of the two Lucky Planets (Venus and Jupiter)." It was composed at the request of Kai-qobād in 688/1289 after hard labour of three months. It is a poetical account of the meeting of Sulṭān Mu'izzu'd-Dīn

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Kai-qobād with his father Nāṣiru'd-Dīn Bughrā Khān, Sulṭāns of Bengal, which took place in Delhi in 688/1289. The facts are so much clad in allegories that the only historical value of the book is that it serves the purpose of a specimen of the singular taste of the age in which it was composed. It is tiresome as a story but its component parts are full of charm and interest. CONTENTS: There are the descriptions of Delhi, the punishment of Mongols, the triumphal arches, the singing girls, the musical instruments, the presents exchanged between Bughrā khān and Kai-qobad, the delicacies of the royal table and the different kinds of boats. There are a number of *ghazals*, each of which echoes the sentiment of the chapter immediately preceding. In the end, there is the date. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
227 R.	108	Qur'ān	—	—	P.
228 Tales	110	Ṭūṭīnāma	Ḍiyā-i-Nakhsḥabī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Ar.	15.2×11.5 33; 7; 27	C.	Good; but a little worm-eaten; c.A.D. 1825	*Naskh* character; elegant bold hand; and headings in red ink. CONTENTS : The MS. contains the followings Suras : *Al-Mujādila; Al-Ḥashr; Al-Mumtaḥana; Aṣ-Ṣaff; Al-Jumu'a; Al-Munāfiqūn; At-Taghābūn; Aṭ-Ṭalāq* and *At-Taḥrim* × × ×
Per.	22.7×12 278; 15; 32	C.	Old; leather-bound but torn; a little worm-eaten; A.H. 1127 (A.D. 1715)	*Shikasta-āmīz* character; clear but shabby steady bold hand; and headings in red ink. AUTHOR : The author lived during the reign of Sulṭān Muḥammad-shāh Tūghlaq (1324–51). WORK : The title Means "the Tales of the Parrot." The tales serve as a key to knowledge and wisdom. It is the translation of a Sanskrit book entitled Shuka Saptati. The author states in the preface that some great personage had shown him a book containing fifty two tales originaly written in the Indian language and as the translation was prolix and

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
229 "E" Romance	111	Kāristān-i-Munīr	Munīr Lahorī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				inelegant, he had requested him to rewrite it in a more attractive manner. He adds that in so doing, he had in some cases subtituted new stories for inferior tales. The work was completed in 730/1329. CONTENTS : The preface and the list of fifty two tales of which thirtyfive are about the parrot. × × ×
Per.	22×12.5 97; 15; 45	C.	Old; worm-eaten; A.H. 1138 (A.D. 1725)	*Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; and headings in red ink. AUTHOR : His full name was Mullā Abu'l-Barakāt Munīr. He was a poet living in Lahore. He was the son of Mullā Abdu'l-Majīd of Multān. He formerly adopted Sukhan-Sanj as his pen-name but afterwards used Munīr in his compositions. He died at Agra in 1054/1644 and left about 30,000 verses and an *Inshā* which goes after his name viz. *Inshā-i-Munīr*. His well-known work *Sirāj-i-Munīr* is a reply to the adverse criticism of the

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
230 "E" (a) Bio.	113	(i) Risāla-i-Jahān-ārā Begam yā Risāla-i-Ṣāḥibiya	Jahān-ārā Begam	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				poetry of same contemporary Persian poets. WORK: The title means "the Seat of Action". It is a book of historical romance. It is intermingled with occasional verses. The style of the prose is very elaborate and ornate. The author states in the preface that it is about one of the ancient kings of the east named Vālā Akhtar who was very proud. × × ×
Per.	20.7×12 318; 17; 55	C.	Old; leather-bound; worm-eaten; c.A.D. 1800	(a) *Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; and marginal glosses. AUTHOR: She was the eldest and best loved daughter of Shāh Jahān. She died in 1092/1681. She was known in the land for her bounty, graciousness and accomplishments. She wrote works both in prose and verse. Her work *Mu'nisu'l-Arwāḥ* containing the biographies of some eminent *ṣūfīs* is well-known.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
"E" (b) Re.		(ii) Risāla-i-Qāḍī Nūru'd-Dīn wa Jawāb-i-Mullā 'Abdu'l-Ḥakīm	—	—	P.
(c) Music.		(iii) —	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				WORK: No mention of this treatise is found in any available catalogue. It contains the biography of Mullā Shāh Badakhshī who was the spiritual guide of Jahān-ārā. There is the narration of some such events of her life, of which no references are found any where else. According to the text of the MS., Mullā Shāh of Badakhshān was a learned man. He was one of the disciples of Miyān Shāh Mīr of Lahore and the spiritual guide of Dārā Shikoh.
Per.	20.7×12 16; 11; 36	C.	Old; worm-eaten; c.A.D. 1805	(b) *Nasta'līq* character; and very neat and elegant bold hand; WORK: Qāḍi Nūru'd-Dīn was the greatest of the learned men of Burhānpur during his days. The treatise deals with religious problems. The work is not methodical
Per.	6; 18; 64	Inc.	"	(c) The same MS. contains a few more folios on the subject of music by an unknown author.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
(d) Rhe.		(iv) —	—	—	P.
231 "E" Poet. (M.)	114	Dawalrānī* wa Khiḍr Khān	Amīr Khusraw	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				No name thereof is found any where in the book.
Per.	38; 23; 71	Inc.	Old; worm-eaten c.A.D. 1805	(d) There are some more folios in the same MS. on the subject of rhetoric. There is neither the name of the author nor the title of the work found in it. × × ×
Per.	2.15×11.7 205; 11; 42	C.	Old; folios loose; worm-eaten; damped; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; neat elegant steady hand; first page painted in gold hue; text bordered on all sides by gold and blue-coloured lines; and verses set in gold-coloured *jadwals*. Poet : Vide No. 62; Col. 11 Work : The title means "Dawal-rānī and Khiḍr Khān". It is the third and best of Amīr Khusraw's historical *mathnawīs*. It was composed in 715/1315. It contains love-adventures of Khiḍr Khān, son of Sulṭān 'Alāu'd-Dīn with Dawalrānī, the daughter of Rāi Karan. It was composed at the request of Prince Khiḍr Khān. It has been

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
232 Med.	116	Aṭi'matu'l-Maraḍ	Muḥammad Kāẓim bin Ḥakīm Muḥammad Ṣāḥib	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				dedicated to Sulṭān 'Alāu'd-Dīn. The poet states that he completed the composition of the poem in the space of four months and a few days. The work is also known by the name of *'Āshiqa* as well as *'Ishqiyya*. FOLLOWING ARE THE CONTENTS: Praises of God—praises of the Prophet—praises of the four Caliphs and of Shaikh Niẓāmu'd-Dīn Awliā—a brief account of the Sulṭāns of Delhi and a sketchy but valuable review of 'Alāu'd-Dīn's campaigns—the proper story begins with the conquest of Gujarat by Ulugh Khān—at the end the number of verses in the poem and the date of its composition. × × ×
Per.	22.2×14.3 100; 15; 44	Inc.	Old; bound; worm-eaten; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; neat steady bold hand; and folios from the beginning missing. WORK: The title means "Viands during Illness". It is a treatise on the subject of medicine exhaustively dealing witn various

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
233 Epi.	117	Ruq'āt-i Jahān-kamāl	—	—	P.
234 "E" Bio. (Prose)	118	Tuḥfatu'l-Majālis 'urf Aḥwāl-i-Mullā Jāmī	Mīr Muḥammad bin 'Alāu'd-Dīn	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				kinds of food to be taken by patients suffering from different types of diseases and ailments. The language is simple and the treatment is methodical. × × ×
Per.	20.1×12 63; 13; 22	Inc.	Old; bound; worm-eaten; c.A.D. 1790	*Shikasta-āmīz* character; neat bold hand; headings in red ink; writing in some folios diagonal; and defective at the end. WORK: The title means "the Letters of Jahān Kamāl". It contains letters addressed to parents, friends, equals, superiors etc., on subjects of daily life like congratulations, expressions of sympathy, inquiry about health and condolences. × × ×
Per.	23.8×14.2 59; 24; 46	C.	Old; bound; worm-eaten; A.H. 1095 (A.D. 1683)	*Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; and headings and marks of poetical quotations in red ink. WORK: The title means "the Present of Assemblies" or "the Biography of Mullā Jāmī". The

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
235 "E" Epi.	119	Dastūru'l-'Amal*	Aurang-zib	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				'*Tuḥfat'u-l-Majālis*' was originally written in the *Turkī* language. This is the Persian translation thereof made in 1095/1683 in Aurangābād (Deccan). It is the biographical sketch of Mullā Jāmī. The work throws ample light on the political history of the period. It has been divided into a preface (*muqaddama*) and three sections (*maqāla*). At the end there is the supplement (*Khātima*). The account is detailed, valuable and interesting. The language is simple and direct. × × ×
Per.	23×14.8 40; 15; 55	C.	Good; bound but now folios loose; slightly damaged by worms; A.H. 1192 (A.D. 1778)	*Shikasta-āmīz* character; neat and elegant bold hand; and headings in red ink. AUTHOR : The Mughal Emperor, Aurang-zīb (1658/1707) who had himself crowned emperor taking the title 'Ālam-gīr (the Conqueror of the World). WORK : The *Dastūru'l-'Amal-i-Ilāhī* is the name of the collection of the letters of the Emperor, which was published thirty eight years after his death.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Some of the admirers of the Emperor collected the celebrated epistles from that monarch addressed to different princes and nobles. The treatise exhibits the private life and sentiments of Aurang-zīb. The Mughal administrative practices in their actual working during that period are revealed in it. The powers of commanders and governors, the relations between official and newswriters, regulations about the assessment and collections of land-revenues, the position of the Hindus at the court, the Mughal ceremonials and the provision of the pension for relatives of dead officers are all found reflected in it.
				CONTENTS : There are several letters addressed to personages like Prince Mu'aẓẓam, Shāh 'Ālam Bahādur, Muḥammad Amīr Khān, Asad Khān, Prince Muḥammad A'ẓam, Prince Kāmbakhsh and Bīdār Bakht. The collection begins with a preamble in which the designations of the princes and nobles have been defined.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
236 "E" Astr. (M.)	120	Madkhalu'l-Manzūm	—	—	P.
237 Poet. (Dīwān)	121	Muntakhabāt az Dīwān-i-Bedil	Mirzā 'Abdu'l-Qādir Bedil	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	26.5×16.5 38; 14; 34	C.	Old; bound but now torn; a little worm-eaten; c.A.D. 1780	*Nasta'līq* character; very neat and elegant bold hand; and headings in red ink. AUTHOR : The name of the author does not appear anywhere in the MS. WORK : It is a manual on astrology composed in the form of *mathnawī*. The author concludes his prologue with a short eulogy on Jamālu'd-Dīn Abu Mahāmid Muḥammad bin Aḥmad. × × ×
Per.	21.2×11 35; 11; 46	C.	Old; leather-bound; greatly worm-eaten	*Nasta'līq* character; and neat ordinary hand. AUTHOR : Vide No. 16; Col. 11 WORK : ,, ,, ,, ,, ,, CONTENTS : The MS. contains *ghazals*, *rubā'is* and *mukhammases*. There are in them several new metaphors and graceful expressions introduced by the poet. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
238 "E" Poetry (M.)	122	Yūsuf wa Zulaikhā*	Mullā Nūru'd-Dīn 'Abdur-Raḥmān Jāmī	—	P.
239 "E" His.	123	Waqā'i'-i-Muḥāraba-i-Bharatpūr	Dhunkal-Singh	—	P.
240 Epi.	124	Ruq'āt-i-Bedil*	Mirzā 'Abdu'l-Qādir Bedil	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	21×12 122; 15; 40	C.	Old; a little worm-eaten; A.H. 1025 (A.D. 1616)	*Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; headings in red ink; and text set in *jadwals.* AUTHOR : Vide No. 3; Col. 11 WORK : „ „ 35; „ „ × × ×
Per.	20×12.5 65; 17; 44	C.	Old; bound but torn; much worm-eaten; A.H. 1237 (A.D. 1879)	*Nasta'līq* character; neat steady small hand; and difficult to read as damaged by worms. AUTHOR : He was probably a Sikh. He had good command over the Persian language. WORK : It contains an account of the battle with the Holkars. The prologue is followed by the short description of the capture of Pondicherry by the French. × × ×
Per.	20×11.7 67; 15; 39	Inc.	Old; bound but torn; much worm-eaten; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; neat steady bold hand; defective at the beginning; and text in some pages bordered by red lines and in some by silver-coloured lines. AUTHOR : Vide No. 16; Col. 11

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
241 "E" Z.	125	Risāla-i-Asp	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				WORK : The letters give an idea of the difficulties of travel, shed light on the literary conditions and illuminate some aspects of the social history of the period in which they were written. CONTENTS : Most of the letters have been addressed to Shukrulla Khān and to his sons 'Āqil Khān and Shākir Khān. × × ×
Per.	17.3×10 86; 12; 31	C.	Old; bound but torn; worm-eaten; A.H. 1118 (A.D. 1706)	*Nasta'līq* character; elegant but shabby hand; and headings in red ink. AUTHOR : It is by an unknown author. WORK : The work deals with the horse as an animal. It has been divided into several sections (*bāb*): (i) Origin, Colour, Virtues and Defects, (ii) Mane, (iii) Age and Teeth, (iv) Life, (v) Signs and Marks, (vi) Auspicious and Inauspicious characteristics, (vii) Height, (viii) Races and (ix) Temperament.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
242 Rh.	126	Manāẓir' i-Inshā	'Imādu'd Dīn Maḥmūd bin Shaikh Muḥammad Gīlānī	—	P.

Script	Size, Nuuber of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	17.9×12.2 98; 15; 30	Inc.	Old; but torn; slightly worm-eaten; c.A.D. 1810	*Naskh* character; neat steady bold hand; headings in red ink; important words marked with red lines drawn over them; and folios from the end missing. AUTHOR : He is better known as Khwāja Mahmūd Gāwān. He was born in 808/1405 and was beheaded in 886/1482. He came to India as a merchant and by dint of honesty and ability made himself the foremost man in the Bahmanī Kingdom. He introduced many reforms in the state and some of his fiscal arrengements have lasted till recent times. He worked on posts of great responsibility, trust and power. His work, *Riyaḍu'l-Inshā* (Gardens of Correspondence) written in a highflown artistic style is well-known. WORK : It is a work on epistolography. It is a very fine piece of literary composition. It enjoyed general popularity during the author's period. The work has been divided into an Introduction (*Muqaddama*) and two books (*maqāmāt*)

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
243 Gra.	127	Taṣrīf-i-Sukhan-i-'Arab	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				and a supplement (*khātima*) The Muqaddama deals with the nature and the object of the art of *insha* (literary composition) and the figures of speech in eight chapters (*faṣl*). The first *maqāma* contains different kinds of composition in prose and verse and the second contains various styles of epistolary composition and its rules.
				× × ×
Per.	23.2×13 19; 13; 37	C.	Old; greatly worm-eaten; c.A.D. 1750	*Naskh* character; very fine bold hand; and headings in red ink. WORK: The MS. is on the subject of Arabic grammar. It deals with inflection. It has been divided into chapters (*bāb*) and every chapter has been sub-divided into sections (*faṣl*).
				× × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
244 "E" His.	129	Aḥwāl-i Gāekwār	Sārābhāi Mehtā	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	35.5×22 96; 19; 73	Inc.	Old; bound; damped; writing defaced in some pages; c.A.D. 1870	*Nasta'līq* character; neat ordinary hand; headings in red ink; and folios from the beginning, missing. AUTHOR : Sārābhāi, the son of Bāpābhāī Mehta, belonging to the Vadnagarā Nāgar community of Aḥmedābād was appointed *daftardār* in Baroda in 1827. WORK : The title means "the History of Gaekwār". It is the history of the rule of the Marāthās in Gujarāt. There is the vivid description of methods adopted by them for levying the *chauth* (1/4 part) and *sardeshmukhī* (1/10 part) and of the tyrannical measures and unruly behaviour of their armies in Ahmedābād and Malwā. The history has been brought upto A.D. 1752, beginning it with the domination of the Marathās in Gujarāt. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
245 "E" His.	130	Tuḥfatu'l-Kirām*	'Ali Sher Q'ānī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	29.2×20.4 378; 25; 102	Inc.	Old; bound but torn; a little worm-eaten; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; headings in red ink; proper nouns marked with red lines drawn over them; and folios from the end, missing. AUTHOR : He belonged to Thaththā, so he was called Thaththawī. WORK : There are three parts in one volume. The author states in the preface that he had begun the work when he was running his 40th year and that the date of composition is conveyed by *Tuḥfatu'l-kirām* (1180/1766). The first two parts are of considerable length but all the matter of the special historical interest has been comprised in the third. Part I – Book I :– Prophets — Kings — philosophers, saints, poets and great men before the time of Muḥammad, the Prophet. Book II :–The ancestors of the Prophet — the Four Caliphs — Imāms — calebrated descendents of the Imāms.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
246 His.	134	'Ālamgīr-nāma*	Mirzā Muḥammad Kāẓim	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Book III :– Umayyad Caliphs and their Representatives in 'Irāq and Khurāsān with Notices of the chiefs and Great Men of the times — the Abbaside Caliphs and Great men and warriors of the Period–Kings contemporary with the Abbasides. Part II :– General history with the Notices of Philosophers, Nobles, Ministers and other great Men. Part. III :- History of Sind inclusive of the descriptions of its Cities and Villages, histories of its Rulers and accounts of its great, learned and eminent Men. × × ×
Per.	24.4×14.5 434; 15; 58	Inc.	Old; bound; a little worm-eaten	*Shikasta-āmīz* character; neat and elegant bold hand; headings in red ink; and defective at the beginning and at the end. AUTHOR : The full name was Muḥammad Amīn bin Abu'l Ḥasan Qazwīnī but he is familiarly known as Amīnāi Qazwīnī, or Amīnāi Munshī or Mīrzā Amīnā. He was the son of

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Muḥammad Amīn Munshī, the author of *Pādshāhnāma*. WORK: The title means "the History of 'Ālam-gīr.'' It is a rare contemporary account of Aurang-zīb's reign. It was written in 1100/1688. The author was commissioned to compile from official records, the annals of the reign of the Emperor and to submit to him for correction. The style is quite in conformity with the courtly panegyrical character of the book; it is strained, verbose and tedious, fulsome in its flattery and abusive in its censure. Laudatory epithets have been heaped one upon another in praise of the Emperor while his unfortunate brothers are sneered at. It contains the history of the first ten years of the reign of Aurang-zīb. (Vide No. 180; Col. 11) × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
247 Logo.	136	Risāla-i-Mu'ammā	Mullā Nūru'd-Dīn Abdu'r-Raḥmān Jāmī	—	P.
248 "E" Poet. (M.) (comm.)	139	Sharḥ-i-Sikandar-nāma	Niẓāmī Ganjawī	Muḥammad Saifullah Aḥmadābādī	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	25.7×15 16; 17; 48	C.	Old; a little worm-eaten; c.A.D. 1750	*Nasta'līq* character; neat, elegent bold hand; headings in red ink; and occasional inter-linear and marginal glosses in red ink. AUTHOR : Vide No. 3; Col. 11 WORK : The title means "A Treatise on Logogriphs." Jāmī wrote five such treatises on the subject of *mu'ammā*, as it was so popular during his age (i-e the Timurid Period). There is an Introduction in which the word 'mu'amma' has been explained in full and then there are enigmas on the names of several eminent people. × × ×
Per.	28×14.9 156; 21; 53	Inc.	Old; worm-eaten	*Shikasta-āmīz* character; and neat steady small hand. WORK : The title means "the Commentary on *Sikandarnāma*". The commentator states in the preface that *Sikandarnāma* be-came so popular among the peo-ple in cities and towns that he found it to be necessary to write

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
249 "E" Epi.	140	Munshāt-i-Baligh	Rāmsahai Singh	—	P.
250 Poet. (M.)	142	Maṭhnawī-i-Jalālu'd-Dīn Rūmī*	Maulānā Jalālu'd-Dīn Rūmī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				a commentory on it and consequently he undertook the task. It does not embody the whole text; but only parts of verses to be commented upon have been given. They have been marked with red lines drawn over them. × × ×
Per.	24.2×16 193; 15; 40	C.	Good; bound; a little worm-eaten; c.A.D. 1850	*Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; occasional marginal glosses. WORK : The work is also known as *Bihisht-i-Jawhar sirisht.* It was compiled in 1257/1841. It is a collection of letters written by some Hindus to their relatives, parents, brothers etc. They throw ample light on the social customs current during those days. × × ×
Per.	23.5×13.5 394; 17; 38 (in margin 38; 19)	Inc.	Old; bound but torn; worm-eaten; c.A.D. 1750	*Nasta'līq* character; very elegant small hand; headings in red ink; first two folios beautifully decorated in various hues; text in all pages surrounded by coloured lines; text also written in the

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
251 Lexi.	143	Kashfu'l Lughāt*	Shaikh 'Abdu'r-Raḥīm Sūr	—	P.
252 Talisman	144	Sirru'l-Maktūm	Sa'dulla Khān Afghānī	—	P.

Script	Size, Nuuber of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				margin; and first few folios missing. POET: Vide No. 21; Col. 11 WORK: „ „ „ „ „ × × ×
Per.	20×11 422; 18; 55	Inc.	Old; bound but torn; worm-eaten; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; neat bold hand; and headings and words to be explained in red ink. AUTHOR: Vide No. 18; Col. 11 WORK: „ „ „ „ „ × × ×
Per.	27.5×20.5 238; 21; 73	Inc.	Old; much worm-eaten; A.H. 1249 (A.D. 1833)	*Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; and folios from the end missing. WORK: It has originally been written in Arabic. It is on the subject of magic and the good and evil influence of stars on human beings. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
253 "E" His.	145	Muẕaffar-Shāhī*	Mullā Qāni'i	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	23.7×14.5 42; 17; 51	C.	Old; folios loose; worm-eaten; A.H. 1222 (A.D. 1807)	*Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; text surrounded by triple lines two inside red and the third outside one blue; and headings and marks of poetical quotations in red ink. AUTHOR : He had a great poetic talents. WORK : The title means "the History of Sulṭān Muẓaffarshāh [Ḥalīm (1511–1525) of Gujarāt]. The account is very brief, but of great historical value. The prose is interspersed with verses in Persian. The style is florid, verbose and highly enriched with rhetorical devices. There are in all ten chapters which the author has named *guftārs* in Persian. There are such details about the battle of Mālwā, which are not available in any other history—(1) *Sulṭān's* departure towards Shadīābād (2) his meeting with Maḥmūd Khaljī on the borders of Gujarāt (3) his march towards the Fort and allied subjects. The last *guftār* contains

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
254 His.	146	Mukhtaṣar Tārīkh-i-Gujarāt	Sārābhāī Mehta	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				the description of the *Sulṭān's* return to Moḥammadābād (Chāmpāner). There are also details about Muẓaffarshāh's subjugation of Mandū and his handing over its possession to Sulṭān Maḥmūd Khaljī. × × ×
Per.	37.4×24 95; 20; 65	C.	Old; leather-bound but now torn; damped; a little worm-eaten; some pages worn out; c.A.D. 1870	*Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; headings in red ink; and text surrounded by red lines. AUTHOR : Vide No. 80; Col. 11 WORK : The title means "an Abridged History of Gujarāt". It is the history of the *Hindū* kings, *Sulṭāns* and *Nāẓims* (governors) of Gujarāt upto the domination of *Peshwās*. The last event narrated is of the arrest of Fakhru'd-Dawla, the deputy of Jawānmard-khān Bahādur by the *Marāthās* on 14th *Ramḍān* of A.H. 1157/1744. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
255 "E" (a) His.	147	(i) Ẓafar-nāma-i-Nādirī	Munshī Mahdī bin Muḥammad Nāṣīr	—	P.
(b) ,,		(ii) Tārikh-i-Marhata dar Gujarāt		—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	30.2×22.7 130; 21; 75	C.	Old; bound but torn; worm-eaten; A.H. 1247 (A.D. 1831)	(a) *Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; and proper nouns marked with red lines drawn over them. AUTHOR: He belonged to Māzandarān. He attended Nādirshāh as confidential secretary in all his military expeditions. He survived his master (i.e. Nādirshāh). WORK: The title means "the Book of Victory of Nādirshāh.". The style is eulogistic; however, the author did not omit to recount the misdeeds committed by Nādirshāh. CONTENTS: The MS. ends with the account of the children of Naṣrulla Mīrzā.
Per.	30.2×22.7 284; 15; 65	Inc.	A.H. 1250 (A.D. 1834)	(b) *Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; and folios at the end missing. WORK: It is the history of the *Marāthās* in Gujarat. It begins with the account of Pilājirāo Gaekwār. The history has been brought down upto

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
256 "E" His.	148	Khulāṣatu't-Tawārīkh*	Sujān Rāī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Vikram Samvat 1827 (A.D. 1773)
				× × ×
Per.	30.2×22.7 284; 15; 65	C.	Old; bound; worm-eaten; A.H. 1250 (A.D. 1843)	*Nasta'līq* as well as *shikasta-āmīz* characters; neat and elegant steady small hand; and marks for poetical quotations, headings and important words in red ink. AUTHOR: He belonged to Batālā in the Punjāb. So he was called Batālawī. He was a Khatrī by caste. He was a *munshī* and retired from the royal service in about 1110/1698. WORK: The title means "the Marrow of Histories". It was compiled in 1107/1695. It is one of the most carefully completed general histories of India brought down upto the death of Shāh Jahān. The author took two years for the completion of the work as told by himself. His description of the Punjāb and his references to the *Sikhs* form a very valuable part of the

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
257 "E" Lexi.	149	Farhang-i-Rashīdī*	'Abdu'r-Rashīd bin 'Abdu'l Ghafūr al-Ḥusainī al-Madani at-Tattawī	—	P.
258 "E" Travel	150	Masīr-i-Ṭālibī	Mīrzā Abū Ṭālib Khān	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				work. It treats the financial aspect of the country, besides making mention of contemporary saints, scholars and teachers. It is fit to be included in the list of the best Persian books on the history of India. × × ×
Per.	36.3×22.5 252; 21; 87	C.	Old; leather-bound; a little worm-eaten; A.H. 1251 (A.D. 1853)	*Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; words explained in red ink; and meanings and equivalents in black ink. COMPILER : Vide No. 44; Col. 11 WORK : ,, ,, ,, ,, ,, × × ×
Per.	30.3×20.6 269; 13; 63	C.	Good; leather-bound; A.H. 1249 (A.D. 1833)	*Nasta'līq* character; neat and elegant steady bold hand; and headings in red ink. AUTHOR : He was better known as Abū Ṭālib Landanī. His full name was Mirzā Abū Ṭālib Khān bin Muḥammad Tabrīzī Isfahānī. He was the author of *Lubbu's-Siyar-o-Jahān-nāma* and the *Tafḍiḥu'l-Ghāfilīn*. He died

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				at Lucknow in 1220/1805–06 or 1221/1806–07. WORK: The title means "the Journey of Ṭālib". It is better known as the *Safarnāma-i-Ṭālibī.* The full name is *Masīr-i-Ṭālibī fī-Bilād-i-Afranjī.* It is a narrative completed in 1219/1804–05 from rough notes of a journey to Europe from 1st Ramḍān 1213/6th February 1799 when he left Calcutta to 15th *Rabī'u'l Awwal* 1218/5th July 1803 when he reached Calcutta on his return. It contains an interesting account of the territories through which the author passed. There are day-to-day pieces of information and therein interesting places have been described at length. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
259 Poly-technics	153	Majma'u-ṣ-Ṣanā'i'	Mīr Yaḥiyā	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	26.5×21 338; 19; 61	C.	Old; leather-bound but now torn; a little worm-eaten; some pages worn out; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; indecent and unsteady writing in two different hands; several pages having crosses of cancellation on the contents; and headings in red ink. AUTHOR : Mīr Yaḥiyā known as Ḥakīm Failsūf-i-Maghribī. WORK : A poly-technical work dealing with various branches of artificial handicraft — chemical, metallurgical, alchemical; useful secrets and curious recipes for making imitations e.g. pearls, corals, emeralds, rubies, turquoises, diamonds, topazes and such other precious stones; dissolving and oxidizing metals like gold and silver; dyeing of ivory preparation, of all kinds of colours and inks and solution of gold for writing and painting purposes; making artificial flowers; engraving stones; preparing oils; and various other arts. The book was composed in 1033/1624.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
260 Epi.	158	Inshā-i-Abu'l-Faḍl (Daftar-i-Awwal)*	Abu'l-Faḍl	—	P.
261 "E" Poet. (comm.)	159	Sharḥ-i-Sikandar-Nāma-i-Barrī	Niẓāmī Ganjawī	Muḥammad Nāṣir bin Sulṭān Ṣufiyānī Quraishī	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				In the folios at the end there are prescriptions for the treatment of different ailments. × × ×
Per.	24.5×13.8 55; 17; 50	C.	Old; leather-bound but now torn; A.H. 1123 (A.D. 1711)	*Nasta'līq* character; neat and elegant hand; and headings in red ink. AUTHOR; Vide No. 15; Col. 11 WORK: ,, ,, ,, ,, ,, × × ×
Per.	27.4×18.3 143; 26; 88	C.	Old; bound but torn; much worm-eaten; chips of paper stuck on torn portions; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; and elegant small hand. WORK: The MS. contains the text as well as a detailed commentary. The commentator states in the preface that there were many commentaries extant, but none of them was satisfactory and so he undertook the task. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
262 "E" Gra.	163	Ajnāsu'l-Fi'l	'Abdu'l-Karīm bin Shaikh Miyān	—	P.
263 "E" Epi.	164	Ruq'āt	Munshī Bhāgchand	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	23.2×13 23; 11; 24	C.	Old; worm-eaten; c.A.D. 1780	*Nasta'līq* character; very neat and elegant hand; and headings and measures in red ink. WORK: The treatise deals with various kinds of verbs—fourteen conjugations, quadrilateral verbs, irregular and weak verbs etc. There are seven chapters (*bāb*), each on different grammatical forms. × × ×
Per.	22×11.7 13; 41; 39	C.	Old; bound; greatly worm-eaten; A.H. 1218 (A.D. 1803)	*Shikasta-āmīz* character; ordinary shabby bold hand; and almost unreadable. COMPILER: He seems to be an adept in the art of epistolography. WORK: The language of the letters is very verbose and ornate. There are some letters addressed by Munshī Bhāgchand in his personal capacity to his friends and relatives. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
264 "E" (a) Bayāḍ	165	(i) Bayāḍ-i-Dilkash	Munshī Yār Muḥammad Qalandar	—	P.
"E" (b) Poet. (Dīwān)		(ii) Dīwān-i-Shams*	Maulānā Jalālu'd-Dīn Rūmī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	23.7×15.2 127; 16; 42	C.	Bound but torn; greatly worm-eaten; A.H. 1219 (A.D. 1804)	*Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; headings in red ink; important words marked with red lines drawn over them; and many pages unreadable. (a) Work: The compiler gleaned verses on topics like '*dimāgh*', '*pahlū*', '*ḥubb-i-waṭan*', '*muṭrib*', and '*widā'*' from the works of poets like Sa'dī, Kalīm, Amīr Khusraw and Ḥakīm Sanāī and arranged them in sections (*faṣl*). He has given the list of all these poets in the end. The selection is, no doubt, praise-worthy.
Per.	98; 16; 42	C.	,,	(b) Poet: Vide No. 21; Col. 11 Work: The title means "the Dīwān of Shams". The poet finding that the knowledge of sciences did not satisfy his religious needs, he turned to the study of mysticism, under such masters as Burhānu'd-Dīn Tirmizī and later the mysterious wandering dervish known as Shams-i-Tabrīz. The latter remained

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
265 "E" Poet. (comm.)	166	Sharḥ-i-Qaṣīda-i-Mullā Jāmī	Mullā Nūru'd-Dīn 'Abdur-Raḥmān Jāmī	Maulānā Ikhtiyārī	P.

Script	Size, Nuuber of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				with him for several years and exerted over him an influence so great that the collection of Jalāl's lyrical poems has been known for centuries as the *Dīwān-i-Shams-i-Tabrīz*. It might be due to the initimate relations between the poet and the dervish that the former desired to name the *Dīwān* after the latter. CONTENTS: In the MS. first there are *ghazals* and then *rubā'īs* but they are not in the order of the last letters of *radīfs*. × × ×
Per.	23×13.2 34; 19; 70	C.	Old; much worm-eaten and damaged; A.H. 1034 (A.D. 1624)	*Shikasta-āmīz* character; neat bold writing; and verses of the original *qaṣīdā* in red ink. WORK: It is the commentary on the *qaṣīda* (*na't*) composed by Mullā Nūru'd-Dīn 'Abdu'r-Raḥmān Jāmī (Vide No. 3; Col. 11). It contains the description of the miracles that are said to have been accidentally and unintenti-

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
266 "E" Astr.	167	Kitābu'n-Nujūm	'Abdu's-Sattār Qāsim	—	P.
267 Poet. (M.)	173	Dawalrānī wa Khiḍr khan*	Amīr Khusraw	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				onally practised by the Prophet Muḥammad. × × ×
Per.	25×13.2 168; 13; 52	C.	Old; bound; worm-eaten; c.A.D. 1775	*Nasta'līq* character; very neat and elegant hand; and headings in red ink. WORK: The title means "the Book of Astronomy". It deals with the Zodiacal Signs. It has been based upon *Hindī* works on astronomy and astrology like the Sārawatī. So many *Hindī* and *Sanskrit* terms have been retained in this Persian work. The contents are particularly related to the observation of stars, planets and constellations and their influence. × × ×
Per.	21.3×13 6; 15; 42	Inc.	Old; folios loose; damaged; damped; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; neat and elegant steady small hand; text surrounded on four sides by gold and blue-coloured lines; *miṣrā's* set in gold-coloured *jadwals*; and last page bearing the seal of Shāh Jahān.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
268 "E" Poet. Med.	174	Miftāḥu'-l-Ḥikmat Yā Madkhalu'l-Manẓūm	Durwesh Muḥammad Ḥakīm Īmāmābādī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				POET : Vide No. 62; Col. 11 WORK : ,, ,, 67; ,, ,, × × ×
Per.	20.1×14.1 24; 15; 37	Inc.	Old; worm-eaten; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; very neat and elegant bold hand; and headings in red ink. AUTHOR : He was the disciple of Shaikh Farīd Ganj Shakar (d. A.D. 1265) WORK: The title means "the Key to Knowledge". It is a treatise in verse on medicine. The author states in the prose preface that he tried to include in this work only the tested medicines. The work has been divided into 79 sections (*faṣl*); and each deals with the treatment for different diseases or ailments. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
269 "E" Epi.	175	Inshā-i-Yūsufī yā Badā'i'u'l-Inshā	Maulānā Yūsuf bin Muḥammad	—	P.
270 "E" Poet. (Dīwān)	176	Dīwān-i-Fiṭrat	Mīr Mu'izzu'd-Dīn Fiṭrat	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	19×11.2 155; 12; 41	Inc.	Old; bound but now torn; a little worm-eaten; damped; A.H. 1058 (A.D. 1648)	*Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; and folios at the beginning missing. AUTHOR: He was the *munshī* of Humāyūn, the Mughal Emperor. WORK: The title means "the Wonderful Correspondence of Yūsuf". It was composed in 940/1533 for the benefit of the author's son Rafī'ud-Dīn and his other co-students. It is a work on the epistolary art illustrating different forms of letters for all possible emergencies. There are proper titles and forms of addresses in accordance with the rank and profession of the addressees. Its importance lies in the warrants of appointment and patents of office obviously in use during Humāyūn's reign. × × ×
Per.	21.5×11.7 37; 18; 51	C.	Old; damaged by worms; worn out; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character in some and *shikasta-āmīz* in some; shabby writing; bad quality of ink; and interlinear and marginal glosses in first few folios.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
27. Poet. (Dīwān)	178	Dīwān-i-Khāqānī*	Khāqānī Sherwānī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				POET: His full name was Mīr Mu'izzu'd-Dīn Muḥammad Musawī Khān. He was born in Persia in 1050/1640 and died in 1106 or 1108/1694 or 1696. He came to India during the reign of Aurang-zīb. He was much esteemed in India for his talents as a poet and as a critic. He had at first his *takhalluṣ*, Fiṭrat. After he received the title of Musawī Khān, he changed it for Musawī. CONTENTS: The MS. contains *ghazals* and *qaṣīdas*. In some, there is the *takhalluṣ*, Fiṭrat and in some, Musawī. × × ×
Per.	26.5×17.5 429; 16; 36	Inc.	Old; worm-eaten; c.A.D. 1725	*Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; headings in red ink; and text surrounded on all sides by gold-ruled margins. POET: Vide No. 5; Col. 11 WORK: ,, ,, ,, ,, ,, CONTENTS: The MS. contains *qaṣīdas* and *rubā'īs* but they are not arranged in the alphabetical order of the last letters of *radīfs*.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
272 His.	179	Khulāṣatu't-Tawārīkh*	Sujānrāi Batālawī	—	P.
273 Bayāḍ	181	Bayāḍ	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	24.5×14.5 59; 15; 44	Inc.	Old; bound but torn; worm-eaten; c.A.D. 1750	*Nasta'līq* character; neat steady bold hand; folios at the end missing; and headings and marks of poetic quotations in red ink. AUTHOR: Vide No. 92; Col. 11 WORK: " " " " " CONTENTS: The MS. contains the events from the dawn of history upto the year 947/1540. × × ×
Per.	23.3×14.3 83; 34; 20 in verse; 83; 14; 54 in prose	C.	Old; worm-eaten; c.A.D. 1800	*Shikasta-āmīz* character; neat steady bold hand of mediocre type; and many blank folios at the beginning. WORK: The title means "the Diary". It contains select poems of different poets, the conversation that took place between Dārā and Dīn Dayāl Gosāin, the letters of men like Kālīdās, Bhakardās and Sher Afghan, a *fālnāma*, some medical prescriptions and such other matters. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
274 Poet.	182	Majmu'a-i-Ash'ār	—	—	P.
275 (a) His.	183	(i) Waqā'i'-i-Ḥaidarābād*	Ni'mat Khān 'Ālī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	24.6×25 147; 16; 80	Inc.	Old; folios loose; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character in some folios and *shikashta-āmīz* in some; written in diagonal lines; and folios from the beginning and from the end, missing. WORK: The title means "the Collection of Verses". The verses are from the work of different poets like Shaidā, Ṭālib 'Āmilī, Mullā Ḥasan 'Alī, Niẓāmī Ganjawī, Shaikh Faiḍī, Shaikh Sa'dī and Kamāl Isfahānī. × × ×
Per.	23.1×12.2 23; 18; 48	C.	Good; folios loose; c.A.D. 1725	(a) *Nasta'līq* character; very neat bold hand; text surrounded on all sides by triple red lines; and folios from the end missing. AUTHOR: Mirzā Muḥammad Ni'mat Khān whose poetical sobriquet was 'Ālī, was the celebrated wit and satirist. He was born in India and died in 1121/1709. He wrote several interesting works. The Khwān-i-Ni'mat Khān 'Ālī comprises all his poetical works.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
(b) His.	183	(ii) Waqā'i'-i-Haidarābād*	Ni'mat Khān 'Ālī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				WORK: The title means "the Events of Ḥaidarābād". It contains the well-known satirical account, in prose and verse, of the events of eight days during the siege of Ḥaidarābād — Golcondā, laid by Aurang-zīb in the 30th year of his reign (1097/1685–86). The author satirised the Emperor for the conquest of Golcondā. He vividly and graphically delineated the details of some of the most momentous events that occurred during the siege. The critical, comical and satirised treatment of the subject-matter cannot but raise laughter. Thus he did not spare even the emperor from his biting wit.
Per.	21.7×12.2 28; 15; 42	Inc.	Good; folios loose; c.A.D. 1725	(b) Occasional interlinear and marginal glosses; writing in some pages oblique; and some folios from the end missing. AUTHOR: Vide No. 111 (a); Col. 11

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
276 His.	184	Mīr'āt-i-Sikandarī*	Maulawī Sīkandar bin Muḥammad Manjhū	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				WORK: Vide No. 111 (a); Col. 11 × × ×
Per.	22.4×12.4 265; 15; 55	Inc.	Old; bound but torn; worm-eaten; A.H. 1092 (A.D. 1681)	*Nasta'līq* character; ordinary steady but shabby hand; important words marked with red lines drawn over them; and folios from the beginning and the end missing. AUTHOR: He is designated in the preamble as Maulānā Iskandar bin Manjhū. He was a favourite companion of Jahāngīr. WORK: The title means "the Mirror of Sikandar". It is the history of the kings of Gujarāt from the beginniug upto the death of Muẓaffar Shāh III (1000/1591). It was probably completed in 1020/1611 when the author was fifty eight years old. There are numerous anecdotes which form the most attractive feature. (Vide No. 168) CONTENTS: The MS. contains the portion of history from Sulṭān Maḥmūdshāh Begada upto the rebellion of Muẓaffarshāh in Gujarat.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
277. His.	186	Tarīkh-i-Muẓaffarī	Muḥammad 'Alī Khān Anṣārī bin Ḥidāyatulla	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	38.7×23.5 180; 25; 69	C.	Old; greatly damaged by worms; c.A.D. 1825	*Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; headings in red ink; important words marked with red lines drawn over them. AUTHOR : He was the son of Hidāyatulla Khān, son of Shamsu'd-Dawla Luṭfulla Khān who held high offices under Farrukhsiyar and Muḥammad shāh. The author was the *Dārogha* of the *Faujdārī 'Adālat* of Tirhut and Hājāpur. WORK : The title means "the History of Muẓaffarshāh". It was composed in 1215/1800. The name of the book has been derived from the title, Muẓaffar Jang borne by Nawwāb Muḥammad Riḍā Khān, famous in the history of Bengal. It is one of the most accurate general histories of India. It begins with the Muslim emperors of India and the history has been brought upto the death of Āṣafu'd-Dawla in 1212/1797. It does not treat of the Muslim emperors of India at length till it reaches the reign

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
278 "E" Poet. (Dīwān)	187	Dīwān-i-Shaukat Bukhārī	Mirzā Shaukat Bukhārī	—	P.

Script	Size, Nuuber of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				of Akbar; the history of the later empire is particularly comprehensive. × × ×
Per.	20.7×10.5 99; 22; 22	Inc.	Good; A.H. 1139 (A.D. 1726)	*Shikasta-āmīz* character; very fine small hand; text on water-coloured red surface in black ink and surrounded by gold-coloured broad lines presenting very decorative appearance; folios at the end missing; and some folios not in order. POET: His full name was Muḥammad Isḥāq Shaukat. He belonged to Bukhārā. He went in 1088/1677 to Herāt and entered the service of Ṣafī Qulī Khān Shāmlū. Subsequently he proceeded to Mashhad where he received favours from Mirzā Sa'du'd-Dīn Muḥammad, the governor of Khurāsān and finally settled at Iṣfahān where he died in 1107/1695. WORK: The title means "the Collection of Shaukat Bukhārī". It was compiled in 1093//1682. There are fresh and picturesque images in the poems.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
279 His.	188	Akbarnāma* (Daftar-i-Duwum)*	'Abu'l Faḍl	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				CONTENTS: The MS. contains *ghazals* and *muqaṭṭaʻāt* arranged in the alphabetical order according to the last letters of *radīfs*. Most of the *qaṣīdas* are in praise of Imām Riḍā and Saʻdu'd-Dīn.
				× × ×
Per.	29.5×17.5 581; 17; 45	Inc.	Old; folios loose; a little worm-eaten; c.A.D. 1750	*Nastaʻlīq* character; neat steady bold hand; pages decorated on four sides by lines of various hues; and folios missing from the beginning and from the end. AUTHOR: Vide No. 15; col. 11 WORK: „ „ 29; „ „ CONTENTS: The MS. begins with the narration of the events of the 19th *Ilāhī* year during which the emperor made up his mind to perform annually a pilgrimage to the shrine of Shaikh Muʻinu'd-Dīn Chishtī at Ajmer and ends with the description of the events of the year 1011/1602.
				× × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
280 Lexi.	190	Lughāt*	—	—	P.
281 Poet. (M.)	194	Tuḥfatu'l-'Irāqain*	Afḍalu'd-Dīn Ibrāhīm Ḥaqā'iqī surnamed Khāqānī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	37.2×22.3 502; 19; 96	Inc.	Old; bound but now torn; greatly worm-eaten	*Nasta'līq* character; elegant bold hand; words in Arabic, in red ink and meanings and explanations in blue ink; and folios from the end missing. COMPILER: The name of the compiler does not appear any where in the MS. WORK: It is an Arabic-Persian dictionary. The meanings, equivalents and explanations as well as the pronunciations have been given in Persian. The words have not been arranged according to the alphabetical order of the root, as is generally done in Arabic lexicons. Instead they have been grouped together, each group arranged in the alphabetical order of the first two letters of each word. × × ×
Per.	18.7×11.5 100; 15; 35	Inc.	Old; bound; greatly worm-eaten	*Nasta'līq* character; neat steady small hand; headings in red ink; interlinear and marginal glosses; and folios at the end missing. POET: Vide No. 5; Col. 11

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
282 "E" (a) Poet. (M.)	195	(i) Maṭla'u'l-Anwār*	Amīr Khusraw	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				WORK: The title means "the Gift to the two 'Iraqs." It is the poet's only long *maṯḥnawī* containing numerous autobiographical touches. In it he vividly describes his second pilgrimage from Shīrwān to Meccā and Madīna and his return journey. The poem has been divided into five *maqālas* (discourses) of which the first consists chiefly of doxologies, the second is, for the most part, autobiographical, the third describes Hamdān, 'Irāq and Baghdād, the fourth Meccā and the fifth and the last al-Madīna. It contains about 3000 verses. × × ×
Per.	21.2×12 115; 15; 38	C.	Old; bound but now folios loose; worm-eaten; A.H. 1112 (A.D. 1700)	(a) *Nasta'līq* character; neat steady small hand; and headings in red ink. POET: Vide No. 62. Col. 11 WORK: The title means "the Rising of the Lights". It was completed in 698/1298 in a fortnight and is a reply to Niẓāmī Ganjawī's *Makhzanu'l-*

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Asrār (Vide No. 122). It has been written in the same metre as its proto-type and deals practically with the same themes. Thus it is an allegorical and mystical poem. The poem has been divided into twenty *maqālas* (discourses) each ending in a story illustrative of its subject. It opens with the praise of God, followed by three *munājāts*, three *na'ts*, panegyrics on Niẓāmu'd-Dīn Awliā and 'Alāu'd-Dīn Khaljī and a prologue, giving the motif of the poem and describing the ecstatic experiences of the poet during a night and a morning and his turning with reluctant steps to the guidance of his teacher. In the prologue he gives the date of composing the poem and the number of verses therein.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
"E" Poet. (M.)		(ii) Hasht Bihisht*	Amīr Khusraw	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	21.24×12 136; 13; 38	C.	Old; bound but now folios loose; worm-eaten; A.H. 1112 (A.D. 1700)	(b) *Nasta'līq* character; and neat, steady bold hand. POET : Vide No. 62; Col. 11 WORK : The title means "the Eight Paradises". It is the fifth and the last poem of the *Khamsa* in imitation of Niẓāmī Ganjawī's *Haft Paikar*. It was completed in 701/1301. Its metre is the same as that of its prototype and like the latter it narrates the romantic life of Bahrām Gor, the old Persian King famous for his hunting exploits. The poem opens with the praise of God and the Prophet, an eulogy of Niẓāmu'd-Dīn Awlīa and a panegyric on Sulṭān 'Alāu'd-Dīn Khaljī. There is, then, an account of Bahrām's love for Dilārām, a beautiful Chinese girl who always accompanied him on his hunting trips. In the end, the poet states the date of the composition and the number of verses.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
(c) Poet. (Qaṣīda)		(iii)	—	—	P.
(d) Poet. (Dīwān)		(iv) Dīwān*	Badru'd-Dīn Muḥammad Chāchī	—	P.
283 "E" Poet. (M.)	198	Maṭla'u'l-Anwār*	Amīr Khusraw	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	21.2×12 63; 15; 47	C.	Old; bound but now folios loose; worm-eaten; chips of paper stuck on torn parts; A.H. 1112 (A.D. 1700)	(c) WORK: An unknown MS. in verse. In it there are *qaṣīdas* in praise of Muḥammad Shāh Tughlaq. The poet died in 753/1352 as known from the MS.
Per.	21.2×12 54; 15; 48	Inc.	„	(d) *Nasta'līq* character; neat steady small hand; and folios from the end missing. POET: Vide No. 4; Col. 11 WORK: „ „ „ „ „ × × ×
Per.	26×16.5 93; 19; 38	C.	Old; bound; worm-eaten; damped; A.H. 1222 (A.D. 1807)	*Nasta'līq* character; ordinary but steady hand; and headings in red ink. POET: Vide No. 62; Col. 11 WORK: Vide No. 118(a); Col. 11

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
284 Theo. (Prose)	199	Kanzu'd-Daqā'iq*	Kirmānī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	26.2×14 335; 13; 58	Inc.	Old; bound but torn; greatly damaged by worms; c.A.D. 1780	*Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; headings in red ink; and folios from the beginning, missing. AUTHOR: His full name is Naṣrulla bin Muḥammad bin Jammād al-Irdi known as al-Kirmānī. WORK: The title means "the Mine of Subtleties". This work is a Persian translation of the Arabic work on religious and civil laws in Islām according to the Ḥanafite School by Abu'l-Barakāt 'Abdulla bin Aḥmad bin Maḥmūd better known as Hāfiẓu'd-Dīn who died in 710/1310 (Vide No. 198). It is a voluminous work. It deals with commandments embracing regulations relative to ritual and worship (*'Ibādat*), civil and legal obligations and punishments etc. All problems have been discussed under the heading, *Masailah*. CONTENTS: The work has been divided into chapters (*bāb*). The

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
285 Poet. (M.)	285	Khamsa-i-Niẓāmī Ganjawī	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				first *bāb* is on Wuḍū and the last, on Waṣiyyat. × × ×
Per.		C.	Old; bound but torn; much damaged by worms	*Nasta'līq* character; neat steady small hand; text bordered with triple lines one blue and two red; two distant columns in red ink in between the hemistichs of couplets; textual verses also written in margins; first two folios of every *maṯhnawī* beautifully decorated in various hues like red, green, blue, white and gold; and headings in red ink. POET: Vide No. 33; Col. 11 WORK: The title means "the Quintette". The work is also called "Panj Ganj" ("Five Treasures"). It comprises five *maṯhnawīs*. They are justly regarded as the most charming poems in the language. They have served since their publication as inimitable models for a number of later Persian, Turkish and Indian poets.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
(a) "E"		(i) Makhzanu'l-Asrār*	—	—	P.
(b) "E"		(ii) Layalā wa Majnūn	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	25×13.5 99; 33; 36	C.	A.H. 1030 (A.D. 1620)	(a) WORK: The title means "the Treasury of Mysteries". It has been divided into 20 *maqālas* (canto). It was composed probably in 572/1176. It was dedicated, according to some scholars, to Ildegiz the Atābek Shāh of Āḏhar-bāi'jān and according to others to Fakhru'd-Dīn Bahrām Shāh of Āḏhar-bā'ijān in Rūm. It is a *Ṣūfī* poem on moral and religious maxims illustrated by anecdotes. It became so popular and stirred the imagination of Persian poets to such an extent that a large number of them wrote in imitation. In its twenty cantos it treats of man, justice, creation, beauty, intellect, wisdom, knowledge, purity, pleasure, the future existence etc.
Per.	25×13.5 65; 33; 37	C.	A.H. 1032 (A.D. 1622)	(b) The title means "Layalā and Majnūn". It is a Bedouin romance which was first sung by Arabic poets. It

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
(c) "E"		(iii) Khusraw wa Shīrīn	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				was composed in 584/1188 and was dedicated to Akhistān Minochehr, the king of Shīrwān. It is a popular touching story of reciprocal love at first sight, in all its manifold phases. The lover and the beloved belonged to the families having ancient bitter feuds with each other. The parents firmly resolved to oppose the wedding resulting in the most pathetic and pitiable plight that true lovers only found union in death.
Per.	25×13.5 87; 33; 40	C.	A.H. 1032 (A.D. 1622)	(c) WORK: The title means "Khusraw and Shīrīn". It was probably composed in 576/ 1180–81 and is said to have been dedicated to the two sons of Ildegiz namely Muḥammad and Qizil Arsalān. It is the first great romance in verse and perhaps the best. It is based on the historic part of Firdawsi's *Shāhnāma*, dealing with the

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
(d) "E"		(iv) Haft Paikar	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				adventurous tale of Sāsānian Khusraw Parvīz. In the introduction, three personages, Sulṭān Ṭughril bin Arsalān, Atābek Muḥammad Jahān Pahlawān and Atābek Qizil Arsalān have been eulogised. The crisis in the story has been provided by the Armenian Princess Shīrīn's love for the master-builder Farhād who meets a tragic end. Places and things described therein are in conformity with the history and the geography of the time and the clime.
Per.	25×13.5 75; 33; 38	C.	A.H. 1032 (A.D. 1622)	(d) The title means "the Seven Portraits" or "the Seven Effigies". The book is also known as "*Bahrām-nāma*" or "*Qiṣṣa-i-Bahrām Gor*". It was composed in 595/1199 and was dedicated to Atābek Nuṣratu'd-Dīn Abū Bakr. The story is more intimately connected with ṣufīsm

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
(e) "E"		Sikandar nāma*	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				than any other poem in the *Khamsa* except the *Makhzanu'l-Asrār*. It depicts so far as the esoteric sense is concerned the progress of the *ṣūfī* through the seven stages, symbolised by the seven colours which are supposed to belong to the spheres of seven planets. The seven stories show the intermediate stages of the *ṣūfī* aspirant in his progress from humanity into divinity. The *Haft Paikar* gives the life and adventures of Bahrām Gor and seven different stories told him by his seven queens.
Per.	25×13.5 58; 33; 40	C.	A.H. 1032 (A.D. 1621)	(e) Vide No. 33; Col. 11

× × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
286 "E"	202	Makhzanu'l-Asrār*	—	—	P.
287 Poet. (M.)	203	Sharḥ-i-Tuḥfatu'l-'Irāqain	Afḍalu'd-Dīn Ibrāhīm Ḥaqāiqī surnamed Khāqānī	Shaikh Gulām Muḥammad Ghauṭh	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	23×13.5 73; 16; 38	C.	Old; leather-bound but now folios loose; much damaged by worms; chips of paper stuck on torn parts; A.H. 1059 (A.D. 1648)	*Nasta'līq* character; neat and elegant hand; the first folios decorated with red ink; pages bordered with red lines; chapters headed in red ink; and interlinear and marginal glosses in a small hand by a different person. POET: Vide No. 33; Col. 11 WORK: Vide No. 121 (a); Col. 11 × × ×
Per.	23.4×12.7 79; 19; 69	C.	Old; a little worm-eaten in the first part and much in the latter; A.H. 1217 (A.D. 1802)	*Nasta'līq* character; neat and in two different hands; and marginal glosses. WORK: The title means "the Commentary on the *Tuḥfatu'l-'Irāqain*. For the original text, Vide No. 117. The MS. does not embody the text. There are only the beginning portions of verses commented upon and they are indicated by red lines drawn over them.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
288 Epi.	205	Inshā-i-Abu'l-Faḍl (Daftar-i-Duwum)*	Abu'l-Faḍl	—	P.
289 "E" Poet. (M.)	208	Jāmi'u-n-Nashaatain	Mirzā Muḥammad 'Alī Māhir	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	24.2×14 17; 15; 51	Inc.	Old; worm-eaten; c. A.D. 1750	*Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; headings in red ink; and folios from inside and the end missing. AUTHOR : Vide No. 15; Col. 11 WORK : „ „ „ „ „ CONTENTS : The MS. contains only the second *daftar*. The language is majestic, interspersed with synonyms, highly diplomatic, florid, verbose and enriched with Arabic words and expressions and rhetorical devices. × × ×
Per.	23.4×14.2 76; 15; 34	C.	Old; worm-eaten; A.H. 1122 (A.D. 1710)	*Nasta'līq* character; elegant hand of the mediocre size; and headings in red ink. AUTHOR : He was a native of Āgra. An officer in the service of Mīrzā Ja'far Mu'ammāi (or the punster), who having no children converted him in his boyhood to the *Muslim* faith, adopted him as his own son and gave him good education. After the death of Mīrzā Ja'far, he attached himself to Dānishmand

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
290 Poet. (Dīwān)	211	Sharḥ-i-Dīwān-i-Nāṣir Alī	Nāṣir 'Alī Sirhindī	Raḥīmu'd-Dīn Aḥmadābādī	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Khān and remained with him till his death in 1089/1678. He was an excellent poet and was the author of several works like the *Gul-i-Aurang* which he wrote in praise of the emperor Aurang-zīb on his accession to the throne. WORK: The title means "the Compendium of two Worlds". The *Mat̲h̲nawī* opens with the praise of God. It is followed by the praise of the Prophet and his successors. Then there is the panegyric on the patron. Thereafter comes the prologue giving the motif of the composition. In the latter part, subjects like piety and saintliness have been dealt with. × × ×
Per.	26.2×17.3 135; 11; 46	Inc.	Old; folios loose; damaged by worms; c.A.D. 1800	*Nastaʿlīq* character; very neat and elegant hand; and folios from the end missing. COMMENTATOR: He belonged to Aḥmadābād. No more details about him are available.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
291 Poet. (Dīwān)	212	Dīwān-i-Khāqāni*	'Afḍalu'd-Dīn Ibrāhīm Ḥaqai'qi surnamed Khāqānī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				WORK: The Title means "the Commentary on the *Dīwān* of Nāṣir 'Alī. It is also known as *Miftāḥu'd-Daqā'iq*. It is the commentary on the well-known *Dīwān* of Nāṣir 'Alī Sirhindī (Vide No. 57). It was written in 1108/1696. The commentator states in the preface that there was a commentary written by the learned Muḥammad Shafī'; but it was difficult for common men to understand it, so he undertook to write one in a simple language. The work embodies the text as well as the commentary of select odes. First a verse has been given and then the same has been commented upon. × × ×
	26.5×16.5 39; 19; 36	Inc.	Old; damaged; c.A.D. 1700	*Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; text surrounded by gold-ruled margins and set in *jadwals* of water-colour; illuminated headings in

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
292 "E" Poet. (M.)	213	Sikandar-nāma-i-Baḥrī*	Niẕāmī Ganjawī	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				red ink; and folios missing from the beginning as well as from the end. POET: Vide No. 5; Col. 11 WORK: " " " " " CONTENTS: *Qaṣīdas* in praise of the Prophet Muḥammad, the Prophet Khiḍr, Mashhad, holy people who offer prayers regularly and such others. × × ×
Per.	33.7×21 201; 15; 39	Inc.	Old; folios loose; a little worm-eaten; c.A.D. 1725	*Nasta'līq* character; neat and elegant bold hand; headings in red ink; text surrounded on four sides by gold and blue-coloured lines; pages well-decorated in gold water-colour in the interlinear space; many folios in their wrong order; some folios missing; and two Persian water-colour paintings, exquisite, picturesque and artistically drawn in various hues depicting events described in the work. POET: Vide No. 33; Col. 11

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
293 "E" Theo.	214	—	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				WORK: It is also known as *Khiradnāma-i-Iskandarī*. It was composed in 599/1202-03. In it Alexandar has been portrayed as a sage and prophet. It also narrates his journey to the end of the world and his adventures at sea. It is a historical blunder of Niẕāmī Ganjawī. The poet clothed his historical facts into poetical garb without critically judging the original source of his historical information. The book can be more valued as poetry rather than history (Vide No. 33; Col. 11).
				× × ×
Per.	22.5×13.2 180; 17; 36	Inc.	Old; bound; worm-eaten; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; headings in red ink; and folios from the beginning and the end missing. WORK: It is a book on the subject of jurisprudence. The principles have been given under the heading *Masaila* (problem). The book has been divided into parts (*kitāb*) and every part has been subdivided into subsections (*bāb*).

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
294 "E" His.	216	Mukhtaṣar Shāhjahān-nāma*	Muḥammad Ṭāhir 'Ināyat Khān bin Muẓaffar Khān	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	35.2×22.2 158; 27; 80	Inc.	Good; folios loose; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; neat and elegant small hand; headings and discriminating marks for verse indicated in red ink; and folios from the beginning and the end missing. AUTHOR: He was born in the year of the accession of Shāh Jahān to the throne and died in 1077/1666.. He was the son of Ẓafar Khān bin Khwāja Abu'l-Ḥasan. He was a boon-companion of Shāh Jahān. He was a royal librarian in the 31st year of the reign of this emperor. He was honoured with the title of 'Ināyat Khān. He was poetically named Āshnā. WORK: The title means "Abridged Shāhjahān-nāma". The author first had given it the name "*Mulakhkhaṣ*" (Abridgement). Later on he changed it to this. The account of the first twenty years is in entire agreement with the Bādshāhnāma of Muḥammad Amīn Qazwīnī and the history comes up to 1068/1657–8. It is a very useful work,

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
295 Epi.	218	Inshā-i-Abu'l Faḍl (Daftar-i-Awwal)*	'Abu'l Faḍl	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				particularly its supplement which gives an account of the revenues of India and a list of the *manṣabdārs* of Shāh Jahān in the 20th year of his reign. It makes references to Shāh Jahān's linguistic equipments and states that he knew *Hindī* well.
				× × ×
Per.	22.4×12.7 15; 15; 35	Inc.	Old; folios loose; c.A.D. 1770	*Nasta'līq* character; and very elegant bold hand. AUTHOR : Vide No. 15; Col. 11 WORK : ,, ,, ,, ,, ,, CONTENTS : The MS. contains the preface and a letter addressed to 'Abdulla Khān, the chief of Tūrān by Abu'l-Faḍl on behalf of Akbar.
				× × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
296 His.	219	Muntakhabu'l-Lubāb*	Khāfi Khān	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	25.5×13.5 204; 17; 48	Inc.	Old; folios loose; a little worm-eaten; c.A.D. 1800	*Nasta'līq* character; very neat and elegant small hand; folios from the beginning, inside as well as the end, missing. AUTHOR: Muḥammad Hāshim also called Hāshim 'Alī Khān is better known as an author by the designation Khāfī Khān. In the reign of Farrukh Siyar, he was made a *dīwān* by Niẕā-mu'l-Mulk (first of the Niẕāms of Hyderābād). WORK: The *Muntakhabu'l-Lubāb-i-Muḥammadshāhī* is generally known as Tārīkh-i-Khāfī Khān. It is a highly esteemed history commencing with the invasion of Bābar (A.D. 1519) and concluding with the fourteenth year of the reign of Muḥammadshāh. The great body of the work is occupied with 130 years that succeeded the death of Akbar. The history of the last fifty years was written from the author's own observations and the verbal accounts of men who had witnessed the occurrences of the time.

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
297 Poet.	220	Majmu'a-i-Asha'ār	—	—	P.

Script	Size, Nuuber of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				The author's impartiality is borne out by his occasional flings at Aurang-zīb and his policy. He began the writing of the book in the year 1030/1717 as he himself states in the introduction to the first volume; and he completed it in 1045/1732 to which date he brings down the narration in the second volume. × × ×
Per.	24.7×14.4 42; 22; 42	Inc.	Old; bound; c.A.D. 1810	*Nasta'līq* character; neat small hand; writing in many folios in diagonal lines and in a few pages at the bottom in horizontal lines; and folios from the beginning and the end, missing. CONTENTS: It is a composite MS. comprising stray select verses from the works of different well-known poets like Jāmī, 'Urfī, Ṭālib 'Amilī and Salmān Sāvajī. × × ×

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
298 Epi.	223	Inshā-i-Abu'l-Faḍl*	'Abu'l Faḍl	—	P.
299 Epi.	224	Jami'u'l-Qawānīn*	Khalifa Shāh Muḥammad	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
Per.	24.2×14.4 40; 15; 68	Inc.	Old; folios loose; a little worm-eaten; c.A.D. 1775	*Nasta'līq* character; very neat and elegant small hand; and folios from the the beginning and the end missing. AUTHOR : Vide No. 15; Col. 11 WORK : " " " " " × × ×
Per.	23.8×12.8 33; 13; 27	Inc.	Old; folios loose; damaged	*Nasta'līq* character; elegant bold hand; and folios from inside and the end, missing. AUTHOR : He died at Qanauj. WORK : It was compiled in 1085/1674. According to the preface, there had been a number of letters addressed to eminent and holy personages. He made up his mind to collect them and

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6
300 "E" His.	227	—	—	—	P.

Script	Size, Number of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				compile them in the form of a book. He, therefore, arranged them in four sections (*faṣl*) (i) Letters and Petitions (ii) *Ruq'as* (iii) Letters of congratulations, compliments etc. and (iv) Letters of condolence. CONTENTS: The MS. contains eighteen letters from the first section. × × ×
Per.	49×25.7 427; 13; 27	C.	Good; bound; A.H. 1161 (A.D. 1768)	*Nasta'līq* character; and neat ordinary small hand. WORK: It is a very important work. It is of great historical value. In the beginning there is an account of the city of

Serial No. & Subject	Library Accession or Collection Number, if any	Title of Work	Name of Author	Name of Commentator	Material or Substance
1	2	3	4	5	6

Script	Size, Nuuber of Folios or Leaves, Lines per Page and No. of Letters per Line	Extent	Condition and Age	Additional Particulars
7	8	9	10	11
				Ahmedābād; then there are details of the edifices therein. There is also the record of the revenue of different districts and of their subdivisions, the total expenditure incurred annually etc. during the later Mughal period. In short, it contains the statistical and geographical details of Gujarat.

APPENDICES

۳۰۰ ـ ۲۲۷

اول :

احمدآباد از شهرهای جدید است و از روزها تا الی‌الآن که سنه ۱۱۶۱ یکهزار و یک صد و شصت و یک هجری باشد تخت گاه سلاطین گجرات و صوبه‌نشین است ـ

آخر :

محصول

چبوتره خان‌پور . . . . بابت فروخت خانه . . . . حاصل ندارد ـ

تمّت

۲۹۳ - ۲۱٤

اول :

سرگین اسب و گاو نجاست مغلظ اند مقدار درم عفو است و زیاده از درم مانع . . .

آخر :

بقول ابو یوسف و محمد سه سهم قسم کنند - دو حصه بمدعی کل دهند و یک حصه بمدعی نصف اگر سرای نیم بدست ایشان است تمام سرای بمدعی کل دهند -

۲۹٤ - ۲۱٦ مختصر شاهجهان نامه

اول :

آن پادشاه دریادل و گنج بخش که بر صفحه روزگار ثبت شده دادن سی هزار اسپ در یکروز است تبین این مقال آن که در یورش هندوستان بهنگامی که بر دریای سند پل بسته با یک لک سوار از آن آب گذشتند . . .

آخر :

و باین مناسبت که مرشد قلیخان . . . شاه عباس صفوی بمروت خان بود خان مشارالیه التماس خطاب مرشد قلیخان نمود -

بتاریخ ۱٦ صفر سنہ ٤۹ جلوس عالمگیر بادشاہ غازی بہادر در مقام ایندی خرید نموده سنہ ۱۰۹۷ ۔

۲۸۹ ـ ۲۰۸ جامع نشاءتین

اول :

در فصل بہار دل بباغم چو کشید ☼ الله الله ذکر زبانم گردید
ز ذکر من و ورد ہزاران بسحر ☼ گوش شنوا ہزار و یک نام شنید

آخر :

تو صاحب ہمتی بدوران ☼ ماہر از مخلصان ہمت
بر صفحہ روزگار تا حشر ☼ نام تو دہد نشان ہمت

ترقیمہ :

مالک این کتاب احقرالعباد عبدالواسع بن منشی‌محمد صادق بن منشی غلام حسین ساکن موضع سہانی عملہ پرگنہ داسنہ مضاف صوبہ دار علاقہ شاہ‌جہان‌آباد بتاریخ بیست و نہم شہر رجب المرجب سنہ ۱۱۲۲ ہجری مقدسہ مطابق جلوس معلی خرید نمود ۔

۲۹۲ ـ ۲۱۳ سکندر نامہ

باتمام رسید کتاب سکندر نامہ بدست خط نبی بخش ولد کریم بخش مرحوم در بلده لاہور بروز جمعہ بوقت چاشت باتمام رسید ۔

(۳) خسرو شیرین

ترقیمہ :

تمت الکتاب المسمیٰ بہ خسرو و شیرین فی وقت الظہر من یوم الجمعہ تاریخ . . . فی شہر مبارک محرم المکرم سنہ ۱۰۳۲ ۔

✡ ✡ ✡

(٤) ہفت پیکر

ترقیمہ :

تمت الکتاب المسمیٰ بہ ہفت پیکر فی وقت . . . من شہر جمادی الاول سنہ ۱۰۳۲ . . .

ترقیمہ :

تمت الکتاب المسمیٰ بہ خمسہ فی وقت . . . شہر مبارک سنہ ۱۰۳۲ ۔
عبدالقادر ابن عبدالکریم ۔

✡ ✡ ✡

۲۸٦ ـ ۲۰۲ مخزن اسرار

ترقیمہ :

نسخہ مخزن اسرار تصنیف خواجہ نظامی گنجوی . . . تمام شد در تاریخ نہم شعبان المعظم سنہ ۱۰۵۹ . . . معین الدین ساکن قلعہ احمدآباد ۔

— ✡ —

۲۸۳ ـ ۱۹۸ مطلع الانور

ترقیمہ :

تمت تمام شد کتاب مطلع الانوار در روز پنچشنبہ در ماہ ربیع الآخر از سنہ ہجری دوازدہ صد سال بیست و دو سال گزشتہ بود کاتب فقیر حقیر پر تقصیر خیر محمد . . .

· خدایا بیامرز این ہرسہ را ٭ مصنف و نویسندہ و خوانندہ را

٭ ٭ ٭

۲۸۵ ـ ۲۰۰ خمسہ نظامی

(۱) مخزن اسرار

ترقیمہ :

تمت الکتاب المسمی بہ مخزن اسرار فی وقت الضحی من . . . شہر ربیع الاول سنہ ۱۰۳۰ ـ

٭ ٭ ٭

(۲) لیلیٰ و مجنون

ترقیمہ :

تمت الکتاب المسمیٰ بہ لیلیٰ و مجنون فی وقت الضحی من . . . . شہر ربیع الاول سنہ ۱۰۳۰

(۲) ہشت بہشت

اول :

ہمہ بیتش بعرض‌گاہ شمار ٭ سہ صد و پنجاہ و دو و سہ ہزار
(۳۳۵۲)

سال ہجرت یکی و ہفتصد بود ٭ کین بنا برد سر بچرخ کبود
سنہ ۷۰۱

ترقیمہ :

تمت تمام شد نسخہ «ہشت بہشت» از دستخط فقیر حقیر مظفرخان ولد یوسف‌خان ولد علی‌خان ساکن بندر بھروچ در عہد سنہ ۴۵ جلوس شاہ اورنگ‌زیب غازی و در سنہ ۱۱۱۲ ہجری -

(۳)

اول :

شہنشہ زمان سلطان محمد ٭ کہ از تیغش بود خور یک شرارہ

۲۷۸ ـ ۱۸۷   دیوان مرزا شوکت بخاری

اول :

تاریخ بیست و هفتم شهر رمضان المبارک سنه ۱۱۳۹

تاریخ تصنیف :

عصمت کبری گشت رضا شد صغری
آورد ازو نتیجه بیرون دولت

بی نقصان شد چو یاقت زو بی نقصان
تاریخ نتیجه حیا و عصمت
سنه ۱۰۹۳

۲۸۲ ـ ۱۹۵   (۱) مطلع الانوار

ور همه بیت آوری اندر شمار ٭ سه صد و ده بر شمر و سه هزار
(۳۳۱۰)

سال که از چرخ کهن گشته بود ٭ از پس ششصد نود و هشت بود
سنه ۶۹۸

صبح که خورشید جنابش نوشت ٭ مطلع انوار خطابش نوشت

٢٧٩ ـ ١٧٥ انشای یوسفی

ترقیمه :

تمت ہذالنسخہ مسمی انشای یوسفی بید احقر عباداللہ . . . عبدالواسع بن حسین قریشی عثمانی المشهورالغوری فی‌التاریخ دوم شهر شعبان‌المعظم الکریم سنہ ١٠٥٨

٢٧٠ ـ ١٧٦ دیوان فطرت

اول :

به پیری شد فزون داغ محبت جسم زارم را
خزان گل زرافشان کرد اوراق بهارم را

آخر :

بیادش آمدم آخر بتقریب فراموشی را
کشیدم حلقہ در گوش فغان از مهر خاموشی را

٢٧٣ ـ ١٨١ بیاض

آخر :

باید کہ براین دایره شک نیارد اگر شک زیان گردد ـ راقم‌الحروف بیهاریدس

۲۶۶ ـ ۱۶۷ کتاب النجوم

آخر :

مرد باید کہ بدنیا نکند میل بہ سہ چیز تا ہمہ وقت وجودش بسلامت باشد زن نخواہد اگرش دختر قیصر باشد وام نہ ستاند اگر وعدہ قیصر باشد بہر حاجت نرود نزد ارباب کرم اگرچہ مشہور چون حاتم بسخاوت باشد ۔

۲۶۸ ـ ۱۷٤ مفتاح الحکمت یا مدخل المنظوم

مدخل منظوم در علم طب

اول :

حمد نامحدود و منت نامعدود مر حکیمی را کہ بقانون حکمت بالغ و صفت کاملہ دافع انواع امراض و رافع اصناف اعراض است ۔

آخر :

بدانکہ ہر ترکیبی مرکب و ہر ادویہ مفرد را کہ در این رسالہ مندرج ساختم بعضی ازان ہندوی اند ۔

ترقیمہ :

تمت تمام شد مفتاح الحکمت تصنیف درویش حکیم ایمن بادی ۔

۲٦٤ ـ ۱٦٥ (۱) بیاض دلکش

ترقیمہ :

تمام شد نسخہ «بیاض دلکش» فراہم آوردہ منشی یارمحمد بہ تخلص قلندر بتاریخ دوازدہم شہر جمادی‌الثانی ۱۲۱۹ روز شنبہ وقت شام بمقام جونپور . . . بخط خام بندہ آرزو ۔

✡ ✡ ✡

(۲) دیوان شمس

ترقیمہ :

تمت ہذہ الکتاب بعون‌اللہ المالک الوہاب بحسن توفیقہ دیوان شمس رحمت‌اللہ علیہ بتاریخ ہجدہم شوال ۱۳۱۹ ہجری بمقام بلدہ جونپور ۔

✡ ✡ ✡

۲٦٥ ـ ۱٦٦ شرح قصیدہ ملا جامی

اول :

بسم‌اللہ الرحمٰن الرحیم ✡ سر ورق معجزہای قدیم
بر موسی خرد کلام است امام ✡ چون مہ نو غرہ ماہ تمام

ترقیمہ

سنہ ۱۰۳٤ ہجری محمد ساکن احمدآباد نوشتہ شد ۔

٢٦١ ـ ١٥٩ شرح سکندر نامہ

ترقیمہ :

شیرازہ بند دفتر پریشانی محمد نصیر سلطانی سفیانی قریشی ـ

✡ ✡ ✡

٢٦٢ ـ ١٦٢ اجناس الفعل

آخر :

ولتیس فی القرآن ہذالباب واللہ اعلم بالصواب

تمت تمام شد کار من نظام شد این کتاب عبدالکریم ولد شیخ میان ـ

✡ ✡ ✡

٢٦٣ ـ ١٦٤ رقعات منشی بھاگچند

آخر :

تمت تمام شد سنوت ١٨٩٠ تحریر . . . . ١٢١٨ . . . . . مطابق ہندوی کارتک

ود دسمی روز شنبہ ـ

۲۵۷ ـ ۱۴۹ فرہنگ رشیدی

ترقیمہ :

تمت الکتاب بعون الملک الوہاب بتاریخ غرہ صفر المظفر روز یک شنبہ بوقت صبح در شہر احمدآباد زین البلاد سنہ ۱۲۵۱ ہجری -

۲۵۸ ـ ۱۵۰ مسیر طالبی

اول :

ہذه الکتاب مسیر طالبی ملک منشی محمد کاظم

نسخہ مسیر طالبی تصنیف مرزا ابو طالب‌خان مرحوم

— ۞ —

بہ تصحیح جناب داکٹر ویلسن صاحب دام ثروتہ و مرزا حسن علی . . . . . . در سنہ ۱۸۱۲ عیسوی مطابق سنہ ۱۲۲۸ ہجری بہ چھاپخانہ ہندوستانی طبع گردید این کتاب در بندر بمبئ بہ تصحیح دو جلد کتاب چھاپہ نقل کرده مقابلہ کرده در سنہ ۱۸۳۰ عیسوی مطابق سنہ ۱۲۴۷ ہجری در شہر صفر المظفر روز شنبہ -

ترقیمہ :

تمت تمام شد محرره ہجدہم شہر صفر ۱۲۴۹ ہجری کاتب الفقیر الحقیر محمد کاظم ابن محمد . . . .

ترقیمه :

تمت الکتاب نسخه تواریخ نادرشاهی برای خواندن برادر عزیز القدر اقبال نشان سعادت و خجسته عنوان لاله بهولاناتهراو بهادر طول عمر بتاریخ پانزدهم شهر رجب المرجب سنه ۱۲۴۷ سمت ارقام یافت ـ

۲۵۴ ـ ۱۴۶ (۲) تاریخ مرهته در گجرات

اول :

در زمان سلف اول کس که از مرهته پای خود در ملک گجرات قایم ساخت پیلاجی راو گایکرار بود و او در موضع بهیر متصل پونه سکونت داشت ـ

آخر :

و پیغام به فتحسنگه راو رسید که در بندوبست ملک گجرات پردازند و برین غرایب اتفاق پای داداصاحب در پونه قایم نمانده مع قبائل از آن جا بر آمده . . . ـ

۲۵۶ ـ ۱۴۸ خلاصة التواریخ

ترقیمه :

تمام شد کتاب خلاصة التواریخ تصنیف منشی سجان رای ساکن بٹاله پنجاب بخط بی ربط سمبهو لعل ناگر . . . متوطن بنارس سنه ۱۸۴۳ مسیحه ـ

ترقیمه :

تمت تمام شد کتاب تاریخ مظفر شاہی بتاریخ نہم شہر ذی‌القعده سنه یکہزار و دو صد و بیست و دو ہجری مطابق ہندی سنوت ۱۸۲۴ بکرماجیت بوقت فجر صورت اختتام یافت در زین‌البلاد احمدآباد در عمل چنپاجی راو گایکوار و نیابت سریمنت رگھناتھ راو کاکاجیصاحب دام دولته از دست من ہیچمدان که به سارا مہته موسوم و مشہور است نوشته شد بجلدی تمام نقل شده ـ

۞ ۞ ۞

۲۵۴ ـ ۱۴۶ مختصر تاریخ گجرات

اول :

گجرات که اعظم صوبجات ہندوستانست از اقالیم دوم که منسوب به مشتری است در زمان سلف در تصرف راجپوتان و کولیان بوده و ہر کدامین بمکان خود صاحب اختیار بوده اند ـ

۞ ۞ ۞

۲۵۵ ـ ۱۴۷ (۱) ظفر نامهٔ نادرشاہی

تصنیف :

نگارنده این تاریخ دلپذیر و طرازنده این شگرفنامه بی نظیر محمد مہدی منشی ابن محمد نصیر که از چاکران حضور پرنور بود و بضبط وقایع مامور است ـ

۲۴۸ ـ ۱۳۹ شرح سکندر نامه

ترقیمه :

ذره خاکسار و قطره بیمقدار محمد سیف الله احمدآبادی . . .

۲۴۹ ـ ۱۴۰ منشآت بلیغ

آخر :

اکهن بدی ستمی سموت یکهزار و هشتصد و نود و هشت روزیکه شنبه موافق بیستم شوال سنه یک هزار و در صد و پنجاه و هفت هجری مطابق پنجم دسمبر سنه یک هزار و هشت صد و چهل و یک عیسویست ـ

۲۵۱ ـ ۱۴۵ مظفرشاهی

دیباچه :

و کمینه بی بضاعت و شکسته بی استطاعت قانعی که از فنون فضل و کمال بی بهره و بعجز و قصور معترف و به قلب بضاعت مُقراست ـ

أخر :

گویند شب ہرچہ بخانہ داشتی براہ خدا دادی و فردا را بتوکل ماندی و جز ہلا چیزی نخوردی باین سبب ہلاقلی لقبش دادن از پسران اوست مولانا محمد . . .

ترقیمہ : جلد اول :

ایزد تعالی بقول اہل قبول در آراد کاتبہ و مولفہ روز یکشنبہ ہفدہم ماہ محرم الحرام سنہ ۱۱۸٤

ترقیمہ جلد ثانی :

مجلد ثانی تحفہ الکرام حلیہ اختتام و زینت اتمام یافت بتاریخ دہم ماہ صفر المظفر روز جمعہ سال ہزار و صد و ہشتاد و چہار ہجری ۔

۲٤۷ ـ ۱۳٦ رسالہ معما

آخر :

تمت تمام شد باسم نوح :

ہم من بر لب دریا نشستہ است ٭ دل دریای او سائل بشستہ است

۲۴۱ ـ ۱۲۵ رسالهٔ اسپ

اول :

هوالعزیز
باب اول در معرفت اصل و فرع رنگهای اسبان و بیان نیک و بد آن و عیب و هنر آن ـ

آخر :

در علامتی که اهل تجربه آن را نامبارک دانسته اند . . . سنه ۱۱۱۸ هجری ـ

۲۴۴ ـ ۱۲۹ احوال گایکوار

اول :

حقیقت تسلط مرهته و قایم شدن چوتهه و سر دیسمکهی و شوخی افواج آنها به اطراف صوبجات دکن و احمدآباد و مالوه و مختصر از وقایع آنکه . . .

۲۴۵ ـ ۱۳۰ تحفه الکرام

اول :

بعد حمد خالقی که آثارات کون مکان رشحه از عمان قدرت بیکران اوست و نعت مخبری که اخبارات انس و جان شمه از والاشانی آن والاشان است ـ

ترقیمه :

تمت ہذالکتاب المسمی بمدخل المنظوم ۔

۲۳۸ ـ ۱۲۲ یوسف و زلیخا

ترقیمه :

تمت ہذة النسخہ المیمونہ یوسف و زلیخا یوم الست بتاریخ ۲۴ شہر جمادی الاول ۱۰۲۵ ۔

تاریخ این نسخہ سنہ ۸۸۹ و تاریخ وفات حضرت مولوی جامی است سنہ ۸۹۸ ۔

۲۳۹ ـ ۱۲۳ وقائع محاربه بھرتپور

اول :

رادہا بلبھ

بسم الله الرحمٰن الرحیم

جوہر نمائی تیغ زبان بد مسازی

آخر :

وقایع محاربہ بھرتپور از تصنیف دھونکل سنگہ منشی بتاریخ بیست و ہشتم شعبان المعظم سنہ ۱۲۳۷ مطابق ماہ جیٹھ بدی اماوس سمت ۱۸۷۹ روز دو شنبہ بخط . . .

۲۳۵ ـ ۱۱۹ دستورالعمل

اول :

بعد حمد رب‌العالمین و نعت خلیفة المرسلین که تبیین آن امکان پنج حرف آفرین یست ـ

تاریخ تصنیف :

یکی از تربیت یافته‌های محفل فیض منزل در سنه یک هزار و یک صد و پنجاه و شش باین وضع ترتیب و ترکیب داده و دستورالعمل الهی نام نهاده ـ

ترقیمه :

نقل نسخه دستورالعمل الٰهی مملو فیض نامتناهی کشاف رموز آگاهی و اسرار . . . . یعنی کلمات طیبات حضرت اورنگ زیب عالمگیر شاهی بخط شکسته نمط عقیدت گزین سید نورالدین ملازم سرکار والا مدار عالیجاه محاسن اطوار خان ذیشان میر صفی‌الله خان سلمه السبحان بمقام محی‌آباد عرف پونه ارم نمونه تاریخ دوازدهم شهر ربیع‌الاول ۱۱۹۲ هجری روز جمعه یک پاس روز باقی مانده سمت تحریر یافت ـ

۲۳۶ ـ ۱۲۰ مدخل المنظوم

اول :

توحید باری تعالیٰ

مرد دانا سخن ادا نکند ✡ تا بنام حق ابتدا نکند

مالک لم یزلی کریم و قدیم ✡ صانع بی بدل علیم و حکیم

۲۳۱ ـ ۱۱٤ دولرانی و خضرخان

تاریخ :

وگر تاریخ بکشایند ز ابجد

ز هجرت پانزده گیرند و هفصد (سنہ ۷۱۵)

و گر داننده پرسد بیت چند است

درین نامہ کہ از عشق ارجمند است

بصد خوبی نشاند در دل و جان

غم خوبی دولرانی خضرخان

چو بر بالا کشد این پرده را کس

چهار الف است و دو بیست اینقدر بس (٤۲۰۰)

۲۳٤ ـ ۱۱۸ تحفة المجالس عرف احوال ملا جامی

اول :

ذکر حالات خجستہ فرجام مولانا عبدالرحمٰن جامی قدس سره عالی حضرت ولایت منقبت کاشف علوم ربانی . . .

آخر :

و این گم نام بادیہ حیرانی میر محمد بن علاءالدین . . . را از حاشیہ خاطر شریف محو و منسی نسازند والسلام ـ

آخر :

امیدوارست که اہل مطالعه را فیضی تمام از خوان این رساله حاصل گردد و این ضعیف نحیف عمر ضایع کرده نیت (؟) در نیت را از برکت جمیع پیغمبران و جمیع صحابه و جمیع اولیای پاک یقین خصوصاً حضرت مرشد کامل شیخ الاسلام امام الموحدین پادشاه مشایخ اوستاد اہل حقایق محبوب اله بالکه . . . الله مولانا شاه سلمه‌الله روز بروز و ساعت بساعت وجد و استغراق و معرفت زیاده شود آمین یا رب العالمین

سایه من بر سرم چون چتر باد جای احوال . . . سر باد

(۲) رساله قاضی نورالدین و جواب ملا عبدالحکیم

اول :

بسم‌الله الرحمٰن الرحیم

پس از سپاس پروردگار و درود نبی مختار و آل و اصحاب اخیار این جواہریست آبدار گزیده عقد روزگار که از مکمن لطف الہٰی بیمن توجه بادشاه جهان پناه به آیت رحمت الہٰی . . .

آخر :

پس در این اختلاف بعضی گفته اند که بر عمل بر قول مجتهد خود کند ـ این است طریقه سلف صالحین و علماء متیقین رحمهم‌الله و کثرہم الی یوم القیمته آمین ثم آمین ـ

۲۲۹ ـ ۱۱۱ کارستان منیر

اول :

ستایش گوناگون پادشاہی را سزاوار ہست کہ پادشاہان روی زمین بر آستانۂ کبریایش رو بر زمین نہادہ اند و خسروان پاک جبین بر درگاہ جبروتش چون نقش سجود تن بخاکساری در دادہ ـ

ترقیمہ :

تمت تمام شد کتاب کارستان منیر تاریخ بیست و ہفتم شہر ذی‌القعدہ سنہ یک ہزار و یک صد و سی و ہشت من الہجری النبوۂ سنہ ہشت جلوس محمد بادشاہ ـ

۲۳۰ ـ ۱۱۳ (۱) رسالہ جہان‌آرا بیگم در احوال مولانا شاہ

ہوالفرد

اول :

حمد و سپاس نامحدود مر خدای را کہ بذات خویش احد و مطلق است و شبہ ویش را در حضرت او گنجایش نی و صلواۃ و سلام نامعدود بر حبیب و محبوب او نازل باد کہ رسول برحق است و بطلان را در دین ویش راہ نی ـ

۲۲۴ ـ ۱۰۱ رسالہ مختصر در علم در شمر دم بر آمدن و رفتن کہ تعلقہ آفتاب و مہتاب است

اول :

ابتدای کلام بنام ملک العلاّم الصلواۃ محمد و علیٰ آلہ اجمعین ـ

آخر :

اگر زانو جہد زر بسیار یابد اگر کون بجہد از دشمن زبردست جنگ شود اگر ران بجہد طمع کہ داشتہ باشد منقطع شود اگر شانہ جہد سفر کند مرد را از سوی راست و زن را از سوی چپ نیک است . . . منفعت یابد واللہ اعلم بالصواب تمام بعون الوہاب ـ

✡ ✡ ✡

۲۲۶ ـ ۱۰۵ قران السعدین

ترقیمہ :

تمام شد کتاب قران السعدین روز شنبہ بوقت فجر کاتب الفقیر الحقیر عبدالسلام بن شیخ چاند ـ

✡ ✡ ✡

۲۲۸ ـ ۱۱۰ طوطی نامہ

آخر :

باتمام رسید یازدہم شعبان المعظم سنہ ۲۷ . . . کاتب الحروف بھوگن داس ولد مکنجیوداس ابن بلیداس ـ

۲۲۱ ـ ۹۱ دیوان شیخ ناصرعلی

اول :

در فیض است منشین از کشائش ناامید اینجا

برنگ دانه از ہر قفل میروید کلید اینجا

ترقیمه :

بتاریخ دویم شہر جمادی‌الاول سنه ۱۲۵۱ روز جمعه بوقت عصر صورت اتمام پذیرفت ـ

۲۲۲ ـ ۹۵ تواریخ راجهای دہلی ہندوستان

شیو ست

اول :

بعد از سپاس داوری که برجمیع ذرات کونین واجب و لازم است بر صاحبان سخنور و سخن گستران صاحب ہنر مخفی نماند که . . .

ترقیمه :

تمت تمام شد کارمن نظام شد ـ بتاریخ غره محرم‌الحرام سنه ۱۲۶۸ مطابق ہندوی کارتک شد تریج سنوت ۱۹۰۸ در عمل سرکار بلند اقتدار انگریز کنپنی بهادر حسب‌الحکم منشی پهولاناتھ ولد سارابهائی برای مطالعه خود بدست خط فقیر حقیر مانک لعل ولد ترمک لعل قوم بهرم کهتری صورت اختتام یافت . . . .

تاریخ ہجری نیز تا الی‌الغایت به یک ہزار و شصت و ہفت سال و ہشت ماه رسیده ـ

آخر :

امید کہ طالبان این فن البتہ بپای چشم سیر این گلشن نوبهار خطوطها نمایند تا دل را طراوت تازه و نضارت بی اندازه خواهد بخشید بتاریخ غره ذی‌القعده ۱۲۷۵ ہجری موافق ہندی جیتھ شد تریج سنوت ۱۹۱۵ بکرماجیت کاتب این کتاب مانک‌لعل ولد ترمک‌لعل قوم بھرم کھتری ساکن بلده احمدآباد ۔

۲۱۸ ـ ۸۵ شرح خطبات ظهوری

تاریخ تصنیف :

بفضل الٰہی در سال یک ہزار و صد و پنجاه و سہ ہجری نخل این آرزو بارور گردید وللہ الحمد ۔

آخر :

بلکہ فربہی ورم است و مرض است باید دید کہ علاج ورم چیست یعنی ورم مرض است کہ از ہر قسم دفع باید کرد . . .

تم الکتاب بعون الملک الوہاب ۔

۲۱۹ ـ ۸۹ مجموعہ اشعار

اول :

کردم از عارفی سوال کہ چیست ✡ سبب خوشدلی و خوشحالی
گفتم او را سبب چہ باشد گفت ✡ دست خالی و ہمت عالی

٢١٥ - ٨٠ شرح مخزن‌الاسرار

اول :

بود حقیقت ز شمار درست ٭ بیست و چهارم ز ربیع نخست
از گه هجرت شده تا این زمان ٭ پانصد و هفتاد و دو افزون بران

تاریخ شرح :

بفکر اندر شدم از بهر تاریخ ٭ دلم گفتا زهی شرح گلستان
سنه ١٠٩١

٭ ٭ ٭

٢١٦ - ٨١ معدن الانشا

اول :

بعد از حمد و سپاس ایزد پاک و ستایش و نیایش صاحب لولاک که زبان قلم از تحریر آن عاجز و قاصر است -

سبب تصنیف -

دیگر آنکه خطوطهای که مربی صاحب قبله گاهی ام سارابهائی ولد باپابهائی صاحب ترقیم نموده بودند از چند روز متفرقه افتاده بودند الحال منکه بهولاناته ولد سارابهائی آنرا معدن الانشا نام نهاده بدست تهاکر مانک لعل ولد ترمک لعل بموجب کتاب نقل کنانیده ام که طالبان این فن بمطالعه آن بلاغت افزایند -

۲۱۳ ـ ۷۸ خلاصه شاهنامه

اول :

حمد بیغایت و ثنای بی نهایت مر حضرت کبریای واجب الوجود را -

آخر :

سر انجام گوهر بکار آورد ☆ همان میوه تلخ بار آورد
ز بد اصل چشم بهی داشتن ☆ بود خاک در دیده انباشتن

ترقیمه :

در هنگام هزار و شصت و سه هجری مطابق سنه بیست و ششم جلوس همایون صاحبقران ثانی شاهجهان بادشاه غازی -

☆ ☆ ☆

۲۱۴ ـ ۷۹ دبستان مذاهب

اول :

ای نام تو سر دفتر اطفال دبستان
یاد تو ببالغ خردان شمع شبستان

۲۰۸ ـ ٦٥ فرہنگ رشیدی

ترقیمہ :

قد فرغت الکتابت ہذا فرہنگ رشیدی المسمی منتخب اللغات فی التاریخ بیست و دویم شہر رجب المرجب سنہ ۱۲۱۸ من الہجرہ المقدسیہ النبویہ . . . حسب الفرموده عالیجاه . . . مخدومی محمدجان ولد باقرخان حقیر سراپا تقصیر محمد قلی بیگ خراسانی ـ

۲۰۹ ـ ۷۱ کتاب ضریری

اول :

اَلحمدُ لِلّٰہِ رب العالمین والعاقبةُ لِلمُتّقین والصلواة علیٰ رسولہِ مُحمّدٍ وآلہ اجمعین ـ

آخر :

بالصواب تمت تمام شد این ملک عبدالکریم ولد شیخ میان ـ

۲۱۰ ـ ۷۲ نقول احکام

اول :

بخدمت نواب قدسی القاب عالمتاب غره ناصیہ دین و دولت قره باصره ملک و ملت ـ

آخر :

چند روزی ما درین باغ آشیانہ داشتیم ـ تمام شد ـ

ترقیمہ :

تمت تمام شد نسخہ بدیعہ از تصنیف چندربھان برہمن منشی عہد شاہجہان از کتاب خدام نیکنام ذوالاحترام خواجہ شوبہارام کایستھ موطن بلدہ گوالیار بخط فقیر حقیر خوکراج ولد چتربھوجداس ابن جگکشور کایستھ ۔

۲۰۷ ـ ٦٣ تعمیات حلیت الحلل

اول :

ہست شاہ اندر شکوہ افزون ز کوہ
ہمچو او خود کو یکی اندر شکوہ

ماہ و ماہی را کشد ز ابر نوال
جود و خوان کرامت ماہ و سال

از کمالش تیر گردون گوشہ گیر
دل بیفگندہ ز سہمش چرخ پیر

آخر :

آن را بود از نام نکوی تو خبر
کو حسن تو سنجید بمیزان نظر

تمت تمام شد ۔

أخر :

و بعد از سه یوم او را شکسته کرده باشد و اگر پیش از سه روز او را شکسته کند جوہر جام باشد و ہمین طریق در ہر مرتبه . . .

✡ ✡ ✡

۲۰٤ ـ ٥٩ نل دمن

ترقیمه :

تمت تمام شد کار من نظام شد بتاریخ غره ذی‌القعده سنه ۱۲۱۳، عیسوی ۱۷۹۹ ـ

✡ ✡ ✡

۲۰٥ ـ ٦١ رقعات

اول :

از عنفوان شباب این برہمن عقیدت گزین را میل و رغبت بدریافت دقایق شعر و انشا بہمرسید ـ

✡ ✡ ✡

۲۰٦ ـ ٦٢ انشای ہفت گلشن

اول :

طلوع آفتاب جہان افروز سلطنت از مطلع دولت و اقبال یعنی جہروکہ درشن مبارک بادشاه کامبخش فیض رسان بعد از فراغ نعمت خاصه مطابق قاعدهٔ قدیم ـ

۱۹۸ - ۵۰ نسخه نجوم

ترقیمه :

در نیکوترین زمانی از روز چهار شنبه بیست و دوم ربیع‌الاول سنه سبع و ثمانین و سبعمایة موافق با روز بیست و پنجم امرداد ماه قدیم سنه اربع و خمسین و سبع مایه مطابق بیست و سیوم اردیبهشت ماه جلالی سبع و ثلاثمایه و روز . . .

۱۹۹ - ۵۲ یوسف و زلیخا

این کتاب زلیخا برای خواندن عزیزالقدر بجان برابر لاله ملوبهائی ولد مولشنکر تواری قوم ناگر بدنگره احمدآباد صورت تحریر یافت اجزای اول چند بخط مهته مولشنکر و اجزای چند متاخر بخط شکسته اودیشنکر ولد شنکرلال که عزیز از جان مذکور نسبت همشیره زادگی بقلم وارد آمد بتاریخ سیوم شهر رمضان مبارک سنه ۱۲۱۹ هجری در هندی سنوت یکهزار هشتصد و شصت و یک (۱۸۶۱) بروز مهاکشر ودی اکادسی روز پنجشنبه در قصبه بروده اختتام شد -

۲۰۰ - ۵۳ اسرارالکیمیا

اول :

بیارد ۱ زاک و نطرون ۲ و سیکهرا ۱۸ ماشه نوشادر ۸ ماشه زاک ۸ ماشه این هر دو ادویه زاک و نوشادر را در تیزاب . . . . بخوراند -

۱۹۵ ـ ۴۵ عیار دانش

اول :

ثانی‌الحال مالک این کتاب عیار دانش تصنیف ابوالفضل چهوتا اودیشنکر ناگر ساتهودره است از روی اینکه بیع نمود از عبدالقادر بن عبدالکریم ـ

ترقیمه :

بموجب نویسانده ـ
منشی محمد کاظم در بلده بندر مبارک سورت در عمل کلاه پوشان از دست خط نیازمند لعل‌چند ولد لالہ راجارام منشی در ماه شهر ذی‌القعده الحرام سنہ ۱۲۳۵ ہجری موافق ہندی سمۃت ۱۸۷۰ بکرماجیت صورت انصرام پذیرفت ـ

✡ ✡ ✡

۱۹۶ ـ ۴۷ (۱) سیرالمتاخرین جلد اول

ترقیمه :

من تالیف غلام حسین علیه رحمت بخط خام بنده آزاد بتاریخ ہفتم صفرالمظفر ۱۲۳۴ مطابق ۱۲۲۴ فصلی موافق ۶ ماه نومبر ۱۸۱۸ عیسوی صورت اختتام یافت ـ

✡ ✡ ✡

(۲) سیرالمتاخرین جلد دوم

ترقیمه :

تاریخ دوازدهم ماه اگست در سنہ ۱۸۲۲ بمقام بنارس بخط بنده آزاد صورت اتمام یافت . . . مطابق ۱۲۲۹ فصلی موافق ۱۲۳۷ ـ

آخر :

طعام را در ظروف پتل یا برگ ڈہاک یا کیلہ گرفتہ بخورند کہ صواب باشد ـ
سنپورن سماپتہ ـ پوتھی گیان مالا ـ

✡ ✡ ✡

١٩٢ ـ ٣٨ شاہ‌جہان‌نامہ

ترقیمہ :

تمام شد کتاب شاہجہان نامہ معروف بہ پادشاہ نامہ ـ

✡ ✡ ✡

١٩٤ ـ ٤١ گلزار ابراہیم

اول :

خرمی چمن سخن بطراوت حمد بہار پیراست کہ گلزار ابراہیم در رخسار یوسف طلعتان نمرود نخوت رسانیدہ ـ

آخر :

ہم بوقتِ مدعایش رسم و قانون جہان
ز این دعاہا بر اجابت منت بسیار باد

آخر :

بدانکہ جملہ لطایف معنوی بیان کردم از بزرگان سخن رس امید آن است کہ خطای این هیچمدان را بدامن عفو بپوشند ۔ تمام شد ۔ تمت تمام شد ۔

۱۹۰ ـ ۳۶ (۱) ابواب معرفت

اول :

یا فتاح !

بنام آن کہ او ہر نام دارد ✡ بحکم خود جہان را رام دارد
بہر مذہب ہر فرقہ بہر راہ ✡ ہمان یک ذات خاص و عام دارد

ترقیمہ :

تمت تمام شد نسخہ ابواب اسرار بخط بندہ رام سرن ۔

(۲) گیان مالا

اول :

چنین آوردہ اند کہ روزی راجہ بھرت از بھرک رکھشیر پرسید کہ از جملہ مخلوقات بعضی بفراغت و آسودگی زندگی میگذارند و بعضی بگرسنگی و افلاس عمر بسر می کنند و بعضی اولاد ندارند ۔

۱۸۲ ـ ۲۴ کشف‌اللغات

اول :

باب المیم مع‌الالف المیم و میم بحساب ابجد چهل را گویند ـ

آخر :

تمت ہذالنسخہ الجامعہ فی‌العلم اللغت مسمی بکشف اللغات من تالیفات شیخ عیدالرحیم سوِر رضی‌الله عنه تمام شد ـ

۱۸۷ ـ ۳۳ شرح گلستان

ترقیمه :

تمت بعون الملک المنان کتاب مسمیٰ به بهارستان شرح گلستان تصنیف از میر نورالله دہلوی پنج شنبه وقت زوال چهاردہم ماه جمادی‌الثانی سنه ۱۲۴۸ از دست سعدالله‌خان افگانی ـ

۱۸۸ ـ ۳۴ صد النکار

اول :

اگر قوسِ قزح بینی در آفاق ✿ ز ایوانش بود محراب یک طاق

۱۸۰ ـ ۲۲ (۱) چهار عنصر

آخر : تاریخ :

نخست افسونی از اعجاز پرداخت ٭ که از افراد هر عنصر فنا رفت
دویم در اجتماع چار عنصر ٭ نحوست بود چون زنگ از صفا رفت

ترقیمه :

نسخه چهار عنصر از طبع زاد میرزا عبدالقادر بیدل قدس‌الله سره بتاریخ سیم ذی‌الحجه سنه ۱۲۲٤ هجری بخط احقرالانام بنده یوسف . . . بمقام محمدآباد . . . . . . صورت اختتام پذیرفته ـ

(۲) انتخاب از دیوان الفت

اول :

یا فتاح !
ای آنکه گزینت بغیر از تو نما ـ

آخر :

موقوف بعید نیست قربانی من . . .

(۱۰) دیباچه میعارالادراک

اول :

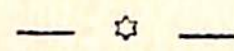
پیشرو ساز سخن تراز حمد صانعی است که گلشن مضمون رنگین به عندلیبان الهام سرود ارزانی فرمرد -

۱۷۹ - ۲۱ انشای ابوالفضل

تالیف :

مفاوضات صدر نشین چار بالش فضل و کمال که کارنامه متضاد قدر و دستورالعمل مدارج کمال است پراگنده افتاده بود منکه عبدالصمد افضل محمد ام و در والا دید آن ارسطوی اسکندر منش و رای رابطهٔ همشیره زادگی نسبت فرزندی داشتم منظور نظر تربیت او بودم این گلدسته فرہنگ را دست آویزی شگرف بجهت ادراک سعادت خود دانسته در فراہم آوردن آن کمر سعی بستم و در انتظام آن نظر ہمت بر گماشتم -

این نسخه کزو علم و ادب نامی شد ✡ یک موج ز بحر طبع فهامی شد
در ساعت نیک چون سر انجام گرفت ✡ تاریخ مکاتبات علامی شد

سنه ۱۰۱۵

(٥) تجلیات

اول :

طغرا تا از تجلیات خویش بهوش ساز کلیم ناطقہ نگردیدہ . . .

آخر :

سخنور با سخن دارد سروکار ✡ زمین فکر چہ گلخن چہ گلزار

✡ ✡ ✡

(٦) کنزالمعانی

اول :

کنزالمعانی ملا طغرا خانہ زرین است کاغذی در و دیوار . . . .

آخر :

لوح آزمانی آگہی باد ✡ بدستش نامہ فرماندہی باد ۔

✡ ✡ ✡

(٩) مجمع‌الغرائب ملا طغرا

اول :

چہ نویسم از وسعت دریا چہ کمم ✡ کہ با محیطش اگر بسنجی نگوید کمم

آخر :

چون ساقی دوران دہدش بادہ عیش ✡ ساغر ہلال عید در چنگش باد

(۲) انشای طغرا

ول :

سیمین ورقی ز یاسمینم دادند . . .

آخر :

تمام شد انشای طغرا غره محرم سنہ ۱۱۳۹ محرره شفیع‌الله ابن شیخ نورالله ۔

✡ ✡ ✡

(۳) تاج‌المدایح

اول :

چون این نسخہ رشک اوایح شده ✡ مخاطب بتاج‌المدایح شده

✡ ✡ ✡

(٤) مشابهات ربیعی طغرا

اول :

مشابهات ربیعی طغرا . . . بنغمات عندلیبان گلشن اعجاز رسانید . . . موسم آن باشد کہ مینا راگ ہندی میکند ۔

آخر :

باطنش نیز صاف و رنگین است . . . حرف طغرای حق ترا . . . .

۱۷۶ ـ ۱۷ (۱) دیوان برہمن

اول :

ای برتر از تصور و وہم و گمان ما ✿ ای درمیان ما و برون از میان ما

ترقیمہ :

بیست و پنجم شہر رمضان المبارک سنہ ۲۹ جلوس بادشاہ دین پناہ محی‌الدین محمد عالمگیر بادشاہ غازی مطابق سنہ ۱۰۹۶ ہجری در شولاپور تحریر یافت ـ

(۲) نل و دمن

تاریخ :

سی و نہم از جلوس شاہی ✿ تاریخ مجدد الہی
چون سال عرب شمار کردم ✿ الف و سہ بکار بردم

۱۷۸ ـ ۱۹ (۱) فردوسیہ

اول :

فردوسیہ طغرا عبارت است از این تازہ بوستان کہ چون موسم اردی بہشت فکر طراحیش پرداختہ ـ

ترقیمه

این نسخه عجیبه و افسانه که از الف تا یا مشتمل برسه بیت است طبع زادهٔ بلبل شیرین سخن گلشن سخنوری و طوطی خوش لحن گلبن شاعری منشی گلابرای ولد بابورای بن کرپارام قوم ناگر بڑنگره ساکن بندر مبارک سورت محله بهای پهلیه در پول دیوانجی راقم الحروف عقیدت رای مروت لعل وچهرای معروف به نونیده رای ولد کنوچهرام بن شیورام قوم مزبوره باشنده بندر مذکوره چکله سنگاریه واڑ . . . بتاریخ بیست و پنجم ماه ذی القعدة الحرام سنه ۱۲۳۶ هجری موافق بیست و پنجم ماه اگست ۱۸۲۱ انگریزی و مطابق شهر شراون ود تیرس روز شنبه سنوت ۱۸۷۷ هندی . . . این نسخه قلمی شد ـ

(٤) قصیده

ترقیمه :

این قصیده عجیبه طبع زاده . . . منشی حفیظ‌الله پسر سعدالله خان مرحوم که . . . کاتب الحروف عقیدت گرای نونیده رای ولد کنوچهرام بن شیورام قوم ناگر بڑنگره ساکن بندر مبارک سورت محله بهای سنگاریه واڑ بتاریخ ماه ذی الحجه الحرام سنه ۱۲۳۶ هجری موافق بیست و ششم شهر سپتمبر سنه ۱۸۲۱ انگریزی مطابق بهادروه ود . . . چهار شنبه سنه ۱۸۷۷ هندی بکرماجیت . . . قلمی شد ـ

(۲) رے نامہ

اول :

ای نقش طراز گلشن دہر ٭ روشن کن ماہ و چہرہ مہر
ای شاہ شہان چار آفاق ٭ بانی جہان و ہفت اختر
ای خامہ‌کش ز آب بر خاک ٭ جامع تو کنی چہار عنصر

ترقیمہ :

این نسخہ بدیعہ ری نامہ کہ از الف تا یا مشتمل برسہ بیت است طبع زادہ کاید قفل . . . منشی گلابرای ولد بابورای بن کرپارام قوم ناگر بڑنگرہ ساکن بندر سورت محلہ بہای پہلیہ در پول دیوانجی راقم‌الحروف عقیدت رای مروت لعل وچھہ رای معروف بہ نونیدہ رای ولد کنوچھہ رام بن شیورام قوم مزبورہ و باشندہ بندر مذکور چکلہ سنگاریہ واڑ بتاریخ پنجم ماہ ذی‌القعدۃ الحرام سنہ ۱۲۳۶ موافق پنجم ماہ اگست سنہ ۱۸۲۱ انگریزی مطابق شہر شراون سود ساتم روز یکشنبہ سنہ ۱۸۷۷ بکرماجیت قلمی شد۔

(۳) واو نامہ

اول :

ای طرازندہ نقش گلشن دہر ٭ در نظر ظاہر ہمہ جادو . . .

آخر :

یک سخن از گلاب طفلان را ٭ باز بیت از بسی قابو . . .

۱۷۴ ـ ۱۵ انشای هرکرن

ترقیمه :

این کتاب هرکرن در تختنشینی آنندراو گایکوار سینا خاص خیل شمشیر بهادر مد ظله در بلده پٹن در عمل سر . . . کاکاجیصاحب و قبالہ رگہناتہ راو جیو . . . قوم پربهو ساکن دکهن قلمی شد ـ

۱۷۵ ـ ۱۶ مجموعه اشعار

(۱) خط نستعلیق

اول :

از واضع خط نسق نستعلیق ☆ بشنو سخنی ز روی تحقیق

آخر :

یای معکوس را سرش راست ☆ هم وصل بپاست و دامن باست

ترقیمه :

این رساله قوانین تحریر خط نسق نستعلیق که طبع زاده بابل شیرین سخن . . . یعنی میر علی خوش نویس مرحوم است راقم‌الحروف عقیدت گرای نونیده رای ولد کنوچهرام قوم ناگر بڑنگره ساکن بندر مبارک سورت محله بهای چکله سنگریه‌واڑ بتاریخ دویم ماه ذی‌القعده سنه ۱۲۳۶ هجری مطابق دویم ماه اگست سنه ۱۸۲۱ع مطابق شراون سود پانچم روز پنج شنبه سنه ۱۸۷۷ بکرماجیت . . . قلمی شد ـ

۱۷۰ ـ ۱۱ دیوان صائب

ترقیمه :

این دیوان در پرگنه سمبر سرکار پٹن بتاریخ ہژدہم شہر جمادی‌الثانی سنه ۱۱۸۸ در گجرات تمام شد ـ

۱۷۱ ـ ۱۲ نگارستان وقائع

اول :

آیات عنایات نامتناہی سدرۃالمنتہی عظمت و کبریاء ثمرہ شجرہ ـ

آخر :

این روزگار فرخندہ آثار بسائر ازمنه لا شک و لا اخفا نسبت حریم بیت‌الحرام است ـ

۱۷۲ ـ ۱۳ لطائف المعنوی من حقائق المثنوی

اول :

شرح بعضی ابیات مشکله فارسی و ترجمه . . .

١٦٥ ـ ٤ نوبهاری مادهوی

اول :

چون فرزند سعادت مند بجان پیوند دلبند گوکل‌چند که آثار هوشمندی از ناصیهٔ احوال او پیدا و اطوار خرد پسندی از صفحهٔ اوضاع او هویداست ـ

ترقیمه :

تمت تمام شد کار من نظام شد این کتاب نوبهاری بجهت مطالعهٔ خداوند نعمت . . . در مقام قصبهٔ امریلی ماتحت سرکار سورتهه در سنوت ۱۸۱۱ مقابل سنهٔ ۱۱۶۸ هجری تحریر یافت ـ

✡ ✡ ✡

١٦٧ ـ ٦ رقعات جامی

ترقیمه :

تمت تمام شد کار من نظام شد ـ کتاب رقعات مولانا جامی بتاریخ بیست و هفتم ذی الحجه سنهٔ ۹ . . . بمقام بلده اوجین بر کنار دریای اکهاره دت احقرالعباد کشورای بجهت ترغیب خاطر خود نوشته ـ

✡ ✡ ✡

١٦٨ ـ ٨ دیوان بدرچاچ

اول :

حمد آن سلطان عالم را که عالم پرور است

اُنس او در راه ایمان اِنس و جان را رهبر است

تاریخ :

بسال دولت شاه بود غره شعبان ✡ که سوی مملکت دیوگیر شد فرمان

سنهٔ ۷۴۵

APARAV BHOLANATH COLLECTION

آخر :

حلیہ عبداللہ مقر مذکور گندم رنگ فراخ پیشانی قدری پیوستہ ابرو میش چشم بلند بینی چند داغ چیچک متفرقہ بر رو دارد ریش و بروت سیاہ تمام قد تخمیناً بیست و ہشت سالہ و کان ذالک فی التاریخ مذکور شہر صدرالیہ ۔

علامت دست	علامت دست	علامت دست
عبدالغفور مزکور	عثمان مزکور	عبداللہ مقر مزکور

۱۵۹ ـ ۲۱۸ دستاویز

اول :

غرض از این نوشته آنکه من که مسماة دهن کنور بنت سوبها ابن پونجا قوم بقال دسه سرمالی زوجه مگن ولد بچو ابن اجرائن داس قوم بقال دسه سرمالی ام اقرار میکنم و اعتراف مینمایم بر این معنی که منزلخانه مشتمل بر دو حجره با بام و پتسال با بام و دیگر حجره مطبخ با بام ـ

آخر :

مشتری مسطور نیز حاضر بود تصدیق نمود و بدانچه در این صحیفه مرقوم گشت این چند کلمه بطریق سند نوشته داده شد تا عندالحاجت حجت باشد وکان ذالک فی التاریخ شانزدهم ماه رمضان سنه ۱۲۲۹ یک هزار و دو صد و بیست و نه ـ

علامت دست	علامت دست	علامت دست	علامت دست
دهنکنور بنت سوبها مقره مذکوره	بنجی بنت نتهو ولد مگن	ایچهابائی بنت نتهو مذکور	رتن‌بائی بنت مگن مذکور

۱۶۱ ـ ۲۲۰ دستاویز

اول :

بتاریخ هفتم شهر ذی‌الحجه سنه یک هزار و یک صد و هفده من الهجرت‌المبارک بدارالعدالة العلیة بلده احمدآباد حاضر آمد اسم و نسب خود مسمی عبدالله بن محمد صالح بن عبدالباقی بوهره که اصیل است بذات خود و وکیل است از جانب مادر خود مسماة حور بنت ابوالقاسم بن عبدالرحمان زوجه محمد صالح ـ

١٥٥ ـ ٢١٤ دستاویز

اول :

غرض از این نوشتہ آنکہ من مسماۃ بچو کنور بنت گوبندجی ابن بیمچند قوم بقال دسہ دیساؤل ام اقرار میکنم و اعتراف مینمایم بر این معنی کہ یک منزل خانہ مشتمل بر دو حجرہ با بام و پتسال با بام . . .

آخر :

آنچہ در این قرطاس مرقوم گشت این چند کلمہ بطریق سند نوشتہ شد تا عندالحاجت حجت باشد و کان ذالک فی التاریخ بیست و چہارم ۱۱۸۸ یک ہزار و یک صد و ہشتاد و ہشت ۔

١٥٦ ـ ٢١٥ دستاویز

اول :

این تمسک بمہر این خادم شرع شریف بر کاغذ مہر . . بلدہ محفوظہ زین‌البلاد احمدآباد حاضر . . . سید امیر کہ وکیل است از جانب مسمات چھوٹن بیبی بنت دادامیان از بطن بیگمان بیبی بنت سید نظام‌الدین حسین بن میر حسین . . .

آخر :

وکان ذالک فی تاریخ نوزدہم شہر رجب‌المرجب سنہ ۱۲۵۰ یک ہزار و دو صد و پنجاہ من الہجرت‌المبارک ۔

آخر :

گندم رنگ فراخ پیشانی کشاده ابرو میش چشم بلند بینی دریده لب جانب چپ سوراخ و دو خال بر چشم راست و داغهای چیچک بر رو دارد تمام قد تخمیناً بیست و سه ساله و کان ذالک فی التاریخ مذکور شهر صدر سنه الیه ـ

۱٥٤ ـ ۲۱۲ دستاویز

اول :

غرض از این نوشته مایانیم مسمی کیول و مسمی تربهون پسران بهودر ولد بهوکن قوم بتال دسه سرمالی و مسماة امرت بنت منورداس ولد بهیجی زوجه بهوکن مذکور ایم اقرار می کنیم ـ

آخر ؛

این چند کلمه بطریقه سند نوشته داده شد تا عندالحاجت حجت باشد و کان ذالک فی التاریخ بیستم ماه جمادی‌الآخر سنه ۱۲۱۸ یک هزار و دو صد و هیزده ـ

علامت‌ست
کیول ولد بهودر مقر مذکور

علامت‌ست
تربهوون ولد بهودر مقر مذکور

علامت‌ست
امرت بنت منورداس مقره مذکوره

١٥٠ ـ ٢٠٩ خطوط

آخر :

بہر دو عزیزان دیدہ بوسی و بہمگنان آسرباد و التوفیق زیادہ زیادہ ـ مورخہ آسون ود پنجم روز پنجشنبہ سنوت ۱۹۰۰ بکرماجیت تاریخ اول ماہ نومبر ۱۸۴۴ عیسوی ـ

✡ ✡ ✡

١٥١ ـ ٢١٠ دستاویز

اول : •

بدارالعدالت العلیہ الشریعہ بلدہ محفوظ زین‌البلاد احمدآباد حاضر آمدند مسمیٰ ہیرا بن جیونداس بن کوبیرداس بن بنارسی‌داس قوم بقال کہ اصیل است بذات خود ـ

ترقیمہ :

وکان ذالک فی تاریخ غرہ ذی القعدۃالحرام سنہ ۱۲۱۶ ـ

✡ ✡ ✡

١٥٢ ـ ٢١١ دستاویز

اول :

بتاریخ ہشتم شہر ربیع‌الثانی سنہ یک ہزار و یک صد و چہاردہ من الہجرت المبارک بدارالعدالت العلیہ بلد محفوظہ احمدآباد حاضر آمدند ـ

۱٤٦ ـ ۲۰٥ مفردات و مرکبات

آخر :

و این مدادی بود که از کاغذ بیرون نرود و گویند که بیک قلم از این سیاهی سی بیت نوشته آید والله اعلم بحقایق الامور ـ

✡ ✡ ✡

۱٤۷ ـ ۲۰٦ خطوط

اول :

برخوردار نور چشم من مایه حیات لاله بهولاناتهراو طولعمره از خیر طالب سارا مهته بعد آسرباد درازی عمر واضح خاطر باد ـ

آخر :

نور حدیقه بینائی و وفور الضیائی کاشانه الفت فزائی برخوردار کامگار سعادت شعار بختیار مورد مهر لاله بهولاناتهراو پروردگار طولعمرهٗ ـ

✡ ✡ ✡

۱٤۹ ـ ۲۰۸ خطوط

آخر :

خطوط برای آمدن برهمنان مسوده کرده نزد آن برادر همواره مردم مسعود بفرستم و از آن جا فرستاده شود باز بدل می آید که اول از جویتابهائی و تریکم پندا و سنمرکهرام بنویساند و اطلاع کند که آنرا چندپات حفظ باشد بروز ماگ شد یکم آمده مستعد نمایند ـ

ترقیمه :

تحریر یافت هفدهم یوم شنبه راقم الحروف مرزا خان فقیر تحریر یافت سنه ۱۲۴۱

هر که خواند دعا طمع دارم ✡ زانکه من بنده گنهگارم

نسخه دستور الصبیان برای مهربان درگارام سکنه قصبه پٹن تحریر یافت بتاریخ شانزدهم جمادی‌الاول ۱۲۴۱ هجری -

✡ ✡ ✡

۱۴۴ - ۲۰۳ رسائل ملاطغرا

تذکرةالاحبا

اول :

طغرا تا کی تیغ زبان تیز کنی ✡ در وصف شهان سخن جلوه ریز کنی

آن به که بجای خفتگان دم صبح ✡ توصیف دوازده سحر کنی

✡ ✡ ✡

مجمع‌الغرائب

اول :

این تازه دکان که خامهٔ طغرا دید ✡ موج ترزمین بآفاق رسید

چون گشت غریب تحفها در وی جمع ✡ موسوم به مجمع الغرایب گردید

۱۳۸ - ۱۹۷ فرضیات نامہ

اول :

بنام پاک دادار ہماوند ✿ کہ جان و دل بنام اوست خرسند

آخر :

روایتہا کہ از دین بود گفتم ✿ بغیرش ہرچہ بود اورا نہفتم

ایا داراب پالن کن تو موجز ✿ کہ این دین را نہایت نیست ہرگز

ترقیمہ :

این کتاب فرضیات نامہ و . . . . از تصنیف دستور صاحب مہربان دستوران دستور داراب بن پالان ابن فریدون اندر روز مبارک اسفندارمذ امشاسفند و ماہ ہمایون بہمن امشاسفند سنہ ۱۱۹۸ بروز دو شنبہ بوقت سہ پہر بالخیر و ظفر اتمام یافت ـ

کاتب الحروف اضعف ترین من عبداللہ بہدین ایدل ولد پشوتن ابن ہیرجی ابن ہومجی ابن بہرامجی ابن بہائیجی ـ

۱۴۲ - ۲۰۱ دستور الصبیان

اول :

حمد وافر دبیری را کہ انشای آفرینش حرفی است از قلم قدرت او ـ بیت :

لطف و کرم گسترد کارساز ✿ کہ دارای خلق است و دانای راز

توان در بلاغت بہ سبحان رسید ✿ نہ در کنہ بیچون سبحان رسید

۱۳۵ ـ ۱۹۴ کشف‌اللغات

اول :

و ایمان و مسجد و مکاشفه و نور وغیره در اصطلاح چه معنی دارند و . . . می آمد و بی باکءار و بی ادبانه زبان دراز می کرد که خرابات و سرخرابات و خمار و شراب و شمع و مستی و میخانه و مغ و مغ بچه و ترسا و ترسا بچه و کافر و کفر و بت و زنار و صلیب و ناقوس و بتخانه وغیره در اصطلاح کرا گویند ـ

آخر :

راه نماید خدای کسی را که می خواهد ـ تمت تمام شد کار من نظام شد روز سه شنبه ـ ۲۱ شهر جمادی‌الاول سنه ۱۰۷۸ ـ

۱۳۷ ـ ۱۹۶ شایست و ناشایست

ترقیمه :

باتمام رسید کتاب صد . . . بیمن عنایت ملک القادر بماه شوال المظفر بتاریخ بیست و نهم سنه ۱۲۶۲ ـ

۱۳۲ ـ ۱۹۱ مرصادالعباد

از دیباچہ :

و از کرامات این حالت و فتح و فتوح این مقالت در ماه مبارک رمضان سنہ ثمان و عشر و ستمایہ شہر قیصریہ بود وقتی کہ ابواب خزائن این رحمت کشاده بود ـ

ترقیمہ :

بر دست منشی این معنی و مشید این مبانی الفقیر . . . ابو بکر عبدالله بن محمد بن . . . روز دو شنبہ اول شہر مبارک رجب . . . سال شش صد و بیست از ہجرت ـ

۱۳۳ ـ ۱۹۲ لطایف نامہ

اول :

ای نامہ تو مطلع کلام ہمہ کس ٭ در نظم کلام تو نظام ہمہ کس
بر صفحہ ہستی قلم تقدیرت ٭ تحریر کند نشان و نام ہمہ کس

ترقیمہ :

این کتاب در المجالس از شیخ امان‌الله در بندر سورت شہر رمضان سنہ ۱۱۴۸ تحریر شده ـ

۱۲۵ - ۱۶٤ (۲) قصه حسن و عشق

اول :

حدیث عشق شد زیب بیانم ✡ چو شمع افتاد آتش در زبانم

قلم از جوش این می شد سیه مست ✡ زمن عشقی هر جا عاشقی هست

آخر :

وصل حسن و عشق چو شد ای خدا

این دو را هرگز مکن از هم جدا

هیچ عاشق دور از جانان مباد

چون من بیچاره در هجران مباد

✡ ✡ ✡

۱۲۷ - ۱٦٦ اقبالنامه جهانگیری

ترقیمه :

رساله جهانگیرنامه بجهت خواندن بر خوردار سعادت آثار خجسته بنیان دادا میان طولعمره و زاد علمه بقلم سهو رقم آخوند عنایت الله مرقوم گشته -

بر دفت :

یا رب تو نگهداری ایمان مرا ✡ با قول شهادت به بری جان مرا

بر دفت :

المالک شیخ محمد نظام الدین حلیم -

۱۲۱ - ۱٦۰ نغزیات

اول :

مزن سنگ جفا ہرچند مستی ✡ بران مرغی کہ پایش را شکستی

— ✡ —

گر تو میخواہی کہ یابی نام آن سیمین ذقن

رو تو قلب قلب را بر قلب قلب زن

آخر :

چیست آن چیز در جہان بسیار ✡ فیل را دیده ام بر اسپ سوار

✡ ✡ ✡

۱۲۲ - ۱٦۱ بوستان

ترقیمہ :

تمت تمام شد . . . بدست خط فقیر حقیر عبدالباقی ولد محمد سوبندھا مرحوم موضع بوہرہوالہ عملہ پرگنہ سودھره تحریر فی تاریخ یکم ماه رجب المرجب سنہ ۱۲۲٤ بروز جمعہ مبارک در وقت پیشین تحریر یافت -

۱۱۹ ـ ۱۵۸ الملخص

دیباچہ :

الحمدلله کفاء افضاله . . . یقول عبدالله الفقیر الی رحمةالله محمود بن عمر الجغمینی انی الفت ہذا الکتاب فی بیان ہیئة العالم و سمیه الملخص فی الهیئة ـ

۱۲۰ ـ ۱۵۹ بدایع الانشا

دیباچہ :

این رساله ایست مسمّٰی به بدایع الانشا مشتمل بر محاورات خطابی و جوابی که جهت فرزند عزیز قرةالعین رفیع‌الدین حسین طال عمره و سایر طالبان این فن در حیز عبارت و قید کتابت می آید ـ

ترقیمہ :

اتمام یافته نسخه بدایع الانشا فی حین چاشت . . . روز سه شنبه بتاریخ ۲۶ شهر ربیع‌الاول سنه ۱۰۳٤ تمت تمام شد کار من نظام شد ـ

۱۱٤ ـ ۱۵۳ کرشن چرتر

اول :

در خاطر گذرانیدند و زبان متهرا به مشاهده دیده پر انوار حسن و زیبائی بیمثال سریکشن‌جی که لچهمن تمام دیوتا را گذاشته در پای ایشان افتاد چشم خود روشن نمود

آخر :

نظر بر معانی روشن کند ✡ نه بر لفظ و بر گفته من کند
گهرهای روشن که افتد بخاک ✡ بود خوشتر و روشن و صاف و پاک

۱۱٦ ـ ۱۵۵ گربه نامه

آخر :

این چند کلمه در تاریخ شهر رمضان المبارک من ثمانین بعد الف در موضع اصفهان در عباس‌آباد بعقل ناقص حقیر عاصی خاین خاسر جمال الدین محمد ابن حاجی رضای . . . من ملوکات دارالسلطنت اصفهان عراق عجم تالیف کرده شد ـ

ترقیمه :

تمت الکتاب بعون الملک الوهاب محرره محمد مسیح بتاریخ شهر محرم الحرام ۱۱۲۵ ـ

۱۱۲ - ۱۴۸ هیئت

آخر :

لاجرم این دایره مذکوره باین دو خط چهار ربع منقسم شود ہر ربع از این دایره را بنود قسم کنند -

۱۱۳ - ۱۵۱ سفینہ مرثیات فارسی

اول :

شکستہ خاطر و اندوہگین و محزون بود
برای رفتن ختم رسل دلش خون بود
روا نیست کہ آن پادشاہ عرش عریش
عیان در آئینہ دل چو دید رحلت خویش
نمود جانب محراب از برای وداع
چو آفتاب ز بیت الشرف خروج شعاع

آخر :

چہ زود جانب ملک بقا سفر کردی
دل مرا ز غم بدرد آوردی

(۳) رسالہ قاضی قطب

آخر :

تمت تمام شد ملک حافظ محمد حیات ۔

(٤) نسخہ جنت‌الفردوس

آخر :

تمت تمام شد نسخہ جنت‌الفردوس ۔ این مجموعہ ملک حافظ محمد حیات ۔ ہر کہ دعوی کند دروغی باشد ۔

۱۱۱ ـ ۱٤۷

اول :

این چہ رنگ است چہ رخسار بگو نام خدا

مخمل کار فرنگ و تہ و رویش قتبی

آخر :

مرغ را در روغن پختہ کردہ وقت خوراک بخورند . . . .

راقم الحروف : یارخان ذوالفقارخان از پیشاور ۔

۱۰۶ ـ ۱۴۱ مجموع الصنائع

ترقیمہ :

تمت تمام شد کتاب مجموع الصنائع روز دو شنبہ بیست و دویم شہر شعبان المعظم سنہ ۱۱۷۹ باتمام رسید ـ

☆ ☆ ☆

۱۰۷ ـ ۱۴۳ (۱) مجموع سلطانی

ترقیمہ :

تمام شد نسخہ موسومہ مجموع سلطانی بتاریخ نہم ماہ رمضان سنہ ۱۱۹۰

☆ ☆ ☆

(۲) مقدمۃالصلوٰۃ

کریمی کہ آمرزگار ہموست ☆ رحیمی کہ پروردگار ہموست
یقین رازق بندگان اوست بس ☆ ہمہ فانی و جاودان اوست بس

آخر :

چو در ہفصد و ہفت بیت بیخطا ☆ شد اتمام از ہجرت مصطفی
ببخشد خداوند پروردگار در حق حافظ محمد کہ او ہست غفار و آمرزگار ـ تمت تمام شد ـ

بردفت :

نود و نہ گذشتہ سیصد سال ☆ از وفات رسول تا امسال

۱۰۲ ـ ۱۳۷ کلیلہ و دمنہ

اول :

قال حکیم العرب العباس انی تاملت فی کلام الناس ـ

ترقیمہ :

تمت الکتاب کلیلہ و دمنہ فی تاریخ ثامن رجب (۱۲٦٥) راقم الحروف فقیر الحقیر لطف اللہ عرف بابا میاں ساکن بھوج ـ

۱۰٤ ـ ۱۳۹ (۱) مجربات اکبری

آخر :

جامہ را دو سہ مرتبہ غوطہ دہند ـ اگر کیس زیادہ دہند رنگین شود و تمت تمام شد بعون اللہ تعالیٰ ـ

(۲) نافع الخلق

اول :

الحمدللہ و السلام علی عبادہ الذین اصطفی بدانکہ این رسالہ ایست در علم طب مسمی بنافع الخلق ـ تالیف احقر العباد سید عبدالفتاح . . .

آخر :

من تحفہ المومنین من اول القسم الثانی فی دستور الجامعہ انہا الشتمات التشخیصات والدستورات ـ

۱۰۰ ـ ۱۳۵ فارسی اربعین

آخر :

والله وکیل علی ما نقول عالم بحقایق الامور من المنقول و المعقول انه ولی الخیر و بالهم الصواب و بیده مفاتیح الابواب و ہا انا اختم الکلام حامداً لله اعلی توفیق الاتمام . . .
فی تاریخ ۱۴ شعبان المعظم سنه ۱۰۹۹ ـ

ترقیمه :

بتاریخ مذکور در دارالسلطنت اصفهان قلم شد ـ محرره مرزا عبدالکریم محمد ـ

۱۰۱ ـ ۱۳۶ چهار گلزار

تاریخ :

چون یافت کتاب چهار گلزار سرشت
از خوبی او رسالها شد همه زشت
ہاتف ز فلک رسید و تاریخ نوشت
بر رنگ و بہار این فدا باغ بہشت
(۱۷۹۵)

٩٧ ـ ١٣٢ تفسیرالقرآن

اول :

در مواهب صوفیان بادیه از مواهب الهی که بر حضرت شیخ رکن‌الدین علاءالدوله سمنانی قدس سره فرود آمده مذکور است که . . .

٩٨ ـ ١٣٣ عین‌الحیات

آخر :

ملتمس از برادران ایمانی آنست که چون از این خوان نعمتهای روحانی بهرهٔ و از این شراب ظهور حقایق معانی جرعهٔ برگیرند در حیات و ممات این حقیر خاک . . . ذره بی مقدار . . . طلب مغفرت سیآت و رفع درجات محروم نگردانند ـ

هفتم شهر ربیع‌الثانی من شهور سنه ثمانمایه و ثمانین بعد الف ـ

٩٩ ـ ١٣٤ عیار دانش

بردفت :

شه را به بود از طاعت صد ساله زهد

قدر یک ساعت عمری که دران داد کرد

(٤) پندنامه

ترقیمه :

کتاب متبرک پندنامه من تصانیف قدوة الکاملین زبدة العارفین مولانا شیخ عطار رحمة‌الله علیه و قد فرغت من تحریر هذه النسخة البرکته فی التاریخ الاربعة من یوم الاربعاء شهر محرم‌الحرام سنه ۱۲۶۸ -

۞ ۞ ۞

۹٤ - ۱۲۹ (۱) تجربه شاهی

ترقیمه :

راقم‌الحروف فقیر حقیر پر تقصیر پیرزاده لطف‌الله عرف باباميان - تمام شد فی تاریخ دهم ماه ربیع‌الآخر روز سه شنبه سنه ۱۲٦۱ -

۞ ۞ ۞

(۲) بوستان افروز

آخر :

و مقوی سودا رطوبات غلیظ و انفع برای دو الی قدر شربت ان تا سه توله بدلش مانجهلی ست بقسمه و بالله التوفیق باتمام، و تحریر فی تاریخ بیستم ماه ربیع‌الآخر روز جمعه سنه ۱۲٦۱ -

(۲) کتاب الصرف

ترقیمہ :

تمت الکتاب بعون الملک الوہاب فی لیلة الاحد رابع و عشر شہر شعبان المعظم من سنہ ۱۱۸۲ -

✡ ✡ ✡

۹۲ - ۱۲۷ بلوہر و بوذاسف

اول :

ہذالکتاب بلوہر و بوذاسف فی المواعظ و التماثیل . . .

ترقیمہ :

فی‌الیوم الرابع و عشر من شہر جمادی‌الاول فی سنہ ۱۲۵۰ -

✡ ✡ ✡

۹۳ - ۱۲۸ (۲) رحیما

اول :

رحیما بکن رحم بر جان ما ✡ کہ جز رحم تو نیست درمان ما
نداریم غیر از تو کس دستگیر ✡ ز ما عذر از فضل خود در پذیر

آخر :

منہ دل برین بیوفا منزلی ✡ کزو نیست جز غم دگر حاصلی

(۳) دیوان راجه

اول :

روی که من بدیدم اندر عیان نگنجد

لذت جمال آن رو اندر بیان نگنجد

آخر :

آن پیر خبردار درین دار خبردار

یک نور درین دار همین عین همان است

✡ ✡ ✡

۹۰ ـ ۱۲۵ (۱) نصاب الصبیان

اول :

بسم‌الله الرحمٰن الرحیم الحمدلله رب العالمین ـ والصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین ـ

ترقیمه :

تمت الکتاب بعون الملک الوهاب فی لیلة الاحد رابع و عشر شهر رمضان المعظم من سنه ۱۱۸۲ اثنان و ثمانین و مایه بعدالالف من الهجرة النبویه المصطفویه صلی‌الله علیه اجمعین :

غریق رحمت یزدان کسی باد ✡ که کاتبی را بالحمد می کند یاد

(٤) نسخہ اسطرلاب

اول :

این مختصریست از معرفت اسطرلاب مشتمل است بر بیست باب ـ باب اول در معرفت التفات آلات و خطوط . . .

آخر :

ہر کہ آنرا شناسد چنانکہ در این اشتباه نیفتد در این باب کفایت باشد . . . در معرفت اسطرلاب از تصانیف خواجہ نصیرالدین طوسی ـ

(٥) رسالۂ سی فصل

آخر ؛

در این مختصر بہ این قدر اختصار کردیم و اگر زیاده از این خواہند بمبسوطات در این علم رجوع نمایند تم‌الکتاب علی ید ابن الذات بعون الملک الوہاب ـ

۸۹ ـ ۱۲٤ (۲) مصطلحات دیوان حافظ

آخر :

فرید عہد شمس‌الدین محمد چراغ اہل معنی خواجہ حافظ کہ شمع بود از نور تجلی :

چو در خاک مصلیٰ ساخت منزل ✿ بجو تاریخش از خاک مصلیٰ

۸۷ _ ۱۲۲ (۱) معمای جهان

اول :

بنام آنکه از تالیف و ترکیب ٭ معمای جهان را داد ترتیب
کشایند از معما نام اما ٭ شد از نامش کشاد هر معما

آخر :

این رساله از تصانیف حضرت مرحومی مغفوری امیر حسینی نیشاپوری . . .

٭ ٭ ٭

(۲) رساله فلسفه

از این جهت که کننده صورت است نفس می نامند و از این جهت کننده‌ها اعراض و احوال لازمهٔ جسم است طبع می نامند و باین مرتبه تمام شد صدور اصول و اسطقسات موجودات از مبدعش . . .

٭ ٭ ٭

(۳) نسخه فی‌الرمل یا زبده رمل

اول :

هر کرا عقل راهبر باشد ٭ کار او سر بسر چو زر باشد
در همه کار راه حق جوید ٭ هرچه گوید همه ز حق گوید
نزند دم مگر برای خدای ٭ ننهد گام مگر برضای خدای

نام :

نسخه را چون تمام کردم من ٭ زبدهٔ رمل نام کردم من

۸۳ ـ ۱۱۸ شرح سکندرنامہ

اول :

از صمیم قلب باعث گشتہ اند و لیکن موجب تالیف این بود ـ رباعی :

غرض نقشی ہست کز ما باز ماند ٭ کہ ہستی را نمی بینم بقائی
مگر صاحبدلی روزی برحمت ٭ کند در کار درویشان دعائی

ترقیمہ :

تمت تمام شد بالخیر و الظفر نوشتہ بندہ نصراللہ ولد حافظ اسحق ساکن نصرپور بتاریخ ہشتم شہر ربیع الاول از دست رفیع الدین سنہ ۱۱۴۶ ـ

٭ ٭ ٭

۸۴ ـ ۱۱۹ صوفیہ

آخر :

چشم ترحم ز کہ داریم ٭ قبلۂ توئی رو بہ کہ آریم

٭ ٭ ٭

۸۵ ـ ۱۲۰ شرح نصاب الصبیان

اول :

حمد بی‌غایت و ثناء بی‌نہایت سخن‌آفرینی راست کہ لغت عرب را بحلیہ تفصیل آراست و معرفت اوضاع آن را موقوف علیہ ادراک معانی گردانید ـ

ترقیمہ :

تمت قطعات نصاب الصبیان مع شرح بعون الملک المنان بید عبدالرحیم طالقانی

٧٨ ـ ١١٣ میزان‌الطب

آخر :

شیطان من هلاک شد بتاریخ بیست و نهم شهر ربیع‌الاول سنہ ١٢٣٧ ـ

✡ ✡ ✡

٨١ ـ ١١٦ طالع‌نامہ

ترقیمہ :

تمت تمام شد کار من نظام شد بدست احقرالعباد فقیر رمضان ولد غریب در بندر . . . سنہ ١٢١٨ ـ

✡ ✡ ✡

٨٢ ـ ١١٧ شرح گلستان

در دیباچہ :

اما بعد می گوید معترف بعجز و نادانی در فہم انقاط و درک معانی عبدالواسع ہانسوی کہ اگرچہ این ہیچمدان را طاقت و لیاقت و بضاعت و استطاعت آن نبود کہ . . .

ترقیمہ :

بتاریخ سیوم ماہ شعبان سنہ ١١٨٩ از دست فقیر حقیر پر تقصیر ہیچمدان امیدوار فضل کردگار زین‌الدین والا مخدوم . . . مکرم مرحوم میان ابوالحسن نوراللہ . . . صورت اتمام یافت ـ

(٤) ظفرنامہ

اول :

بدانکہ حکایت آوردہ اند کہ یک روز نوشیروان عادل بر سریر شہنشاہی بار عام فرمود ۔ بخواجہ بزرجمہر وزیر خود را ایما فرمود . . .

ترقیمہ :

راقم الحروف فقیر حقیر پرتقصیر منشی محمد ذکریا عرف مہتہ میان بمقام کانپ بھوج تحریر یافت ۔ برای پاس خاطر صاحب والا شان کپتان ویکلز صاحب بہادر دام دولتہ مرقوم نمود بتاریخ ٤ ربیع‌الاول ١٢٤٦ ہجری مطابق تاریخ ٢٢ اگست سنہ ١٨٣٠ ۔

٧٤ ـ ١٠٩ شرح حال محمد رسول اللہ

ترقیمہ :

کاتب الحروف میان بایزید ولد مغفور مرحوم منشی سعدالدین اللهم اغفر لکاتبہ و مالکہ و جمیع مومنین و مومنات و مسلمین و مسلمات برحمک یا ارحم‌الراحمین بتاریخ دوازدہم روز شنبہ ماہ ذوالحجہ سنہ ١١٠٠ (یک ہزار و یک صد) بوقت الخیر در . . . کہ کچھ واقع است . . .

۷۱ - ۱۰۶ جامع عباسی

ترقیمه :

تمت تمام شد این رسالہ در روز شنبہ در تاریخ شانزدہم شہر صفر سنہ ۱۱۸۶ -

۞ ۞ ۞

۷۳ - ۱۰۸ (۱) بند بر کریما

اول :

بی روی تو ای دوست مرا خواب حرام است
چیزی کہ بجز یاد تو خورم زہر تمام است

— ۞ —

بیا بیا کہ بصد جانت آرزومندم
بیا کہ بگسلم از خویش و با تو پیوندم

۞ ۞ ۞

۷۳ - ۱۰۸ (۲) کلام شیخ دو پیازہ سیالکوٹی

اول :

الخدا خوان یغما الرسول خیرخواہ دشمنان الفرشتہ چغل مخفی الوالی آنکہ گدا بنام او گدائی یابد -

آخر :

الایمان مبلغ در کیسہ تمت تمام شد -

٦٤ ـ ٩٩ جلاء العیون

ترقیمہ :

راقم‌الحروف . . . درگاپرساد بھوانیپرساد از قوم متھور کایستھ . . .

✡ ✡ ✡

٦٥ ـ ١٠٠ دیوان حافظ

ترقیمہ :

تمت تمام شد نسخہ دیوان حافظ از بندہ درگاہ نہال سنگھ ولد کلال‌چند بن دیاناتھ قوم کایستھ . . . بتاریخ دہم شہر رجب‌المرجب سنہ ١٢٠٨ ہجری مطابق سنہ ٣٤ شاہ عالم بادشاہ غازی . . . . . سنوت ١٨٥٠

✡ ✡ ✡

٦٦ ـ ١٠١ شرح سکندرنامہ

دیباچہ :

بندہ عصیان گزین محمد غیاث‌الدین عزت بن جلال‌الدین بن شرف‌الدین الصدیقی . . . ساکن بلدہ مصطفیٰ‌آباد عرف رامپور پرگنہ شاہ‌آباد اکھنو بسرکار سنبھل مضاف صوبہ دارالخلافت شاہجہان‌آباد دہلی . . . در سنہ یک ہزار و دو صد و بیست و سی بجہت فرزند خورد قمرالدین و بعضی از مخلصان . . .

تاریخ تصنیف :

در سال یک ہزار و دو صد و شصت و پنج ہجری بنظرثانی این شرح پرداختم -

۶۰ ـ ۹۱ بدایع الانشاء یوسفی

ترقیمہ :

تمت الکتاب بدایع الانشاء المسمٰی بیوسفی مرقوم یافت تحریر فی التاریخ ۲ غرہ شہر ذی‌الحجہ سنہ ۱۱۱۵ ہجری مطابق سنہ ۴۷ جلوس والا ـ

مالک عبدالرحمٰن ولد شیخ عبدالواحد عباسی ـ

۶۱ ـ ۹۲ (۱) سکندرنامہ

ترقیمہ :

تمت تمام شد کتاب سکندرنامہ من تصانیف شیخ المشایخ مولوی نظامی قدس سرہ‌العزیز روز شنبہ بوقت چاشت بتاریخ ۲۶ ماہ شعبان‌المعظم سنہ ۴۴ جلوس والا مطابق ۱۱۱۲ ہجری صورت تحریر و ارقام از ید سید محمد ماہرو نیک سرانجام یافت ـ

۶۳ ـ ۹۵ توریت

آخر :

و بحق ولدہ القایم فی آخر الزمان علی ذکر الاسلام سنہ ۱۲۰۰

حق و ملک بہائی‌لالجی . . . بو بنت علی‌بہائی سلمہ اللہ تعالٰی من البلیات و الآفات

بحق محمد والہ . . .

(٦) الدر فی النحو

ترقیمہ :

و تمت ہذہ الکتاب بخط ضعیف الفقیر الحقیر الراجی الی رحمة الله الرحیم السید عبدالرسول ابن السید عبدالنبی ابن السید عبدالکریم فی التاریخ العشرین من رجب المرجب فی لیلة الجمعة فی وقت العشاء من سنہ ١٠٣٣ الف و ثلثه و ثلثین ۔

✡ ✡ ✡

(٧) لغات القرآن

آخر :

یَم دریا یَمین سوگند و راست ۔

ترقیمہ :

تمت تمام شد بتاریخ سیوم روز چہار شنبہ شہر ذی القعدہ سنہ ١٠٨٦

✡ ✡ ✡

٥٩ ـ ٩٠ مجموعہ بہارستان

ترقیمہ :

کتاب مجموعہ بہارستان تمام شد کار من نظام شد بتاریخ بیست و ہشتم ماہ شعبان روز مبارک جمعہ در بلدہ برہانپور بخط بربط احقر جیون رام ۔ در برہانپور سنہ ١١٧٥ ہجری نقل شدہ است ۔

۵۸ ـ ۸۳ (۱) کتاب فی النحو

ترقیمہ :

النقل ہذالشرح السواد الی البیاض العبدالفقیر الحقیر عبدالرحمٰان الجامی . .
عشر من رمضان المنتظم فی سلک شهور سنه سبع و تسعین و ثمانمایة ـ

(۲) شرح عقیدةالغزالیة

اول :

قال سیدنا و مولانا الشیخ الامام العالم العامل المحقق ابوالعباس احمد ابن محمد
عیسی البرنی عرف بزورق الشاذلی ـ

آخر :

قال مؤلفه . . . و کان الفراغ من تعلیقة فی ہذه الاوراق مبیضه بعد صلوة العصر من
یوم الثالث رابع عشر صفرالخیر المیمون سنہ تسعین و ثمانمایه بمدینه . . .

تمت الشرح عقیده الغزالیه فی یوم الاربعا فی وقت الضحی من شهر شعبان المعظم
سنہ الف واحد و ثلثین بخط السید عبد الرسول ابن السید عبدالنبی الحسینی المکی . . .

(٤) تذکرة المذاہب

آخر :

تمت الرسالہ المسمی بہ تذکرة المذاہب فی وقت الظہر من یوم الاحد فی شہر رجب
سنہ ۱۰۳۱

٥٣ ـ ٧٨ الدرالمختار

آخر :

و ان علا علی قول ابی حنیفه و ہوالمختار للفتوی خلا قالہما و الشافعی قیل و علیه‌الفتوی . . .

٥٤ ـ ٧٩ بحرالمعانی

ترقیمہ :

این نسخہ شریفہ معظمہ ـ فی یوم‌الخمس الخامس‌العشرون من شہر شوال بیدالضعیف و النحیف درویش نہال شاه کابلی عرف سید . . . کہ آمده در شہر کابل سکونت گرفتہ ـ

٥٥ ـ ٨٠ عجوبةالزمان

اول :

اما بعد فقد قال المفتقد الی‌الله الغنی السید عطا محمد ابن فتح‌الله حسینی ـ

٥٧ ـ ٨٢ الرسالةالشمسية

بسم الله الرحمٰن الرحيم . . .

ترقیمہ :

ہذالکتاب الشریف بیدالعبد الفقیر الی‌الله محمد یوسف بن خان محمد . . .

٤٨ _ ٧٣ السعدالموشح

ترقیمه :

سلخ شهر شوال بسنه تسع و مایه و الف بمدینه . . .

✡ ✡ ✡

٥١ _ ٧٦ تفسیر انوارالتنزیل (جلد دوم)

ترقیمه :

کاتب فقیر حقیر پرتقصیر عبدالواحد . . .

✡ ✡ ✡

٥٢ _ ٧٧ فرهنگ رشیدی

ترقیمه :

تحریر فی التاریخ پانزدهم شهر ربیع‌الثانی سنه ١٩ جلوس والا . . .

بردفت :

ای دوست بر جنازه دشمن چو بگذری شادی مکن که بر تو همین ماجرا رود

۴۸ ـ ۷۰ انشاء چهار چمن

ترقیمہ :

تمت تمام شد کار من نظام شد من الکتاب انشاء چهار چمن تصنیف چندربهان منشی صاحب قران ثانی حضرت شاه جهان بادشاه غازی بتاریخ غره شهر شوال سنہ ۱۱۳۵ روز دو شنبہ بوقت یک پهر روز اتمام یافت ـ راقم الحروف نول رای ولد بنارسیداس ناگر پٹنی ـ مالک مہتہ کیشورای ولد مہتہ بنارسیداس ابن موہنجی ناگر پٹنی ـ

نوشتہ بماند سیہ بر سفید نویسنده را نیست فردا امید

۴۶ ـ ۷۱ مصباح الهدایت

آخر :

این نسخہ کز آراستگی چون چمن است ٭ چون صحن چمن پر از گل و یاسمن است
تشبیه بصحن چمنش کرد خود لیکن ٭ چون نظر کرد در این جا سخن است

ترقیمہ :

باتمام رسید ترجمه عوارف المعارف بتوفیق الله و بامداد حضرت خاتم النبیئین محمد رسول الله صلے الله و علیہ و سلم افضل التحیات و اکمل التسلیمات فی ۱۰۲۳ بعدالهجرة النبویة علیة افضل التحیة ـ

۴۲ ـ ۴۴ قصہ کامروپ

ترقیمہ :

تمت تمام شد قصہ دستور ہمت خان تصنیف طبع بلند فطرت دقیقہ شناس خرد آگاہ دستور والا دستگاہ . . . درز و غرر گنجینہ ناز و نعم نواب عالی جناب بلند قدر افتخار خوانین نامور نواب ہمت خان مرحوم کہ بتاریخ شانزدہم شہر رب المرجب سنہ اول عالمگیر ثانی خلد اللہ تعالیٰ اقبالہ و سلطنتہ ـ

۴۳ ـ ۴۵ بیاض

اول :

عزم دکھن چو شاہ اعظم کرد — خواجہ جی را بجای ناظم کرد

خبر آمد کہ فوج دکھنیان — کاروبار دیار برہم کرد

۴۴ ـ ۴۶ عالمگیر نامہ

روز سہ شنبہ بیست و دوم رجب سنہ ۱۱۸۶ اشون ود نوم در بندر بھروچ تواریخ عالمگیر حلیہ اختتام یافت بخط خاص قبلہ نعمت رای . . . منشی بال کرشن صاحب ولد . . .

۳۵ ـ ۳۷ کتاب ملا طغرا

ترقیمہ :

این کتاب ملا طغرا نوشتہ فدوی تریکم‌جی ولد کشنجی در سلخ شہر رمضان‌المبارک سنہ ۱۲۱۰ و ماہ پوس ود اماس ۱۵ سنہ ۱۸۵۹

✡ ✡ ✡

۳۶ ـ ۳۸ مناظرہ تیغ و قلم

ترقیمہ

تمام شد در خانہ شیولوک باشی

✡ ✡ ✡

۳۷ ـ ۳۹ بیاض

اول :

فتادہ اند بکوی تو ناتوانی چند ز تیغ غمزہ چشم تو کشتگان چند
ببین کہ توبہ شکستند و بادہ نوشیدند بدور نرگس مست تو زاہدان چند

✡ ✡ ✡

۳۷ ـ ۴۰ دستورالعمل

آخر :

یک پہر بگذارند پس پنج امرت پربتی را بر آوردہ نگاہ دارند و بوقت استعمال نمایند ـ تمت تمام شد ـ

بردفت :

المالک شیخ نظام‌الدین حکیم

۲۴ ـ ۲۶ کتاب فارسیات

ترقیمه :

این کتاب فارسیات راقم رقیمه سندرلال ولد تلجارام . . . قوم ناگر برنگره متوطن احمدآباد ساکن راجپوره . . . تحریر یافت بتاریخ چهاردهم شهر ذوالحجه آساد ود یکم سنوت ۱۸۱۹

✡ ✡ ✡

۲۷ ـ ۲۹ رقعات

اول :

پایم نه چنانکه طواف کوی تو کنم دستی نه چنانکه بر دل خویش نهم

آخر :

بیت : جانم بی تو یکی نالان نی ست بشنو از نی چون حکایت میکند
زان لب همچون شکر ماند جدا از جدایها شکایت میکند

✡ ✡ ✡

۳۲ ـ ۳۴ مرآت سکندری

ترقیمه :

این کتاب مستطاب را برای دانستن اخبار گجرات و صرف اوقات از جونابهائی گرفته بودم آن را در مدت یک ماه تمام مطالعه نموده واپس فرستاده هستم بتاریخ بیست و پنجم (۲۵) ماه جنوری سنه ۱۸۲۵ عیسوی راقم‌الحروف فدوی هری‌پرساد خلف شیورامجیو قوم ناگر بدنگره ساکن قصبه لکالو (؟) عرف جهالاوار . . . نوشته بماند سیه بر سفید

سیٹ جمال‌الدین بدست فقیر حقیر ضعیف نجیف شکسته‌ضمیر پرتقصیر احمدالله تحریر یافت

بردفت :

چون فراغت ز مفردات آمد　　وقت مشق مرکبات آمد
پادشاہی پسر بمکتب داد　　لوح سیمین در کنار نهاد
بر سر لوح او نوشته بزر　　جور اوستاد به ز مهر پدر

٭ ٭ ٭

۱۸ ـ ۱۹　بیاض

اول :

تصنیف کرپاشنکر در باب مبارک‌باددہی بخدمت گوپالراو صوبه‌دار

٭ ٭ ٭

۱۹ ـ ۲۰　تاریخ عالمگیری

اول :

ای داده عقل پرتو آگاہی　　شاہان ز تو کامیاب شہنشاہی
آنرا که ز کائنات برتر خواہی　　بر سر نہیش افسر ظل الٰہی

٭ ٭ ٭

۲۳ ـ ۲۵　قصهٔ سیف‌الملوک و بدیع‌الجمال

ترقیمه :

نسخه سیف‌الملوک و بدیع‌الجمال بیست و دوم شہر ذی‌القعده سنه ۱۰۹۰ در . . . فیروزپور . . . بخط ذره بیقدر ابوالخیر عبدالواحد فاروقی تحریر یافت

۱۱ ـ ۱۱ دیوان نوائی

اول :

الٰہی از کرم بکشا ز لب مہر زبانم را

شکر آمیز کن از خوان فیض خود دہانم را

آخر :

دیدہ بست از ہمہ خلق نوائی ز غمت

برمن ای یار ستمگار چہ می فرمائی

٭ ٭ ٭

۱۵ ـ ۱۵ دیوان غنی

اول :

ای ذات تو سر دفتر افراد وجود ٭ ہر بود و نبود را ز بود تو نمود

آخر :

بیا و قصد جان عاشقان کن کمان را زہ کن و زہ را کمان کن

جای کہ نفع نبود اندیشہ را ضرر نیست کی از شراب باشد بیمی در آب رفتن

٭ ٭ ٭

۱۶ ـ ۱۶ اجناس الفعل

ترقیمہ :

تمت اجناس الفعل ـ کاتب و مالک احمداللہ ولد شیخ نظام‌الدین احمد ساکن نگر تھتھہ روز جمعہ بوقت صبح بتاریخ ہفدہم من شہر رمضان المبارک در پیران پٹن بر بالاخانہ

۷ - ۷ سکندرنامهٔ بحری

تاریخ تصنیف :

ہمان بر دہم روز بود از ایار   نود و نہ گذشتہ ز پانصد شمار

(سنہ ۵۹۹)

۸ - ۸ نل دمن

تاریخ تصنیف :

دیده این بت کارگاه در   پیراستگی بماه آذر
سی و نهم از جلوس شاہی   تاریخ مجدد الٰہی
چون سال عرب شمار کردم   الف و سہ بکار کردم

(سنہ ۱۰۰۳)

۱۰ - ۱۰ دیباچہ فرہنگ جہانگیری

ترقیمہ :

تمت تمام شد مقدمہ یعنی دیباچہ فرہنگ جہانگیری - نوشتہ فدوی تریکمجی بتاریخ دہم رمضان‌المبارک (سنہ ۱۲۱۸)

۳ ـ ۳ لیلیٰ و مجنون

تاریخ :

کوتاهی این بلند بنیاد در هشتصد و نه فتاد هشتاد (سنه ۸۸۹)

ور تو بشمار آن بری دست باشد سه هزار و هشت صد و شست (۳۸۶۰)

✡ ✡ ✡

۵ ـ ۵ نوباوه مادهوی

اول :

هوالغنی

مهادیوجی

بسم الله الرحمٰن الرحیم

چون فرزند سعادت مند بجان پیوند دلبند گوکلچند که آثار هوشمندی از ناصیه احوال او پیدا و اطوار خرد پسندی از صفحه اوضاع او هویداست

آخر :

پانزده سالکی از علم و فنون هندوی و فارسی فراوان بهره بهم رسانیده

چنانچه دیوان مادهو منظومه کتهانامه

تاریخ در دیباچه :

غنچه رنگین شگفت از نوبهار ✡ قمری و بلبل شده مشغول کار

بهر تاریخ ار دلت دارد هوس ✡ از سه مصرع حرف اول گیر و بس

۱۰۰۰ غ + ۱۰۰ ق + ۲ ب سنه ۱۱۰۲

APPENDIX I

Extracts of the Beginning, the End and the Colophon of MSS.

Words used in Persian and Arabic

Beginning	:	اول
End	:	آخر
Colophon	:	ترقیمه

[Figures standing on the right indicate the Serial Number of the MS. as shown in the first column of the Catalogue and that on the left, the Collection Number.]

APPENDIX II

List of the MSS. described in the Catalogue arranged in the Alphabetical Order :

Serial No.	ا
212	آئین اکبری
190 (a)	ابواب معرفت
16, 262	اجناس الفعل
244	احوال گائکوار
234	احوال ملا جامی
31	اخلاق محسنی
211	اخلاق ناصری
145 (a)	ادویات الاسهال
200	اسرار الکیمیا
202 (b)	اشعار
232	اطعمة المرض
127	اقبال نامهٔ جهانگیری
193, 279	اکبر نامه
53	الدرر المختار
58 (f)	الدرر فی النحو
57	الرسالة الشمسیه
48	السعد الموشح
119	الملخص
180 (b)	انتخاب از دیوان الفت

انتخاب از دیوان سعدی	129 (b)
انتخاب از دیوان عثمان مختاری	129 (a)
انشای ابوالفضل	96, 179, 260, 288, 295, 298
انشای چهارچمن	45
انشای ملا طغرا	178
انشای هرکرن	174
انشای هفت گلشن	206
انشای یوسفی	60 (a), 120, 269
اورنگ شاهی	200

ب

بحرالحیات	68
بحرالمعانی	54
بدائع الانشا	256
بلوهر و بوذاسف	92
بند بر کریما	73 (a)
بوستان	9, 73 (a), 80, 109, 122
بوستان افروز	94 (b)
بهار دانش	34, 181
بیاض	18, 37, 43, 273
بیاض دلکش	264 (a)
بیست باب در معرفت اسطرلاب	87 (d)

پ

پادشاه نامه	192
پندنامه سعدی	93 (a)

ز

س

ش

ل

م

✿ ✿ ✿

✿ ✿ ✿ ✿ ✿

APPENDIX III

Tabular Statement of Manuscripts according to Subjects

NOTE: Figures standing on the left indicate the serial number of the manuscript as shown in the first column of the catalogue.

History

212	آئین اکبری
244	احوال گائکوار
127	اقبال‌نامۀ جهانگیری
193, 279	اکبرنامه
192	پادشاه‌نامه
19	تاریخ عالمگیری
254	تاریخ گجرات (مختصر)
255 (b)	تاریخ مرہٹہ در گجرات
277	تاریخ مظفری
245	تحفة‌الکرام
222	تواریخ راجهای دہلی ہندوستان
127	جهانگیرنامه
213	خلاصۀ شاہنامه
136, 256, 272	خلاصة‌التواریخ
231, 267	دولرانی و خضرخان
196 (a), (b), (c)	سیرالمتاخرین
192, 294	شاہجهان نامه (مختصر)
255 (a)	ظفرنامۀ نادری
44, 246	عالمگیرنامه

قران السعدین	226
مرآت سکندری	14, 32, 272
مظفرشاہی	253
منتخب اللباب	296
وقائع حیدرآباد	125 (a), 275 (a), (b)
وقائع محاربۂ بھرتپور	239

Biography

احوال ملا جامی	234
تحفة المجالس	234
تذکرة الانشا	173
چهار عنصر	180 (a), 184
رسالۂ جهان آرا بیگم	230
رسالۂ صاحبیه	230 (a)
شرح حال محمد رسول الله و دیگر بزرگان و مشایخان	74
کلماة الشعراء	173
لطایف نامه	133

Epistolography

انشای ابوالفضل	96, 179, 260, 288, 295, 298
انشای چهارچمن	45
انشای ملا طغرا	178 (b)
انشای ہرکرن	174
انشای ہفت گلشن	206
انشای یوسفی	60 (a), 120, 269

بدائع الانشا	60 (a), 120, 269
جامع القوانین	299
خطوط	126, 147, 148, 149, 150
دستور الصبیان	142
دستور العمل	235
رقعات	25, 26, 27, 126, 205, 263
رقعات بیدل	240
رقعات جامی	29, 167 (b)
رقعات جهان کمال	233
رقعات چندربهان	205
رقعات مهته موتی چند	19
رقعات نوبهاری مادهوی	165
رقعه غریب	6
مجموعهٔ بهارستان	59
مجموعهٔ رقعات	33
مجموعهٔ صد مکاتیب	21
معدن الانشا	216
مکاتیب چندربهان	2
مکاتیب علامی	96, 179
مکتوبات	118
منشآت بلیغ	249
نقول احکام	210
نوباوهٔ مادهوی	5

Documents

151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164	دستاویز

Religion and Theology

53	الدرالمختار
68	بحرالحیات
92	بلوہر و بوذاسف
73 (a), 93 (a)	پندنامہ سعدی
93 (d)	پندنامہ عطار
58 (d)	تذکرة المذاہب
97	تفسیرالقرآن
51	تفسیر انوارالتنزیل
56	تفسیر سورةالفاتحة
62	تفسیر مدارک التنزیل
63	توریت
71	جامع العباس
289	جامع النشاء تین
64	جلاءالعیون
107 (d)	جنت الفردوس
86	حیرت فقہا
214	دبستان مذاہب
89 (a)	دافع الملحدین
76	درالمجالس
58 (c)	رسالةالایمان
2 3 (b)	رسالہ فلسفہ

95	مشکاةالمصابیح
79	معراج نامہ
107 (b)	مقدمةالصلوة

Ethics and Moral Sayings

31	اخلاق محسنی
211	اخلاق ناصری
9, 80, 109, 122	بوستان
93 (a)	پندنامۂ سعدی
93 (d)	پندنامۂ عطار
172	حقایق مثنوی
89 (a)	دافع الملحدین
93 (b)	رحیما
10, 80, 109, 122	سعدی نامہ
21, 82, 187	شرح گلستان
99	عیار دانش
93 (a)	کریما
13, 17, 77, 217	گلستان
171	نگارستان وقائع

Mysticism and Sufism

190 (a)	ابواب معرفت
54	بحرالمعانی
93 (d)	پندنامۂ عطار
143	تحفةالوداد
76	دارالمجالس

Poetry

Romances and Tales

Ornate Prose

Poetics, Rhetoric, Grammar and Logogriphs

Diary

Lexicography

52, 208, 257	فرہنگ رشیدی
189	فرہنگ شمسی
24	کتاب فارسیات
135, 182, 251	کشف اللغات
280	لغات
58 (g)	لغات القرآن
89 (b)	مصطلحات دیوان حافظ
50	منتخب اللغات شاہجہانی

Medicine

145 (a)	ادویات الاسہال
232	اطعمة المرض
94 (b)	بوستان افروز
94 (a)	تجربۂ شاہی
38	دستور الاطبا
145 (b)	رمص
39	شفاء محمدی
39	طب محمدی
268	مدخل المنظوم
104 (a)	مجربات اکبری
268	مفتاح الحکمت
164	مفردات مرکبات
78	میزان الطب
104 (b)	نافع الخلق

Astronomy, Astrology, Divination and Geomancy

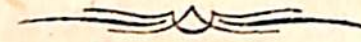
119	الملخص

Chemistry

Philosophy and Logic

Miscellaneous

258	(Travels)	مسیر طالبی
252	(Magic)	سرالمکتوم
241	(Zcology)	رسالہ اسپ
175 (b)		خط نستعلیق
87 (g)		رسالہ موسیقی
134		کتاب‌المساحت

APPENDIX IV

LIST OF WORKS DESCRIBED IN THE CATALOGUE

GUJARĀT VIDYĀ SABHĀ COLLECTION

SERIAL NO.	COLLECTION NO.	TITLE OF WORK
1	1	Dīwān-i-Ḥaidar
2	2	Makātib-i-Chandrabhān
3	3	Laylā wa Majnūn
4	4	Sharḥ--Sīkandar-nāma-i-Barrī
5	5	Naw-bāwa-i-Mādhavī
6	6	Ruqa'-i-Gharīb
7	7	Sikandar-nāma-i-Baḥrī
8	8	Nal-Daman
9	9	Bustān yā Sa'di-nāma
10	10	Dibācha-i-Farhang-i-Jahāngīrī
11	11	Dīwān-i-Nawā'i
12	12	Shāh-nāma-i-Firdawsī
13	13	Gulistān-i-Sa'dī
14	14	Mir'āt-i-Sikandarī
15	15	Dīwān-i-Ghanī Kashmīrī
16	16	Ajnāsu'l-Fi'l
17	17	Gulistān-i-Sa'dī
18	19	Bayāḍ
19	20	Tārīkh-i-'Ālamgīrī
20	21	Ruq'āt-i-Mahtā Motīchand
21	22	Sharḥ-i-Gulistān-i-Sa'dī
22	24	Majmū'a-i-Ṣad Makātib
23	25	Qiṣṣa-i-Saifu'l-Mulūk wa Badi'u'l-Jamāl

24	26	Kitāb-i-Fārsiyāt
25	27	Ruq'āt
26	28	Ruq'āt
27	29	Ruq'āt
28	30	Yūsuf wa Zulaikhā
29	31	Ruq'āt-i-Jāmī
30	32	Ruq'āt
31	33	Akhlāq-i-Muḥsinī
32	34	Mir'āt-i-Sikandarī
33	35	Majmū'a-i-Ruq'āt
34	36	Bahār-i-Dānish
35	37	Kitāb-i-Mullā Ṭughrā yā Rasā'il-i-Mullā Tughrā
36	38	Munāẓara-i-Tegh-o-Qalam
37	39	Bayāḍ
38	40	Dastūru'l-Aṭibbā
39	41	Shifā-i-Muḥammadī yā Ṭibb-i-Muḥammad-shāhī
40	42	Nuskha-i-Kāmrūp
41	43	Diwān-i-Ḥāfiẓ
42	44	Qiṣṣa-i-Kāmrūp
43	45	Bayāḍ
44	46	'Ālamgīr-nāma
45	70	Inshā-i-Chahār Chaman
46	71	Miṣbāḥu'l-Hidāyat
47	72	Rawḍatu'l-'Ulamā
48	73	As-Sa'du'l-Muwashshaḥ
49	74	Kitābu'l-Miṣbāḥ
50	75	Muntakhabu'l-Lughāt-i-Shāh-jahānī
51	76	Tafsir-i-Anwāri't-Tanzīl
52	77	Farhang-i-Rashīdī
53	78	Ad-Durru'l-Mukhtār
54	79	Baḥru'l-Ma'ānī
55	80	'Ajūbatu'z-Zamān
56	81	Tafsīr-i-Surati'l-Fātiḥa
57	82	Ar-Risālatu'sh-Shamsiyyā

58 (a)	83 (i)	Kitāb fin-Naḥw
(b)	84 (ii)	Sharḥ-i-'Aqīdatu'l-Ghazzāliya
(c)	85 (iii)	Risālatu'l-Īmān
(d)	86 (iv)	Taḏḥkiratu'l-Maḏḥāhib
(e)	87 (v)	Matan-i-'Aqidati'l-Ghazzāliya
(f)	88 (vi)	Ad-Durar fin-Naḥw
(g)	89 (vii)	Lughatu'l-Qur'ān
59	90	Majmu'a-i-Bahāristān
60 (a)	91 (i)	Badā'i'u'l-Inshā yā Inshā-i-Yūsufī
(b)	(ii)	Niṣābu'ṣ-Ṣibiyān
61 (a)	92	Sikandar-nāma-i-Barrī
(b)	93	Laylā wa Majnūn
62	94	Tafsīr-i-Madāriku't-Tanzīl
63	95	Taurat
64	99	Jalāu'l-'Uyūn (Jild-i-Duwum wa Jild-i-Siwum)
65	100	Diwān-i-Ḥāfiẓ
66	101	Sharḥ-i-Sikandar-nāma
67	102	Qur'ān
68	103	Baḥru'l-Ḥayāt
69	104	Yūsuf wa Zulaikhā
70	105	Shahādat-nāma
71	106	Jāmi'u'l-'Abbāsī
72	107	Dīwān-i-Jāmī
73 (a)	108 (i)	Band bar Karīmā
(b)	(ii)	Kalām-i-Shaikh Do Piyaza
(c)	(iii)	Fāl-nāma
(d)	(iv)	Ẓafar-nāma
74	109	Sharḥ-i-Ḥāl-i-Muḥammad Rasūlulla wa dīgar Buzurgān wa Mashāikhān
75	110	Qiṣṣa-i-Khāwarshāh wa Roshanrāi Wazīr
76	111	Durru'l-Majālis
77	112	Gulīstān-i-Sa'dī
78	113	Mīzān-i-Ṭibb
79	114	Mi'rāj-nāma

80		115		Bustān-i-Sa'dī yā Sa'dī-nāma
81		116		Ṭali'a-nāma
82		117		Sharḥ-i-Gulīstān-i-Sā'dī
83		118		Sharḥ-i-Sikandar-nāma-i-Baḥrī
84		119		Ṣufīyya
85		120		Sharḥ-i-Niṣābu'ṣ-Ṣibiyān
86		121		Ḥairat-i-Fuqahā
87	(a)	122	(i)	Mu'ammāy-i-Jahān
	(b)		(ii)	Risāla-i-Falsafa
	(c)		(iii)	Nuskha fi'r-Ramal yā Zubdatu'r-Ramal
	(d)		(iv)	Nuskha-i-Uṣṭurlāb yā Bīst Bāb dar Ma'rifat-i-Uṣṭurlāb
	(e)		(v)	Risāla-i-Sī Faṣl
	(f)		(iv)	Risāla-i-Musīqī
	(g)		(vii)	Risāla-i-Akhir dar Musīqī
88		123		Sharḥ mina's-Sawādi ila'l-Bayāḍ
89	(a)	124	(i)	Dāfiu'l-Mulḥidīn
	(b)		(ii)	Muṣṭalihāt-i-Dīwān-i-Ḥāfīẓ
	(c)		(iii)	Dīwān-i-Rāja
90	(a)	125	(i)	Niṣābu's-Ṣibiyān
	(b)		(ii)	Kitābu'ṣ-Ṣarf
91		126		Rauḍatu'sh-Shuhadā
92		127		Balohar wa Buḍḥāsf
93	(a)	128	(i)	Karimā yā Pand-nāma
	(b)		(ii)	Raḥīmā
	(c)		(iii)	Maṣdar-nāma
	(d)		(iv)	Pandnāma-i-Farīdu'd-Dīn 'Aṭṭār
94	(a)	129	(i)	Tajriba-i-Shāhī
	(b)		(ii)	Bustān-afruz
95		130		Mishkātu'l-Maṣābīḥ (Jild-i-Duwum)
96		131		Inshā-i-Abu'l Faḍl yā Makātīb-i-'Allāmī
97		132		Tafsiru'l-Qur'ān
98		133		'Ainu'l-Ḥayāt
99		134		'Iyār-i-Dānish
100		135		Fārsī Arba'in
101		136		Chahār Gulzār

102	137	Kalīla wa Dimana
103	138	Qur'ān
104 (a)	139 (i)	Mujarribāt-i-Akbarī
(b)	(ii)	Nāfi'u'l-Khalq
105	140	Furūgh-i-Dīn
106	141	Majma'u'ṣ-Ṣanāyi'
107 (a)	143 (i)	Majmu'a-i-Sultānī
(b)	(ii)	Muqaddamatu'ṣ-Ṣalāt
(c)	(iii)	Risāla-i-Qāḍī Quṭb
(d)	(iv)	Jannatu'l-Firdaws
108	144	Faḍīlat-nāma
109	145	Bustān-i-Sa'dī yā Sa'dī-nāma
110	146	Yūsuf wa Zulaikhā
111	147	—
112	148	Hi'at
113	151	Safīna-i-Marṯhiyyāt-i-Fārsī
114	153	Krishna-charitra
115	154	Kitāb-i-Ḥusainya dar I'tiqādāt-i-'Aqliyya
116	155	Gurba-nāma
117	156	Ṣad Alankār
118	157	Maktūbāt
119	158	Al-Mulakhkhaṣ fi'l-Hi'at
120	159	Badā'i'u-l-Inshā yā Inshā-i-Yūsufī
121	160	Naghziyyāt
122	161	Bustān-i-Sa'dī yā Sa'dī-nāma
123	162	Yūsuf wa Zulaikha
124	163	Dīwān-i-Ṣā'ib
125 (a)	164 (i)	Waqā'i'-i-Ḥaidarābād
(b)	(ii)	Maṯhnawī
126	165	Ruq'āt
127	166	Jahāngīr-nāma yā Iqbāl-nāma-i-Jahāngīrī (Jild-i-Siwum)
128	167	Manṭiqu'ṭ-Ṭair
129	168	Intikhāb az Dīwān-i-Uṯhmān Mukhtārī wa Intikhāb az Dīwān-i-Sa'dī

130		178		Farhang-i-Jahāngīrī
131		179		Farhang-i-Jahāngīrī
132		191		Mirṣādu'l-'Ibād Mina'l-Mabda'i ila'l-Ma'ād
133		192		Laṭā'if-nāma
134		193		Kitābu'l-Masāhat
135		194		Kashfu'l-Lughāt
136		195		Khulāṣatu't-Tawārīkh
137		196		Shāyast wa Nāshāyast
138		197		Farḍiyyāt-nāma
139		198		Dīwān-i-Ḥāfiẓ
140		199		Risala-i-'Arūḍ-i-Saifī
141		200		Fārsiyyāt
142		201		Dastūru'ṣ-Ṣibiyān
143		202		Tuḥfatu'l-Widād
144		203		Rasā'il-i-Mullā Ṭughrā
145	(a)	104	(i)	Adwiyātu'l-Ishāl
	(b)		(ii)	Ramṣ
146		205		Mufradāt wa Murakkabāt
147		208		Khuṭūṭ (Scroll)
148		207		" "
149		208		" "
150		209		" "
151		210		Dastawīz "
152		211		" "
153		212		" "
154		213		" "
155		214		" "
156		215		Tamassuk "
157		216		Dastāwīz "
158		217		" "
159		218		" "
160		219		" "
161		220		" "
162		221		Tamassuk "
163		222		Dastāwīz "
164		223		" "

ĀPĀRĀO BHOLĀNĀTH COLLECTION

SERIAL NO.	COLLECTION NO.	TITLE OF WORK
165	4	Ruq'āt-i-Naw-bahāry-i-Mādhavī
166	5	Qaṣā'id-i-'Urfī
167	6	Ruq'āt-i-Jāmī
168	8	Dīwān-i-Badr-i-Chāch
169	10	Dīwān-i-Khāqānī
170	11	Dīwān-ī-Ṣā'ib
171	12	Nigāristān-i-Waqā'i'
172	13	Laṭā'ifu'l-Ma'nawī min Ḥaqā'iqu'l-Maṭḥ-nawī
173	14	Taḍḥkiratu'l-Inshā 'urf Kalimātu'sh-Shu'arā
174	15	Inshā-i-Harkaran
175 (a)	16 (i)	Majmū'a-i-Ash'ār
(b)	(ii)	Khaṭṭ-i-Nasta'līq
(c)	(iii)	Re-nāma
(d)	(iv)	Wāw-nāma
(e)	(v)	Qaṣīda
176 (a)	17 (i)	Dīwān-i-Barahman
(b)	(ii)	Nal-Daman
177	18	Dīwān-i-Ḥasan
178	19	Rasā'il-i-Mullā Ṭughrā
179	21	Inshā-i-Abū'l-Faḍl
180 (a)	22 (i)	Chahār 'Unṣur
(b)	(ii)	Intīkhāb az Dīwān-i-Ulfat
181	23	Bahār-i-Dānish
182	24	Kashfu'l-Lughāt
183	25	Niṣābu'ṣ-Ṣibiyān
184	29	Chahār 'Unṣur

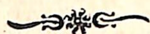
185	30	Maṭhnawī-i-Jalālu'd-Dīn Rūmī (Daftar-i-Duwum)
186	31	Maṭhnawī-i-Jalālu'd-Dīn Rūmī (Daftar-i-Siwum)
187	33	Sharḥ-i-Gulistān
188	34	Ṣad Alankār
189	35	Farhang-i-Shamsī
190 (a)	36 (i)	Abwāb-i-Ma'rifat
(b)	(ii)	Gyān-mālā
191	37	Rāḥatu'r-Rūḥ wa Ḥikmatu'l-Futūḥ
192	38	Shāhjahān-nāma yā Pādshāh-nāma
193	39	Akbar-nāma
194	41	Gulzār-i-Ibrahīm wa Nau-ras
195	45	'Iyār-i-Dānish
196 (a)	47 (i)	Siyaru'l-Mutaakhkhirīn (Jild-i-Awwal)
(b)	(ii)	" (Jild-i-Duwum)
(c)	(iii)	" (Jild-i-Siwum)
197	49	Sikandar-nāma
198	50	Nuskha-i-Nujūm
199	52	Yūsuf wa Zulaikhā
200	53	Asrāru'l-Kimyā wa Aurangshāhī wa Rāḥatu'r-Rūḥ
201	54	Tarīqa-i-Qā'im Kardan-i-Sīmāb wa Chizhā-i-dīgar
202 (a)	57 (i)	Niṣābu'ṣ-Ṣibiyān
(b)	(ii)	Ash'ār
203	58	Sharḥ-i-Niṣābu'ṣ-Ṣibiyān
204	59	Nal-Daman
205	61	Ruq'āt
206	62	Inshā-i-Haft Gulshan
207	63	T'āmiyāt-i-Ḥuliati'l-Ḥulal
208	65	Farhang-i-Rashīdī

209		71		Kitāb-i-Ḍarīrī
210		72		Nuqūl-i-Aḥkām
211		74		Akhlāq-i-Nāṣirī
212		75		Ā'īn-i-Akbari
213		78		Khulāṣa-i-Shāh-nāma
214		79		Dabistān-i-Madhāhib
215		80		Sharḥ-i-Makhzanu'l-Asrār (Daftar-i-Awwal)
216		81		Ma'danu'l-Inshā
217		82		Gulistān-i-Sā'dī
218		85		Sharḥ-i-Khuṭbāt-i-Ẓuhūrī
219		89		Majmū'a-i-Ash'ār
220		90		Mathnawī-i-Jalālu'd-Dīn Rūmī
221		91		Dīwān-i-Shaikh Nāṣir 'Alī
222		95		Tawārīkh-i-Rajhā-i-Dihlī-i-Hindustān (Juzw-i-Awwal)
223		97		Farhang-i-Turkī
224		101		'Ilm-i-'Ālam-i-'Ulwiyyāt dar Shumar-i-dam bar Āmadan wa Raftan Kih Ta'lluqa-i-Āftāb wa Māhtāb ast
225		104		Sharḥ-i-Mathnawī-i-Ma'nawī
226		105		Qirānu's-Sā'dain
227		108		Qur'ān
228		110		Ṭūṭī-nāma
229		111		Kāristān-i-Munīr
230	(a)	113	(i]	Risāla-i-Jahān-ārā Begam yā Risāla-i-Ṣāhibiyā
	(b)		(ii)	Risāla-i-Qāḍī Nūru'd-Dīn wa Jawāb-i-Mullā 'Abdu'l-Ḥakīm
	(c)		(iii)	—
	(d)		(iv)	—
231		114		Dawalrāni wa Khiḍr Khān
232		116		Aṭ'imatu'l-Maraḍ
233		117		Ruq'āt-i-Jahān Kamāl

234	118	Tuḥfatu'l-Majālis 'urf Aḥwāl-i-Mullā Jāmī
235	119	Dasturu'l-'Amal
236	120	Madkhalu'l-Manẓūm
237	121	Muntakhabāt az Dīwān-i-Bedil
238	122	Yūsuf wa Zulaikhā
239	123	Waqā'i'-i-Muhāraba-i-Bharatpūr
240	124	Ruq'āt-i-Bedil
241	125	Risala-i-Asp
242	126	Manāẓiru'l-Inshā
243	127	Taṣrīf-i-Sukhan-i-'Arab
244	129	Aḥwāl-i-Gāekwār
245	130	Tuḥfatu'l-Kirām
246	134	'Ālamgīrnāma
247	136	Risala-i-Mu'ammā
248	139	Sharḥ-i-Sikandar-nāma
249	140	Munshaāt-i-Balīgh
250	142	Mathnawī-i-Jālālu'd-Dīn Rūmī
251	143	Kashfu'l-Lughāt
252	144	Sirru'l-Maktūm
253	145	Muẓaffarshāhī
254	146	Mukhtaṣar Tārīkh-i-Gujarāt
255 (a)	147 (i)	Ẓafarnāma-i-Nādirī
(b)	(ii)	Tārīkh-i-Marhata dar Gujarāt
256	148	Khulāṣatu't-Tawārikh
257	149	Farhang-i-Rashīdī
258	150	Masīr-i-Ṭālibī
259	153	Majma'uṣ-Ṣanā'i'
260	158	Inshā-i-Abu'l-Faḍl
261	159	Sharḥ-i-Sikandar-nāma-i-Barrī
262	162	Ajnāsu'l-Fi'l
263	164	Rūq'āt-i-Munshi Bhāgchand
264 (a)	165 (i)	Bayāḍ-i-Dilkash
(b)	(ii)	Dīwān-i-Shams
265	166	Sharḥ-i-Qaṣida-i-Jāmī
266	167	Kitābu'n-Nujūm

267	173	Dawalrānī wa Khiḍr Khān
268	174	Miftāḥu'l-Ḥikmat yā Madkhalu'l-Manẓūm
269	175	Inshā-i-Yūsufi yā Badā'i'u-l-Inshā
270	176	Dīwān-i-Fiṭrāt
271	178	Dīwān-i-Khāqānī
272	179	Khulāṣatu't-Tawārīkh
273	181	Bayāḍ
274	182	Majmu'a-i-Ash'ār
275 (a)	183 (i)	Waqā'i'-i-Haidarābād
(b)	(ii)	" "
276	184	Mir'āt-i-Sikandarī
267	186	Tārīkh-i-Muẓaffarī
278	187	Diwān-i-Shaukat Bukhārī
179	188	Akbarnāma (Daftar-i-Duwum)
280	190	Lugbāt
281	194	Tuḥfatu'l-'Irāqain
282 (a)	195 (i)	Maṭla'u'l-'Anwār
(b)	(ii)	Hasht Bihīsht
(c)	(iii)	
(d)	(iv)	Diwān-i-Badr Chāch
283	195	Maṭla'u'l-Anwār
284	199	Kanzu'd-Daqā'iq
285	200	Khamsa-i-Nizāmī Ganjawī
(a)	(i)	Makhzanu'l-Asrār
(b)	(ii)	Laylā wa Majnūn
(c)	(iii)	Khusraw wa Shīrīn
id)	(iv)	Haft Paikar
(e)	(v)	Sikandarnāma
286	202	Makhzanu'l-Asrār
287	203	Sharḥ-i-Tuḥfatu'l-'Irāqain
288	205	Inshā-i-Abu'l-Faḍl (Daftar-i-Duwum)
289	208	Jāmi'u-n-Nashaatain
290	211	Sharh-i-Dīwān-i-Nāṣir Alī
291	212	Dīwān-i-Khāqāni
292	213	Sikandarnāma-i-Baḥrī
293	214	—

294	216	Mukhtaṣar Shāhjahān-nāma
295	218	Inshā-i-Abu'l-Faḍl (Daftar-i-Awwal)
296	219	Muntakhabu'l-Lubāb
297	220	Majmu'a-i-Asha'ār
298	223	Inshā-i-Abu'l-Faḍl
299	224	Jami'u'l-Qawānīn
300	227	—

APPENDIX V

NAMES OF AUTHORS

Notes :— Figures standing on the right indicate the serial number of the manuscript shown in the first column of the tabular statement.

A

'Abdu'l-Ḥamid Lahorī	192
'Abdu'l-Karīm bin Shaikh Miyān	16, 262
'Abdu'l-Laṭīf bin 'Abdullāhi-l-'Abbāsī	172
'Abdu'l-Wāsi' Hānsawī	82
'Abdu'r-Raḥmān Jurjānī	49
'Abdu'r-Rashīd bin Abdu'l-Ghafūr al-Ḥusainī al-Madanī at-Tattawī	50, 52, 208, 257
'Abdu'ṣ-Ṣamad bin Amīr-i-Ḥājj	85
'Abdu's-Sattār Qāsim	266
Abu Isma'īl Aḥmad bin Muḥammad bin Naṣr 'Alawī Bukhārī	47
'Abu'l-Faḍl	96, 99, 179, 193, 195, 212, 218, 260, 279, 288, 298
Abu'l-Faiḍ Faiḍī	204
Abu'l-Fatḥ bin Shamsu'l-Ḥusainī	68
Abu'l-Ḥasan	209
Abu Naṣr Muḥammad al-Farāhī	85, 90 (a), 183, 202 (a), 203
Aḥmad bin Muḥammad 'Abbāsī	86
'Alī Muḥammad bin Isma'īl Asāwī	39
Amīr Khusraw	226, 231, 289 (a)
'Arūḍī (Saifī Bukhārī)	140
Āṣ'ad	102

M

N

P

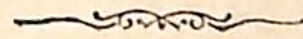
Q

R

S

T

164